

PAO

20

5
dinara

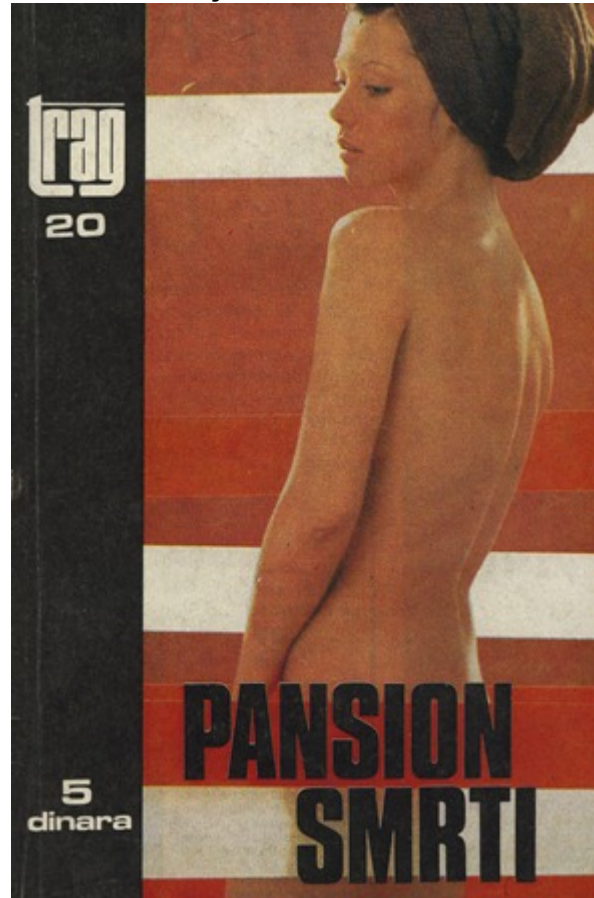

**PANSION
SMRTI**

Fred M. Wayer: PANSION SMRTI

TRAG 20

biblioteka kriminalističko — ljubavnih romana

PANSION SMRTI. Poslije tajnovitog nestanka mlade ljepotice, Komesar X raspolagao je jednim jedinim podatkom: nestala Careen viđena je kako iz ekskluzivnog bara ulazi u auto nepoznatog muškarca. Strpljivošću, promatračkim darom, pronicljivošću i vratolomnom hrabrošću slavni detektiv iza kulise noćnog zabavišta raskrinkava gnijezdo ucjenjivača široko organiziranih tajnih prostitutki. Tako upoznajemo neuljepšanu sliku njujorškog podzemlja, sa šarenom galerijom likova jednog osebnog i pogibeljnog svijeta koji rafinirano hvata svoje žrtve.

(odlomak iz recenzije)

Ležao je na mekom krevetu prekrživši ruke ispod vrata i nestrpljivo čekao.

Iz male pepeljare od mjedi pušio se ostatak treće cigarete.

Nemirno se nagne prema naprijed, ispruži ruku i prignječi jedan opušak drugim.

Svjetlo je u sobi bilo prigušeno. Rebrenice su bile napola spuštene i sunce je na njegovu nagom tijelu titralo crvenkastožutim odsjajima.

Prošlo je pet minuta za kojih je Thomas Eldridge razmišljao o njihovom odnosu.

Tada ju je začuo kako dolazi.

Napola se okrene, podvine ruku pod glavu i stane oslušivati njen glas što je nejasno i prigušeno dopirao s hodnika. Razgovarala je s obudovjelom gospođom Prox; činila je to svaki put kad bi se, po dva puta na tjedan, sastajali ovdje.

Gospođa Prox je bila šutljiva poput groba, što se uglavnom moglo zahvaliti činjenici da doista nije bila uskogrudna. Sto dolara bila je najmanja svota što joj je svakog tjedna stavljao u džep.

I tako je svatko uživao svoju prednost. On se mogao nesmetano sastajati s Careenom Monroe, a gospođa Prox, udovica, nije imala nikakvih financijskih briga.

Kako li je to samo skupo kad čovjek pripada takozvanom dobrom društvu, pomisli on. No u gornjih deset tisuća on se mogao ubrojiti samo kao ništica; napokon, sve što je činio ili govorio određivala je samo Madge, njegova žena.

Glas se približi. Reče nekoliko uljudnih fraza gospođi Prox, a onda se otvore vrata i Careen uđe.

Pogled zelenih očiju načas se zadrži na njegovu tijelu, a onda odluta dalje, kao da se pokušava snaći, provjeriti je li uistinu samo njen.

Bila je odjevena u kostim golubinje plave boje sa čipkastom bluzom, na kojoj je najgornje dugme uvijek bilo raskopčano. Na dugim, vitkim nogama imala je plave cipele s visokim potpeticama.

Zamijeti kako se njene grudi podižu i spuštaju pod dahom, kako su joj se usne razvukle u smiješak, kako se u zelenim očima pojavio poznati divlji izraz.

— Lijepa si — reče on. — I svakog ćeš dana biti sve ljepša.

Nije to zvučalo banalno, njegove riječi bile su pune ljubavi, obožavanja... Uistinu ju je obožavao.

Kad je sjela na rub kreveta, počne ispitivati njeno lice pogledom punim ljubavi, možda čak zabrinutosti.

— Blijeda si, Careen. Na obrazima imaš crvene mrlje.

— Znam.

Kad joj dotakne ruku, srce joj zakuca brže. Ljubavnica mu se učini strastvenijom nego inače... kao da je maločas doživjela nešto uzbudljivo.

— Što se dogodilo?

— Ništa. Možda sam prebrzo hodala.

On se tiho nasmije.

— Zar zbog toga što nisi mogla dočekati, draga?

— Da, zacijelo je to.

Svlačila se vrlo polagano; no u svim njenim kretnjama razabirao je strah i zabrinutost. Tako mu se barem činilo. Ona nemarno odbaci haljinu na stolicu pokraj sebe.

Tada se njeno nago tijelo pripije uz njegovo i od tog trenutka za njih više nije postojao ovaj svijet sa svim svojim problemima, brigama i nuždama.

— Volim te, Tome — prošapće mu ona tik uz uho. — Htjela bih da uvijek bude kao sada.

— Bilo bi to divno, draga.

Nije li u tome zatitrao neki prizvuk? Osluškivao je njen dah; učini mu se prebrzim. Zagrlj je, opije se njenim divljim, vrućim tijelom što je bilo kao stvoreno za ljubav, a onda je opet ispusti s razočaranjem.

Zašto ta bijedna igra skrivača nikada ne prestaje? Nelogično pitanje, znao je to. Oboje su bili u braku, mogli su se sastajati samo potajno. Nitko na svijetu ne bi se pohvalno izrazio o njihovu odnosu, najmanje Madge ili Ernest, njen muž.

Sasvim iznenadno i naglo odmakne se od njega. Pokuša je ponovo doseći, no ona se žestoko branila. Nije to shvaćao. Još nikada prije Careen nije bila toliko uzbuđena i nervozna.

Na obrazima joj se opet pojave one sušičave crvene mrlje. U nekoliko navrata udahne kao da se bori za zrak, a onda se opet spusti među jastuke.

Zabrinuto se nagne nad nju.

— Što je, draga? — upita, a vlastiti glas učini mu se kao da dolazi iz velike daljine.

— Ne... ne znam. Osjećam se... tako smiješno... tako čudnovato.

Bespomoćno slegne ramenima. Netremice joj je gledao u lice, čas blijedo, a čas opet sušičavo rumeno, kao da preko, njega prolaze sjene.

— Hoćemo li poći? — zapita je promuklim glasom.

Strah ga stegne u grlu. Nešto strano i nepoznato ispriječilo se između njih. Nije mogao odrediti što je to, nije to shvaćao. Osjetio je samo da mu Careen izmiče na neki poseban način.

Careen se napola okrene u stranu. Usne joj odjednom poplave, a disanje postade sasvim slabo.

— Pozovi... pozovi liječnika!

Thomas Eldridge je sjedio, nije se micao. Sve se u njemu sledilo, ukočilo.

— Pozovi liječnika! — reče ona.

Kako da pozove liječnika?

Zacijelo bi ispitivao, bilo bi neugodnosti. Možda bi sve izbilo na svjetlo dana.

A onda? Onda bi sve bilo svršeno, odgovori samome sebi. Društveni skandal...

Zelene oči ga molećivo pogledaju i njemu se pri tome ovlaže dlanovi. Obriše ruke u plahtu i ostane tiho i nepomično sjediti.

Pokvarenjak sam, stane ponavljati u mislima. Potrebna joj je pomoć, a ja ovdje sjedim i ni prstom nisam pomakao iz suštoga straha da bi sve moglo izbiti na vidjelo.

Disala je sve teže, sve isprekidanije i sada ga opet obuzme onaj bezumni strah za nju.

Usta je široko otvorila. Hvatala je zrak. Lice joj je postajalo sve bljeđe, a na zelene oči spuštao se magličasti veo.

Nijem i nesposoban da se pomakne, sjedio je i zurio u nju.

— Gospode, to se ne smije dogoditi! — promrmlja preda se. — Daj da joj bude bolje!

Lice joj se opet izmijeni. Nekako se smanjilo, požutjelo.

— Molim... te — njen šaptavi glas dopre poput lahora do njegova uha. — Molim te... pozo...

— Draga, zacijelo će ti odmah biti bolje. Zapravo, mislim da nema liječnika u blizini...

Oprezno, kao da bi je mogao pozlijediti, zavuče joj ruku pod tijelo ne bi li ga uspravio.

Tijelo joj je bilo vruće i hladno istodobno — na ponekim mjestima bilo je gotovo ledeno, a na drugima kao da će ga sažgati žestoka vrućica.

Kolaps, pomisli sa zaprepaštenjem. Što bi drugo moglo biti?

Može li liječnik pomoći? U glavi mu je zvonilo samo to pitanje. Znoj mu u potocima poteče licem, a onda niz tijelo.

— Careen! Anđele moj! — prostenje.

Odjednom zamijeti kako leži sasvim mirno i opušteno. Oko usana joj zatitra lagani smiješak. Oči je napola sklopila.

Ispod poluspuštenih vjeđa pogledala ga je tako čudnovato da ga je to zaboljelo.

— Eto, vidiš — promrmlja prigušeno. — Znao sam da će ti biti bolje. Ustani, draga! Krenimo, pa ćeš još stići k liječniku.

Promatrala ga je.

Isprva ne shvati što se dogodilo. Sine mu tek nekoliko trenutaka poslije toga.

Nagne se nad nju. Nije više disala. Tijelo se više nije micalo.

S nevjericom zaviri u poluotvorene oči. I tada je znao.

Bila je mrtva!

2

Sjedio je poput uzeta čovjeka. Nije mogao jasno misliti. Nije znao koliko dugo tako sjedi i bulji preda se.

Onda ga obuzme strah i pokuša shvatiti neshvatljivo.

— To... to nije istina — promuca — to ne može biti istina. Careen... Careen, ti... ti nisi mrtva!

Ispusti je i ona mlohavo padne. On se bespomoćno ogleda oko sebe.

Mehanički je privuče k sebi.

Mrtva, mrtva, mrtva! To mu je neprestano bubnjalo u glavi.

Careen je mrtva! Umrla je u jednom njujorškom pansionu. Iskrsavali su mračni problemi. Ipak je trebalo da odmah pozove liječnika. Tada ne bi bilo ni upola toliko nevolja.

U njegov naoko sređeni svijet njena će smrt unijeti zbrku, sve će se srušiti poput kuće od karata.

Kako da je uopće izvuče odavde?

To se pitanje stalo polagano provlačiti njegovim mozgom, tjeralo ga na hladnije i treznije razmišljanje.

Izvuče češalj iz džepa svog haljetka i njime zagladi kosu, posijedjelu na slijepoočicama.

Morat će obavijestiti gospođu Prox. Druge mogućnosti nije bilo. Zamašnija svotica će je možda uvjeriti u nužnost njegova postupka.

Tiho iziđe u hodnik i pokuca na njena vrata.

Otvorila je odmah, kao da je čekala da on pokuca.

Kad je ugledala njegovo zbunjeno lice, razrogači oči.

— Što se dogodilo? — zapita ga.

— Gospođo Prox — započne promuklim glasom — molim vas, ne vičite! Ne dižite nikakvu uzbunu! Careen je... nešto strašno, ni sam ne znam kako se to dogodilo...

Bez riječi prođe pokraj njega u malu sobu. Zastane na vratima i okruglih očiju pogleda nepomično tijelo na krevetu.

Gospođa Prox ga iznenadi svojom mirnoćom. Nije izgubila živce, nije kriknula ni digla uzbunu, kao što se Eldridge pribojavao.

— Zar je mrtva? — zapita sasvim mirno.

Eldridge potvrdno kimne glavom.

— Da. Kolaps krvotoka... ili je srce zatajilo, kako se to kaže. Ne znam točno.

Bezizražajno pogleda Eldridgea. Na tisuće misli prođu joj glavom. Optuživat će je zbog podvođenja. Doći će do ispitivanja. Bezbroj pitanja. Tko je mrtva? Tko je njen ljubavnik? A to bi je uništilo.

— Jeste li je...

— Nikako ... zaboga, nisam! Umrla je sasvim iznenada. Ne, ne smijete to ni pomisliti! Volio sam je... obožavao, a sada...

Tiho zajeca. Jednom se rukom pridrži za dovratnik.

— Što da učinimo, gospođo Prox?

— Morate je maknuti odavde, nekamo odnijeti. Ne smije se saznati!

— Da, znam, tada bismo oboje stradali. Ali kako da je uklonimo odavde?

— Mi? To je vaša stvar, gospodine Eldridge. Ne želim s time imati nikakva posla!

— Moja stvar — promrmlja slomljeno. — Ne pomognete li mi, neću uspjeti. Sam nikako!

Eldridge nemirno prošeta. Pogled mu je uvijek ponovo padao na mrtvu ženu. Lijepa je. I s tako zamagljenim, poluotvorenim očima, kojih se pogled lomio u nekim daljinama, još je bila lijepa poput slike.

Objema šakama udari se po čelu.

— Uistinu ne znam hoću li vam moći pomoći — reče gospođa Pirox. — Sazna li se...

— A ako vam dam pet tisuća dolara?

Pet tisuća dolara, razmisli ona. Mnogo je to novaca! Neodlučno podigne ramena i opet ih spusti.

— A što da učinim?

— Obucite je. Meni to neće poći za rukom. A onda., ne znam... pričekat ću dok mi nešto padne na um.

— To je vrlo opasno, gospodine Eldridge. I za pet tisuća dolara to je previše za mene, razumijete li?

Eldridge je razumio.

Pokušala je povicati cijenu zbog položaja u kojem se on našao. No ništa mu drugo nije preostalo. Ne pomogne li mu ona, sam zacijelo neće uspjeti.

— Samo nas dvoje znamo što se dogodilo — reče on potišteno.

— Vi ste u škripcu podjednako kao i ja. Budemo li složni, nitko neće ništa saznati. Pa dobro, dat ću vam dvostruku svotu.

Gospođa Prox priđe krevetu, odgrne pokrivač i ugleda nago tijelo pokojnice.

— Pomoći ću vam — reče naposljetku. — No sami je morate maknuti odavde, automobilom ili na neki drugi način. A moje ime ne smijete nigdje spominjati. Sve ću poreći, znajte to! Pronađe li netko pokojnicu, ja je neću poznati, nikada je u životu nisam vidjela. A vama nisam nikada iznajmila sobu!

— Naravno, gospođo Prox. Automobilom ću doći poslije, kad padne mrak. Sada morate pripaziti samo na to da me nitko ne zamijeti. A poslije ću morati automobilom prići bliže kući. Je li to moguće?

— Jest. Možete se dovesti u dvorište, a onda pođite preko u kuhinju. Ja ću je u međuvremenu obući.

— Hvala vam, gospođo Prox.

— Imate li novac uza se? Mislim, onih deset tisuća dolara, imate li toliko?

Eldridge posegne za svojom lisnicom. Brzo je pregleda.

— Imam tri tisuće dolara — reče on. — Ostatak ćete dobiti sutra u podne. Možete biti sasvim sigurni.

— Dobro, a sad pođite!

Eldridge nije pošao. Ostao je na pragu poluotvorenih vrata; promatrao je kako se gospođa Prox latila oblačenja mrtvog tijela.

— Zaključajte vrata! — naredi gospođa Prox. — Iznajmila sam još jednu sobu.

Brzo povuče vrata.

Cijeloga života neće zaboraviti što je sada vidio: mrtvu Careenu gospođa Prox je naslonila na sebe, navukla na nju rublje, opet je položila i preokrenula je.

Mučnina i strah obuzeli su Eldridgea. S mukom se držao na nogama, oslonivši se na zid. Osjećao se poput pijana čovjeka koji pred sobom vidi samo mutnu maglu.

Gospođa Prox je bila gotovo čudesno spretna u postupanju s mrtvim tijelom. Obukla ga je, a onda je posegnula u torbicu pokojnice i izvadila malu kutiju s kozmetičkim priborom. Očešljala je mrtvoj dugu crvenu kosu, narumenjela joj usne, a nije zaboravila ni zasjeniti vjeđe.

Eldridge zaviri u torbicu i pronađe još osamsto dolara u novčaniku. Baci ih na stolić, Careeni više nije bio potreban novac, a on će ionako morati uništiti sve njene stvari, kako ih nitko ne bi pronašao.

No kamo će s mrtvim tijelom?

To ga je pitanje neprestano okupljalo. Doista je to bio problem. Tijelo ne može netragom nestati, a najmanje u New Yorku, gdje milijuni očiju zure iz milijuna prozora, gdje je na pločniku čovjek do čovjeka, gdje svatko svakoga vidi. Čak i izvan grada ima dovoljno očiju. Čovjek nikada nije sam!

Ponovo pogleda Careenu. Bila je napola uspravljena u krevetu, lijepa i privlačna kao i uvijek. U životu nije bilo nikakvih komplikacija s njome. A sada, nakon njene smrti, sve je to izgledalo sasvim drugačije. Sada su se pojavile poteškoće.

No nije ju mogao ostaviti ovdje, u pansionu, pa nestati. To je nemoguće.

Gospođa Prox polagano spusti mrtvo tijelo. Careen je sada izgledala kao da spava. Tada joj gospođa Prox navuče pokrivač preko ramena.

Otvori li netko slučajno sobu, ugledat će ženu koja, po svemu sudeći — spava.

— Potražit ću... potražit ću neko mjesto za nju — promrmlja Eldridge. — Moram je pokopati negdje gdje je nitko neće pronaći. Može li do tada ostati ovdje?

— Ionako je možete maknuti odavde samo noću ili kasno uvečer, drugačije neće ići. Bilo bi najbolje kad biste sada sasvim neupadljivo nestali.

Eldridge bezizražajno kimne glavom. Breme što ga je sebi naprtio na leđa pritiskivalo mu je dušu poput olova. Sve je žešće sebi predbacivao.

Da sam pozvao liječnika, pomisli on, sve bi završilo drugačije.

Okrene se bez riječi i napusti sobu.

Nekoliko je sati besciljno lutao ulicama. Nije više znao gdje se nalazi, no ipak je hodao dalje. Tek pred sumrak odluči da se vrati.

Gospođa Prox ga primi sa strahom u očima.

— Uklonite tijelo iz kuće, ali brzo! — silila ga je. — Morate to učiniti odmah, razumijete li! Muči me nekakav čudan osjećaj. Sazna li itko za to, oboje ćemo zaslužiti doživotni zatvor.

— Ta nismo ubojice — promrmlja Eldridge. — Nisam je ubio. Umrta je sasvim iznenada. Mogu me teretiti samo zbog uklanjanja tijela, ali ništa više.

Umorno prođe rukom preko čela. Pokušao je u mislima potražiti neko mjesto gdje bi je mogao pokopati, ali bez uspjeha.

— Sasvim mi je svejedno, ne želim više držati tijelo u kući! Ono mora odmah odavde!

— Da, da — uzvratiti on nervozno. — Pobrinut ću se. No ipak ćete morati pričekati nekoliko minuta, dok padne mrak.

3

Napokon je pao mrak. Sumrak se polagano pretopio u noć, a to je doba dana kad obrisi sasvim nestaju.

Eldridge se uvjerio da ga nitko ne promatra. Tada se automobilom oprezno približio kući, a onda natraške krenuo uskim puteljkom u stražnje dvorište i automobilom se sasvim približio kuhinjskim vratima.

Još jednom je proživio teške trenutke. A onda je napokon ponio mrtvo tijelo hodnikom i položio ga u prostor za prtljagu.

Nikada nije zaključavao prljažnik automobila, no sada je to učinio.

Sav užasnut, posljednji put pogleda lice pokojnice, a onda spusti poklopac i zaključa ga.

Gospođa Prox mu više nije pomagala. Nijemo je stajala pokraj vrata i promatrala ga kako briše — lice obliveno znojem.

Kad se užurbano oprostio, nije mu ni odgovorila. Brzo se okrenula i vratila u kuću.

U Eldridgeovoj duši nastane nekakva praznina kad je upalio motor i krenuo. Gotovo slijepo i polagano vozio je ulicama.

Kada će zamijetiti da je pokojnica nestala, neprestano se pitao. Još danas? Vjerojatno još danas, odgovori samome sebi, no najkasnije sutra ujutro, jer se Careen još neće vratiti kući.

A on joj nije pomogao! Sjedio je pokraj nje, čekao i čekao, ne pozvavši liječnika.

Zar tako postupa muškarac koji ženu voli iznad svega?

Ni na to pitanje nije znao odgovoriti.

Uključi se u rijedak promet. Jedva se osvrne kad je neki automobil gotovo naletio na njega i kad je vozač spustio staklo na prozoru.

Imao je osjećaj da se vozi kroz neprozirnu maglu kojoj nema kraja. Bio je sasvim bespomoćan, izgubljen.

Uvijek iznova pomišljao je na lijepu pokojnicu u prtljažniku. Nije znao gdje da je ostavi.

Promet je postajao gušći. Inače je i te kako pazio, no sada se jedva osvrtao na crvena ili zelena svjetla na semaforima. Vozio je kao opčinjen.

Nakon nekoliko stotina metara se uplaši. Na jednom križanju nagomilalo se nekoliko vozila i zamalo je naletio na zaustavljenu

kolonu. U posljednjem trenutku je pritisnuo kočnicu i zaustavio automobil.

Trzaj ga zabaci naprijed. A onda začuje štropot što ga je užasnulo. Otraga, u prtljažniku, nešto se streslo.

Bio je to samo lagani udarac od kojega je automobil zadrhtao. Mrtvo se tijelo poskliznulo malko prema naprijed.

Zadrhti cijelim tijelom. Odmah nakon toga izbije mu znoj na licu. Pojavi se zeleno svjetlo na semaforu i on polagano krene dalje. Usta su mu se sasvim osušila, usne su ga pekle kao da su ispucale, a u grlu je osjećao gvalu.

Kod Avenije Lennox htjede skrenuti ulijevo, no krivo se svrstao u srednju stazu.

Tada naglo skrene ulijevo, no u istom trenutku osvijetli se neprozirna magla pred njegovim očima.

Začuje se mukli udarac, pa oštro škripanje kočnica; automobil dobije udarac, nešto ga gurne zdesna, tako da je ostao stajati poprijeko na kolniku.

Eldridge ostane za volanom kao da je ošamućen; ruke su mu neprirodno tvrdo stezale upravljač.

Sada je sve svršeno, pomisli on. A kada je još ugledao policajca kako mu prilazi, više ništa nije mislio.

Kao u nekoj mori, Eldridge pogleda ravno u oštre oči službenika.

Policajac se nasloni na napola otvoreni prozor automobila.

— Uvijek samo veselo! A kada se skreće ulijevo, ne treba davati znak žmigavcem. I uvijek lijepo ostati u sredini.

Eldridge ne odgovori ništa. Pokraj policajca pojavi se vlasnik drugog automobila, uzrujano mašući rukama.

— On je prouzročio nesreću! — zagrmi već izdaleka. — Momak je očito vozačku dozvolu dobio na lutriji! Imam dovoljno svjedoka koji su sve dobro vidjeli.

Eldridge se osvrne i sasvim izgubi boju lica. Sav se svijet urotio protiv njega. Ono što je zamijetio straga gotovo mu je sasvim pomutilo razum.

Poklopac prtljažnika bio je malko podignut i gotovo sasvim savijen.

Policajac odrešito zatraži da iziđe i on to učini sav zbunjen. Obiđe vlastiti, uništeni automobil kao u snu. Nije se ni usudio pogledati u prtljažnik.

Na cesti se razvije živa rasprava. Pojavilo se nekoliko ljudi i svatko je od njih ponešto vidio. Eldridge se našao u škripcu. Sve je češće nervozno pogledavao prema prostoru za prtljagu.

Uzdahne s olakšanjem. Kad bi čovjek malo bolje pogledao onamo, vidio bi da je poklopac lagano otškrinut, no morao bi prići sasvim bližu da bi sve točno razabrao.

Dakle, Eldridge je pružio policajcu svoje isprave, a ovaj ih je uzeo i obišao automobil.

Onaj drugi vozač, — koji je sa strane naletio na Eldridgeov automobil, još je uvijek galamio i nabacivao se na Eldridgea pogrđnim izrazima.

— Motor na mojem automobilu više ne radi — reče on. — Imate li sa sobom barem uže za vuču kako biste me mogli odvući jedan dio puta? Ili, zar možda previše zahtijevam? Konačno, vi ste skrivili nesreću...

Pokušao je silom podići iskrivljeni poklopac prtljažnika, kako bi potražio uže.

— Užeta nemam sa sobom — procijedi promuklim glasom. — No pobrinut ću se da vas netko odvuče. Naravno, nadoknadit ću vam štetu.

— Prema tome, priznajte da ste krivi?

— Da.

Sada se umiješa policajac.

— To vam baš ne ide u prilog, gospodine — reče on. — Jeste li popili štogod? Tko bi tako olako priznao svoju krivnju?

Eldridge nije znao kako da se ponaša. Htio je samo da sve to prođe što prije, da ga napokon ostave na miru. Prizna li krivnju, prihvatit će da je kriv, poreče li je, bit će možda još gore.

— Ništa nisam popio — reče on, a glas mu je pri tome zvučao kao da dolazi iz beskrajne daljine.

Policajac ga pažljivo odmjeri.

— Jeste li povrijeđeni? — zapita i nabere čelo.

Eldridge zaniječe.

— Izgledate doista loše. Nije li vam možda zlo?

— Nije... sasvim sigurno nije. Samo me malo boli glava, to je sve. I zbog toga nisam dovoljno pazio na promet oko sebe.

Rječkali su se još stanovito vrijeme, međutim, kad je Eldridge obećao da će nadoknaditi štetu u punoj visini i da pri tome neće zaboraviti ni pretrpljenu bol, čitava je rasprava prekinuta.

Rastali su se, a policajac je odustao čak i od zapisnika. Prije nego što je otišao gurne Eldridgeu u ruku komad papira.

— Za uspomenu — reče on. — Dvadeset dolara moći ćete poslije uplatiti na policijskoj stanici.

— Hvala — uzvratila Eldridge, ne mogavši još uvijek shvatiti da je tako dobro sve završilo.

U prisutnosti znatiželjnih prolaznika uđe u svoj automobil, no ovog puta pričekava dok se nije upalilo zeleno svjetlo na semaforu za one koji skreću ulijevo, a onda krene dalje.

Šok je uslijedio tek sada. Kada je napustio glavnu ulicu, odvoze se do prvog parkirališta i zaustavi automobil. Iziđe i tada ustanovi da ga noge više ne slušaju. Znoj mu se slijevao cijelim tijelom, s mukom se borio da dođe do zraka.

Tada pogleda prtljažnik. Da je policajac otkrio — mrtvo tijelo...

Jedna nesreća rijetko ostaje sama, pomisli on. Objema rukama, svom snagom, pritisne poklopac prema dolje. Tako je barem smanjio otvor. Automobil će — moći sutra odvesti na popravak; šteta na karoseriji nije bila tako velika.

Bilo mu je potrebno više od jednog sata da se barem djelimice smiri. No srce mu je još uvijek poput čekića bubnjalo u grudima. Ipak, polagano je krenuo dalje.

Morao se što prije riješiti Careenina mrtvog tijela. Svaki trenutak što će ga mrtva i hladna Careen proležati u prtljažniku povećavao je opasnost da će ga naposljetku ipak uhvatiti.

Pažljivo potraži pogledom sigurno skrovište za leš.

4

Traženje nestale osobe nije bilo za Joa Louisa Walkera ništa novo ni uzbudljivo. Nije ga iznenadilo ni to što Ernest Monroe nije slučaj prijavio policiji. Prema njegovu mišljenju, policija je bila suviše troma i vezana za konvencionalne metode rada... tako je barem rekao.

Sjedio je uz Joa poput jadnika, iako je bio čista suprotnost tome: visok, plave kose, prilično snažne tjelesne građe. No sada je opustio ramena, lice mu se nekako spljoštilo i uvelo, a ispod očiju visile su debele vrećice. Glas mu je zvučao na samoj granici plača.

— Znam, to je uvijek ono isto — objasni on Jou — no Careen još nikada nije tako dugo izostala. Ostajala bi napolju najviše dva ili tri sata, no nikada dulje.

— A što je radila za to vrijeme? — upita Jo i gucne mali gutljaj konjaka, dok je Monroe, uz zahvalu, odbio piće.

— Odlazila je k frizeru, razgledavala trgovine, činila sve ono što žene rade kad lutaju gradom.

Jo nije mnogo očekivao od tog slučaja. Monroeove žene nije bilo u kući oko devet sati. Prema tome, taj čovjek nema nikakva razloga da se osobito uznemiri, pomisli Jo.

U većini slučajeva poslije se ustanovi kako je žena imala neki ljubavnički odnos, a onda se pokajnički vratila u zagrljaj supruga koji ju je očekivao. Stoga ni Jo nije namjeravao odmah početi potjeru. Policija je postupala na sličan način; uvijek bi pričekali kojih četrdeset i osam sati, pa bi tek onda počeli razmatrati prijavu o nestanku.

— Nije li možda imala kakvog ljubavnika? — sasvim rutinski zapita Jo.

Monroe pogleda u tlo. Zgrčio je ruke kao da želi prikriti napetost.

— Ne bih rekao, gospodine Walker. Meni to nije poznato. Nikada je nisam vidio ni s kojim drugim muškarcem.

— Suprug uvijek posljednji to sazna — objasni mu Jo.

— Kod mene je to drugačije. Doista se volimo. Zacijelo joj se nešto dogodilo, a možda ju je čak netko i oteo ili...

— Oteo? — zapita Jo. — To bi značilo da vi imate mnogo novaca, inače se ne bi isplatilo. A ako je to točno, uskoro ćete dobiti poziv. Imate li kakvih razloga za pretpostavku da je vaša žena žrtva zločina?

Monroe se promeškolji. No naposljetku strese glavom.

— Nemam, a nemam ni mnogo novaca, tek nekoliko stotina tisuća, ne više.

— To je sasvim dovoljno — suho će Jo. — Ukoliko želite da se prihvatim potrage, zamolio bih vas za potpunu iskrenost.

— Više vam ništa ne mogu reći, gospodine Walker. Živimo kao sasvim normalni prosječni građani.

Jo nije poznavao prosječnog građanina s nekoliko stotina tisuća dolara na svom računu, no to je zadržao za sebe. Monroe to ionako ne bi shvatio.

Jedino čime mu je Monroe još mogao poslužiti bila je fotografija njegove supruge.

Jo pogleda. S fotografije je zasjala divlja ljepota ženina lica s laganim tonom melankolije u sebi. Dugu, crvenu kosu raspustila je preko ramena.

Jo još jednom pogleda muškarca. Ne, ne pristaju jedno uz drugo, pomisli. No to nije njegova stvar. On ima zadatak i mora ga obaviti sasvim nepristrano.

— Pobrinut ću se za to — reče sasvim ravnodušno. — Molim vas da mi na ovom papiru napišete sve osobe s kojima prijateljujete ili s kojima ste prijateljevali.

— Hm! — Monroe se okrene malo u stranu. — Moram li to učiniti? Nije mi drago što ćete se raspitivati u krugu mojih znanaca i prijatelja. To mi je pomalo mučno.

— Takve su stvari uvijek mučne — objasni Jo. — Možda bi stoga bilo najbolje kad biste sami potražili svoju ženu. Monroea to nije nimalo oduševilo.

— Ne, nipošto — požuri se — napisat ću vam sve što je potrebno.

Uzme papir, stane grickati kemijsku olovku, a onda načrčka prezimena i adrese.

— Jeste li se već raspitivali? — zapita Jo.

Monroe mu potvrdi. No bez ikakva uspjeha. Nazvao je gotovo sve ljude što ih je poznavao. Sada napiše i vlastito prezime, no ovoga puta na čeku što ga je Jou pružio zajedno s popisom imena.

— Nazvat ću vas svakog dana po dva puta — reče on.

Monroe još jednom pruži Jou ruku i razvuče usne.

— Pronađite je — molio ga je.

— Dogodi li joj se što, poludjet ću. Ne možete ni zamisliti koliko je volim!

Jo je to zamislio, čak sasvim živopisno.

Kad je Monroe otišao, Jo posegne za slušalicom. Čemu, naposljetku, ima dobrog prijatelja Toma Rowlanda? Kapetan je uvijek sa znatiželjom očekivao pozive, a za dobru večeru, uključujući i viski, mogla se uvijek dobiti koja mala obavijest.

Toma je zatekao u raspoloženju što je Joa gotovo zaprepastilo.

— Samo jednu malu obavijest, stari prijatelju — zamoli ga brzo. — Tražim jednu ženu...

— Onda se obrati ženidbenom uredu — zlovoljno zagrmi kapetan. — Ili možda vjeruješ da je sada policija nadležna i za to?

— Čemu to neraspoloženje.

— Ah, ta prestani već jednom! Maločas je ovdje bio tužitelj Brown i čestitao mi na uspješnom završetku istrage u posljednjem slučaju ubojstva.

— Pa onda se raduj! Stari inače nije baš tako brz na pohvalama. Jesi li ga odmah zamolio za povišicu plaće?

— Šaljivčino! Nemaš pojma o platnim grupama policajaca. Samo sam ga oprezno zapitao mogu li računati s unapređenjem. I znaš li što je tada rekao?

— No?

— Gotovo je pao sa stolice od smijeha.

Da se ne bi nasmijao, Jo otegnu lice u grimasu.

— Neka! — reče on. — Ja bih se na tvom mjestu podjednako glasno nasmijao.

— A što je s tom ženom koju tražiš?

— Po svemu sudeći, rutinski slučaj — reče Jo. — Tražim neku Careen Monroe, koja je prije deset sati netragom nestala. Imaš li slučajno što? Možeš li se raspitati? U mrtvačnici, bolnici, ili ne znam što sve ne dolazi u obzir. Kod vas se ipak stječu sve informacije.

— Nazvat ću te za pola sata — reče Tom nešto pomirljivijim tonom.

Jo spusti slušalicu i pogleda papir na koji je Monroe ispisao prezimena. Ukoliko je točno ono što je napisao, moglo bi se reći da doista nema posebno velik krug prijatelja. Spomenuo je samo nekoliko osoba.

Jo pažljivo prouči popis, a onda ga gurne u džep, zavalj se u naslonjaču i stane oslušivati zvukove iz stereo — uređaja.

Nakon dvadesetak minuta nazove ga Tom, kako je obećao.

— Tvoja Monroe nije povrijeđena, mrtva ni bilo što slično.

Policija uopće nije primila prijavu nestanka. A nepoznate osobe na anatomskom odjelu također ne dolaze u obzir.

— Ne znam kako da ti zahvalim — reče Jo. — Na taj sam način uštedio cijelu masu sitnih, rutinskih poslova,

— Dok još ima viskija, to barem nije problem — začuje glas Toma Rowlanda. — Time su ti otvorene sve mogućnosti da se zahvališ na vlažan način.

— Tako ću učiniti — obeća Jo — ali ne odmah. No ovdje imam još jednu adresu: Alice Crumble.

— To je nešto za tebe — reče Rowland i spusti slušalicu.

Jo se nasmiješi i također spusti slušalicu u viljušku. Tada još jednom izvadi papir i pročita adresu.

Alice Crumble!

Pogledat će kako ta djevojka izgleda.

5

Eldridge se nekako oporavio od prvog šoka. Glavni problem sastojao se sada u tome da se riješi Careenina mrtvog tijela. Satima je razmišljao o najrazličitijim mogućnostima. Mogao je pokojnicu ostaviti bilo gdje, no to nije htio. Čak i kad bi je pronašli i izvršili obdukciju, liječnici bi svakako ustanovili prirodnu smrt.

Ne, ona ipak mora netragom nestati, kako na njega ne bi pala ni najmanja sumnja.

Daleko izvan New Yorka jedna je novogradnja privukla njegovu pažnju.

Eldridge iziđe, dohvati šaku blata i premaže njime registarske oznake automobila. Tada posegne za džepnom svjetiljkom. Prigušenim snopom svjetla sklizne okolinom. Temelji su bili djelomice betonirani, tek tu i tamo izvirivali su željezni nosači. No ipak se sasvim jasno razabiralo gdje će biti pojedine podrumске prostorije.

Eldridge je polagano pipkao dalje. Nakon kratkog osvjetljavanja redovito bi gasio svjetiljku kako ga svjetlo ne bi odalo u tami.

Naposljetku pronađe što je tražio. Bio je to jarak iz čijih je krajeva izvirivala željezna armatura. Prema tome, taj će se dio najvjerojatnije već ujutro zaliti betonom, jer je sve bilo još sasvim svježje.

Vrati se i izvuče iz prtljažnika malu preklopnu lopaticu.

Započne kopati; od tada pa sve dok nije iskopao dovoljno duboku jamu potrajali su najteži trenuci u njegovu životu.

Obriše znoj s lica. Opet ga obuzme mučnina. Morao je nekoliko puta progutati kako bi se naposljetku smirio, a onda prikupi svu snagu da bi donio Careenino mrtvo tijelo.

Oprezno kao da bi joj mogao nanijeti bol položi, pokojnicu u jamu. Još jednom pogleda lijepo lice, usne što su ga uvijek tako strastveno ljubile i dugu, bakrenocrvenkastu kosu.

Sagne se i njenim joj rupčićem pokrije lice, a onda je zasipa zemljom. Ujede se za usnu tako da ga je zaboljelo. Samo se s mukom suzdrži od suza.

Sada je sve bilo svršeno, definitivno svršeno. Za njega počinje novo vrijeme, vrijeme bez Careene koju nikada neće zaboraviti.

Naposljetku utaba zemlju i pažljivo ukloni sve tragove.

Sutra će je zaliti betonom i nitko je nikada neće pronaći.

Uđe u automobil, doda gas i pojuri.

Stan Alice Crumble bio je u trećem katu stare, pregrađene kuće u Richmondu.

Nešto poslije dvadeset sati Jo je već bio tamo; tek što je jednom pozvonio, već su se otvorila vrata.

Na sebi je imala kratku crvenu haljinu s velikim izrezom što je prkosno naglašavao njene grudi. Uz to je imala na nogama crvene cipele s visokim potpeticama i tankim remenčićima.

— Što želite? — zapita ugodnim tamnim glasom i pri tome odmjeri Joa.

— Jo Walker, privatni detektiv — odvrati Jo. — Ukoliko dopustite, rado bih vam postavio nekoliko pitanja.

— Walker — ponovi zamišljeno. — Točno! Vidjela sam vašu sliku u novinama. U stvari, izgledate bolje nego na fotografijama.

— Smijem li se osjećati polaskanim?

— Molim — uzvratila ona. — Odmah ću pokriti veliko zrcalo u sobi za dnevni boravak kako biste i meni, s vremena na vrijeme, poklonili pokoji pogled.

— Sjajno! — reče Jo.

Pođe za njom u veliku sobu za dnevni boravak. Cio jedan kut bio je zauzet, mnoštvom jastuka i krznom preko njih, kao i velikim televizijskim aparatom u boji.

Jedino što je narušavalo tu idilu bio je visoki, tamnokosi mladić koji je sjedio u kutu; izgledao je kao da ga je netko zaboravio ovdje prilikom posljednjeg preseljenja. Nije izgovorio ni riječi.

Moj prijatelj — reče Alice učinivši nejasnu kretnju rukom prema mladiću.

Jo mu kimne, no ovaj ne uzvratila, već ga zlovoljno pogleda.

Naposljedku ustane, mračno pogleda u tlo i glasno se nakašlje.

— Sada idem — reče uvrijeđenim tonom. — Tvoji me ljubavnici pomalo smetaju.

— Smiješno — reče Jo.

— Što je smiješno?

— To što ste toliko osjetljivi — uzvratila Walker.

— Ne budi bezobrazan, prijatelju. Što misliš, koliko sam takvih kao ti već udesio.

— Pojma nemam. Pa, koliko ih je bilo? — uljudno zapita Jo.

— Ne izazivaj nevolju Hyrame — upozori ga plavuša. — A sada idi! Što prije!

Hynam se izazovno postavi sučelice Jou, ali se onda okrene i pođe prema vratima.

— Ne osvrćite se na njega! — Alice će Jou sasvim ravnodušno. — Ljubomoran je i na pismonošu. Zaljubljen je u mene i svakog čovjeka u mojoj blizini smatra mojim ljubavnikom. Želite li viski s ledom?

— Molio bih bez leda...

Pripremi dva pića, a onda se ugnijezdi na jastucima i pozove Joa da sjedne.

— U spavaćoj sobi imam krevet s ugrijanom vodom — reče bez ikakva uvoda.

— Posjedujete li patent za malu obalnu plovidbu za slučaj da krevet jednom procuri?

Zahihota. Iz visoko začušljane kose padne joj uvojak na lice.

— Zapravo sam vam htio postaviti nekoliko pitanja, gospođo Crumble.

— Gospođice! No kažite samo Alice. Prije ili poslije svatko me zapita za ime.

— Jeste li dobro poznavali ženu Ernesta Monroea? — zapita Jo.

— Čak prilično dobro... zajedno smo pohađale koledž. Ernest, njen suprug, maločas je nazvao. Tražio ju je.

— I ja. Znate li gdje je?

— Ne znam, inače bih to rekla Ernestu.

— Zar je tako neobično što je izostala više od jednoga dana?

Ona se opet promeškolji. U očima joj se pojavi neki čudnovati sjaj.

— Još nikada nije izostala jedan dan iz kuće — odlučno ustvrdi Alice. — Prema tome, ukoliko je nestala, zacijelo joj se nešto dogodilo.

Zvuči sasvim uvjerljivo, pomisli Jo, no ipak njena izjava nije bila baš osobito logična.

— Ili pak ima ljubavnika — olako doda Jo. — i takvo nešto može postojati.

Jou se učini da je razmislila o tome, jer se njeno glatko čelo odjednom naboralo.

— Nikada mi ništa o tome nije govorila... Naravno, i Careen je najvjerojatnije imala svojih malih tajni.

— A u čemu su se one sastojale?

— Kad bih to znala, onda to više ne bi bile nikakve tajne.

— Sasvim točno. No najvjerojatnije je ipak jednom dala nešto naslutiti.

— Jednom je nestala na više od dvanaest mjeseci. Nikada nisam saznala gdje je bila za to vrijeme ni što je radila.

Jo iznenada podigne obrve.

— A što je njen muž na to rekao?

— Ništa. U to ga vrijeme još nije poznavala.

— Ona nije spominjala čime se za to vrijeme bavila?

— Nikada! Ni jedne jedine riječi. Rekla je samo da se malo odmarala. Naravno, bio je to samo glupi izgovor.

— Možda je bila na odmoru s kojim od bogatih obožavatelja — reče Jo.

Alice podigne uska ramena i nasmije se.

Jo je zurio u svoju čašu, očekujući odgovor.

Što čini jedna žena kad se »odmara«
dulje od jedne godine i želi da to ostane tajna? Čini se da je u njenom životu ipak postojala tamna točka o kojoj nije htjela govoriti. Careen Monroe je sada počela pomalo zanimati Joa. Imao je samo njenu fotografiju i sada se zapitao što je s tom ženom.

— Je li se svađala sa svojim suprugom? — zapita Jo.

— Koliko mi je poznato nikada! No, o tuđem se braku nikada ne može sve saznati.

Time se Jo opet našao na početku. Čini se da ga ovaj trag neće odvesti dalje; ljepotica nije ništa znala ili barem nije htjela ništa znati.

— Jeste li je kada vidjeli s kojim drugim muškarcem?

Jednom sasvim slučajno — reče nevoljko. — No to ne mora ništa značiti.

— Pa, ipak, ispričajte mi!

Napola se podigne kako bi tijelo dovela u bolji položaj. Po svemu sudeći, nije joj bilo drago govoriti o tome, jer je gotovo ljutito razvukla usne.

— Bio je već mrak i čini se da je došla iz »Lida«. Ušla je u automobil nekog mladića i odvezla se s njime. To je bilo sve.

— Zar je sama bila u lokalu?

— »Lido« je ekskluzivan noćni lokal. Ne znam je li tamo bila sama ili pak u društvu. Možda je i onaj čovjek bio s njom, pa je samo otišao da doveze automobil.

Djevojka više nije bila toliko škrt na riječima. Naposljetku se malo oslobodila. A i taj trag je, postajao sve veći.

— Kako je izgledao muškarac?

— Nemam pojma, bio je mrak i nisam vidjela njegovo lice iza vjetrobрана.

— Šteta. Jeste li s njome o tome razgovarali?

— Zapitala sam je, no ona je to odlučno poricala. Rekla je da nikada nije bila u »Lidu«. Znam sasvim točno da je to doista bila ona, jer sam je upravo htjela zovnuti. Pošla sam preko ceste, ali je automobil već krenuo i oni su odjurili.

— Kakav je automobil bio?

— Neki veliki, tamni automobil. Nisam ga sasvim točno pogledala, jer sam još uvijek bila iznenađena time što je ona izišla iz bara. Vjerujem da me je ipak vidjela i da joj je to bilo neugodno.

— Jeste li sasvim sigurni da se ne varate?

— Kad nešto vidim, onda je to podjednako točno kao kad bih fotografirala taj predmet.

— Dakle, fotografsko pamćenje — reče Jo. — Što mislite, zašto je to Careen poricala?

— Kako rekoh, vjerojatno joj je bilo neugodno. Možda je čak pomislila da bih ja to rekla Ernestu. Uostalom, što ja znam iz kojih je razloga to poricala!

Bilo je sasvim dovoljno razloga za to, pomisli Jo. Ispije viski, ustane sa smiješkom i gurne u džep svoj upaljač.

— Mnogo ste mi pomogli, Alice. Iskreno sam vam zahvalan. Ukoliko...

— Zar već odlazite? — prekine Alice Joa.

— Sada više ne mogu ostati, jer se bojim Hyrama.

— Zar zbilja? Vi i strah? Pa Hiram je samo veliko neotesano dijete.

— Takvi su najgori — pokuša je uvjeriti Jo. — Neuračunljivi su, čudljivi. Ionako ću vas opet posjetiti, Alice.

Malo se pokunjila. Joa pogodi pogled pun predbacivanja.

— Da sam znala koliko ste prgavi, dragi moj, tada — od mene ne biste dobili nikakve obavijesti.

— Zar zbilja? — čudio se Jo. — Jednom ću vam se odužiti za to. A onda ode.

Pogleda na sat. Pravo vrijeme za posjetu noćnom lokalnu. Moći će u miru popiti piće i malo se raspitati. Počelo ga je sve više zanimati što će saznati.

6

Thomas Eldridge nije mogao pronaći spokojstvo. Nekoliko sati sve je teklo dobro, no onda se opet pojavio strah. Nikako nije mogao prestati misliti na taj problem.

Neprestano je razmišljao nije li počinio koju pogrešku. Nakon duljeg razmišljanja otkrije prazninu.

Posjeta noćnom lokalima »Lido«!

To je bilo ono što bi ga moglo upropastiti. Ukoliko će policija istraživati, a u tome je bila uvijek i te kako temeljita, onda će prije ili poslije ustanoviti da je on češće posjećivao taj bar s Careenom.

Uvijek je osjećala posebnu sklonost prema mračnim, ozvučenim nišama; što se toga tiče, bila je suprotnost njemu koji se tamo nikada nije dobro osjećao. Unatoč diskreciji, bar je za njega uvijek bio suviše javno mjesto.

Madge je bila sa svojim prijateljima u klubu, i tako se nije morao podvrgnuti mnoštvu pitanja da bi naposljetku mogao izići.

Poput kradljivca se iskrao iz kuće, izvezao svoj automobil iz garaže i odvezao se.

No mrtva Careen nikako ga nije ostavljala na miru, naprosto se nije mogao riješiti pomisli na nju. Zamisljao ju je kako sada leži u svom hladnom grobu, kako je traže suprug, policija, drugi ljudi kojima će nedostajati.

No, najviše je nedostajala njemu. Njena smrt bila je za njega nešto neshvatljivo. Mučen strahom da će sve biti otkriveno, bez određena cilja jurio je mračnim ulicama. Namjerno je tražio tamne i osamljene predjele. Nije htio da ga itko vidi.

Kao kroz neku maglu, beskrajnu maglu, jurio je dalje.

A onda ga nešto pogodi poput udarca. Kad je sasvim namjerno pogledao ulijevo, ugleda mračne obrise novogradnje.

Vrući val prođe mu tijelom. Tamo, u onoj velikoj kući, ležala je ona pod zemljom. Hladna, mrtva, zauvijek nestala s ovoga svijeta.

Srce mu je divlje tuklo u grudima. Imao je dojam da će svakoga trenutka iskočiti. Kako li se ono kaže? Ubojica se uvijek vraća na mjesto zločina!

No on nije bio ubojica, iako se u ovom trenutku tako osjećao. Careen je zaslužila pristojan pogreb sa žalobnom glazbom i cvijećem, a nipošto malu hladnu jamu koju će uskoro zaliti betonom.

Znao je da je kukavica i sav se predao pokajanju.

Užurbano okrene automobil. Zašto se ponio tako bijedno kukavički, zašto nije sve priznao? Zar samo zato da bi izbjegao sramotu i novčane poteškoće?

Da, to je bilo, ništa drugo. Sebičnost, kukavičluk, upravo to. Da, zacijelo je najgori čovjek koji se vuče ovim svijetom.

Kad se odvezao malo dalje, nešto ga svom silom privuče kansionu »Herzog«.

Nije znao što je tu htio. Možda porazgovoriti s gospođom Prox, reći joj da je sve glatko prošlo? I novac joj je još morao dati, novac za šutnju.

Parkirao je daleko, u mračnoj pokrajnoj ulici, a onda pošao pješice. Neprestano se ogledavao da vidi slijedi li ga tko. Grižnja savjesti nije mu dala mira.

No, ulice su bile prazne i mirne; samo jednom je prošao neki automobil: bio je to žuti taksi i nitko se nije osvrtao za njim.

Priđe stražnjoj strani kuće i pozvoni.

— Sve je u redu, gospođo Prox — reče on kad mu je ona otvorila vrata. — Htio sam... htio sam vam samo donijeti novac. Izvolite!

Posegne za snopom novčanica i pruži joj ga.

Srce mu zakuca brže kad je opet ugledao poznatu okolinu, gdje je provodio lijepe sate u ljubavi.

Gospođa Prox je zurila u njega. Iz očiju joj je sjalo neko čudnovato svjetlo. On nije znao je li to strah ili ljutitost. Možda i jedno i drugo.

— Moram dati popraviti krov — reče ona tiho i ponešto zbunjeno. — To stoji mnogo novaca.

Nije odmah razumio.

— Molim, uzmite ipak. S time ćete moći nešto započeti.

— Prekrivanje krova stajat će deset tisuća dolara — promrmlja ona. — Valja staviti i nove grede.

Što ga se tiče taj prokleti krov? Ni najmanje ga nije zanimalo na što sve ona mora utrošiti novac.

— Deset tisuća — ponovi ona. — Hrpa novaca, gospodine Eldridge.

Sada je shvatio.

— Ah, tako je to — otegne on.

— Mislite li da bih ja...

Nije više govorio, jer mu je njen pogled rekao sve, a njena usta još i više.

— Eto... vi ipak imate, zar ne? Na koga bih se inače obratila.

— Je li to ucjena, gospođo Prox? Iskorištavate moj bijedan položaj. Zbog ucjene se ide u zatvor.

Ustuknula je kao da je dobila udarac u lice.

— Zatvor? No... nisam od vas zahtijevala novac. Rekla sam samo koliko stoji prekrivanje krova. Međutim, ukoliko ne želite... molim! Jeste li je dobro sakrili, tako da je policija ne pronade?

Trgne se. Nije znao što da joj uzvrat.

No, bilo je sasvim dovoljno već to što mu je dala naslutiti. Točno je znao u kakve se poteškoće uvalio. A gospođa Prox je to spretno iskorištavala.

Tako je to, pomisli s ogorčenjem. Valja plaćati za svoje pogreške. Ukoliko ne plati, možda će nazvati policiju. Naravno, anonimno. To bi bilo sasvim dovoljno.

— Dat ću vam novac — reče on.

Više nije sasvim vladao svojim glasom. Okrene se bez riječi i napusti kuću.

Tada ga privuče »Lido«.

Vozeći se prema baru, dosjeti se kako ni iz te posjete ne bi moglo proizići ništa više od jedne obaveze. Morat će podmititi jednog čovjeka koji ga je češće viđao zajedno s Careenom, a to će opet stajati novaca.

No i to je bolje od zatvora.

7

Na kući je visila samo jedna mala neonska cijev na kojoj je treperavim slovima pisalo: »Lido«. Izvana je sve bilo prilično neugledno.

Kad je ušao, nekoliko se glava za barom okrene i odmijere ga.

No njihovo zanimanje ubrzo popusti i oni se uskoro opet prepuste svom uljuljkanom raspoloženju uz martini.

Bar se nalazio s lijeve strane, a zdesna je bilo nekoliko stolova odakle se prostorija širila u bar s mnogim nišama što su bile sakrivene zavjesama.

Jo zastane na nekoliko trenutaka kako bi se privikao na prigušeno svjetlo. U prvi časak nije vidio gotovo ništa.

U glavi mu sine jedna misao. Ako je Careen toliko pazila na to da ne bude zamijećena, zacijelo onoga dana nije sjedila za barom. A ponajmanje ako je bila u društvu muškarca. Prema tome, u obzir su dolazile samo niše. A njih su diskretno posluživala samo dva konobara i jedina djevojka.

Dakle, moglo ju je vidjeti to troje ljudi, pomisli Jo.

Provjeri ima li u džepu fotografiju. A onda pođe dalje.

Najprije sjedne za šank.

Čovjek za šankom prijazno ga zapita što želi. Jo naruči dvostruki viski s kockom leda. Dvije stolice dalje sjedio je muškarac koji ga je brzo odmjerio, a onda opet stao ravnodušno zuriti u svoju čašu, no već je pobudio Joovu pažnju. Dalje zdesna ljubakao se jedan par; bavio se isključivo sa sobom i nitko se od njih nije osvrtao na okolinu. Jo se zapita zašto nisu pošli u koju od niša.

Čovjek za šankom uljudno mu se nasmješi, a onda dohvati krpu i ulašti prostor ispred Joa.

— Još jedno piće, gospodine? — zapita on.

Jo mu gurne deset dolara preko tezge.

— Ispijete li jedno sa mnom, Charly, sve će biti dobro.

— Dakako da ću popiti, gospodine... hvala vam!

Nazdrave jedan drugome a onda Jo prijede na glavnu stvar. Izvuče fotografiju iz džepa i pruži je čovjeku za šankom.

Jeste li kada vidjeli ovdje ovu osobu?

Tri do četiri sekunde zurio je u sliku, a onda strese glavom.

— Žao mi je, ali nisam, Ovdje za šankom, još nije bila. No dobro izgleda ta mala. Ipak, zapitajte Peggy, ona posluhuje u nišama.

Čovjek pokaže glavom na ljepuškastu plavušu koja je upravo prolazila. Jo je zaustavi i nasmiješi joj se, a onda ponovi pitanje.

Peggy također stane zuriti u sliku, a onda pogleda čovjeka za šankom; u dijelicu sekunde Jo zamijeti u njegovim očima izraz upozorenja.

— Ova žena još nikada nije bila ovdje — reče konobarica.

Kad se okrenula i užurbano otišla u jednu nišu, učinila je to samo zato što bi u idućem trenutku sasvim očito pocrvenjela.

Ovdje je nešto trulo, pomisli Jo. No, ipak nije dopustio da se išta zamijeti. S ravnodušnim izrazom na licu gurne fotografiju u džep.

Čovjek za šankom još se ljubazno smiješio. Jo mu uzvratu još ljubaznijim smiješkom.

Ispije viski točno do polovice kadli se pojavi crnkinja raskošne ljepote. Pođe ravno k njemu, odmjeri ga bez ustručavanja i sjedne na slobodnu stolicu pokraj njega. Nemarno prebaci duge, lijepo oblikovane noge jednu preko druge.

Put lica bila joj je poput tamnog baršuna, a poput smole crne oči kao da su se smješkale. Sasvim otvoreni izazov, ustanovi Jo. Nije propustio zgodu. Možda će ipak nešto saznati.

— Smijem li vam naručiti piće? — zapita je isto tako bez ustručavanja.

Smio je, naravno. Crnkinja je imala duboku umiljatu boju glasa.

— Ali ne ovdje, za šankom, gospodine. Tu je previše ljudi. Pođimo onamo.

Jo se odmah složi: ionako je imao namjeru zaputiti se u jednu nišu.

Kako je prezirala viski i pila samo koktele ili šampanjac, Jo je odmah ustanovio kojoj kategoriji pripada. Pripadala je očito među djevojčice koje se brinu za što veći promet u baru, zbog čega dobivaju postotak.

— Još vas nikada nisam ovdje vidjela — reče ona kad su sjeli jedno pokraj drugoga.

— Bio sam samo dva puta ovdje — slaže joj Jo. — S Careenom. Zapravo, došao sam samo zbog nje, no čini se da je nema.

— Careenu ne poznam.

— To je ona — reče Jo, gurnuvši joj sliku.

Dohvati je vršcima prstiju, pogleda na slabom svjetlu, a onda mu je opet vrati, ali je prije toga bacila na nju još nekoliko brzih pogleda.

— Nikada je nisam vidjela — reče, a u baršunastim očima pojavi se izraz kao da se dosađuje.

Netko diskretno odgrne zavjesu. Konobar zaviri kao da se htio samo ispričati zbog toga što im smeta.

Crnkinja naruči bocu šampanjca.

— Trenutak — reče Jo. — Gdje je ovdje mjesto za kraljevskog tigra?

— Desno, a onda ravno — odgovori konobar.

Želi li dospjeti do cilja, zacijelo će se morati isprsi s više novaca. Careen je očito češće zalazila ovamo, samo što to nitko nije htio priznati.

Konobar pođe ispred Joa. Jo ga kradom povuče za rukav. Istodobno mu pokaže novčanicu od pedeset dolara.

— Samo jednu obavijest o ovoj djevojci ovdje — reče Jo. — I novčanica će biti vaša.

Upravo kad je konobar bacio pogled na sliku pojavi se neki muškarac. Jou se učini da je u prolazu vidio sliku jer se boja njegova lica naglo promijenila. Tog je čovjeka, već vidio za šankom.

— Onda? — ponuka Jo konobara. — Poznate li damu?

Konobar posegne za novčanicom, a onda kimne i htjede nešto reći.

— Svratite sutra uvečer — prošapće on — no ipak nemojte doći ovamo. Stanujem u Shuttle — Roadu 311. Žena je...

— Zar niste zadovoljni poslugom, gospodine?

Pred Joom se nađe neki momak surova lica. Bio je nešto viši od Walkera i malo širi. Lice mu baš nije bilo sasvim prijazno, počevši od hladnih očiju pa do uskih usana. Zacijelo je već stanovito vrijeme promatrao Joa i konobara.

Onaj drugi muškarac nestao je kao da ga je zemlja progutala.

— Posluga nije loša — zamišljeno će Jo. — No čini se da je osoblje ipak malo bojažljivo.

— Ne poznate ih još sve — uzvрати čovjek.

Jo ga je smatrao šefom bara.

— Ima i nekih koji se uopće ne boje.

— Da, to su junaci. Oni koje će poslije pokopati u Arlingtonu.

Momak prečuje Joove riječi, pa i zadirkivanje sakriveno u njima.

- Mogu li vam možda pomoći?
- Možda time da mi se maknete s puta!

Momak ispred njega još se više smrkne. Njegove oči sada su pogledavale Joa poput leda. Bez ijedne riječi makne se u stranu.

Nakon dvije minute Jo se vrati na svoje mjesto u niši. Crnkinja ga je dočekala napućenih usana.

Jo više nije imao volje za šampanjac. Grozničavo stade razmišljati o tome kako je Careen bila povezana s »Lidom«. Zašto se svi ti ljudi ovdje vladaju tako čudnovato kad im je pokazao sliku? I zašto se šef toliko zanima za to?

Mekana ruka uhvati ga za bok. Crnkinja približi svoje usne njegovu uhu i prošapće nešto što Jo nije razumio.

Otpio je samo jedan gutljaj i odjednom mu se učini kako se oko njega vrti cijela prostorija.

Smrtonosno piće, pomisli Jo. Nešto su mi sasuli u šampanjac. Upao je u stupicu poput najobičnijeg početnika.

No sve ispadne sasvim drugačije nego što je očekivao.

Ništa mu nisu umiješali u piće. Zid se okretao samo zbog toga što se cijela niša okretala. Zavrtjela se poput karusela, a onda se zaustavila.

Bez ikakva prijelaza Jo se nađe s tamnoputom djevojkom u drugoj prostoriji.

Tri gruba momka zurila su u njega. Njihovo osmjehivanje nije slutilo ni na kakvo dobro. Cijev »berette« od devet milimetara bila je usmjerena u njega.

8

Eldridge izjuri iz bara i nekoliko trenutaka poslije toga nađe se na cesti. Drhtao je cijelim tijelom. Graške znoja pojave mu se na čelu. I dlanovi mu se ovlaže znojem.

Kao u transu krene k svom automobilu.

Nije bio u stanju hladnokrvno razmišljati. Gotovo mu se oteo krik kad je ugledao čovjeka kako pokazuje sliku Careene i traži obavijesti od konobara. Zacijelo je to čovjek iz policije ili pak jedan od onih privatnih detektiva koji se laćaju potrage za nestalim osobama za velike novce.

Tek nakon mnogo vremena opet se smirio. Treznije je razmišljao. No još uvijek nije mogao upravljati automobilom, toliko su mu drhtale ruke.

Netko mu je, dakle, bio na tragu. Jedini čovjek — koji bi mogao pružiti obavijesti bio je konobar; on je njega i Careenu s vremena na vrijeme posluživao.

Eldridge je znao: taj će čovjek sutra uvečer izbrbljati sve što zna. Danas nije mogao, jer se umiješao šef.

Već je vidio sebe kako sjedi u zatvoru. Ta je misao davala sve veća krila njegovoj mašti.

Za jednu malu obavijest onaj je čovjek ponudio pedeset dolara. No ponudi li on, Eldridge, tisuću dolara, konobar će zacijelo šutjeti. To je logično, ustanovi. Novcem se može kupiti gotovo sve, pa i šutnja. A novaca je imao dokle god je oženjen s Madgeom. Mogao je gotovo neograničeno raspolagati njenim računom.

Morat će potkupiti tog čovjeka, ma koliko ga to stajalo. Na uspije li to, izići će sve na svjetlo dana i tada će se ostvariti sve prijetnje — zatvorom.

Shuttle Road 3111

Nije znao prezime tog čovjeka, no to nije bilo važno. Za novac će dobiti svaku potrebnu obavijest.

Sutra uvečer taj čovjek namjerava razgovarati s konobarom, pomisli Eldridge. Prema tome, valja ga preduhitriti. Poći će k njemu odmah sutra ujutro, ponuditi mu novaca, kupiti njegovu šutnju. Sve je to tako jednostavno!

Tako je barem mislio. No toliko jednostavno ipak neće biti.

Elegantnom kretnjom tamnoputa djevojka oslobodi se Joa i prijeđe k trojici muškaraca. Jedan od njih kimne glavom, a to je za nju značilo da može otići. Učinila je to sasvim nečujno; tiho poput mačke napustila je prostoriju.

Jo nije izgubio živce. Gledao je u revolversku cijev. Bio je siguran da ga neće odmah ustrijeliti.

— Sasvim ugodan karusal — reče suho. — Funkcioniraju li sve niše tako, ili samo jedna?

Nije dobio nikakva odgovora na svoje pitanje; nije ga ni očekivao.

Dok je »beretta« i dalje bila usmjerena u njega, jedan od momaka se približi i zastane ispred njega.

— Nije nam drago što njuškate ovuda — reče on.

— Viski je razvodnjen, pa me to ne čudi — uzvratu Jo. — A što će biti sada?

— Ne pričaj toliko, momče! Dodaj nam malo lisnicu!

Ostala dvojica nisu se približavala. Jo je još uvijek mirno sjedio za stolom i osjećao se prilično nelagodno.

Jedan od njih izvuče mu lisnicu iz džepa jar nije odmah reagirao. Otvori je i pažljivo zaviri u nju.

— Jo Louis Walker — reče zamišljenim tonom. — Veliki detektiv! To je ipak neshvatljivo.

I ona druga dvojica razrogače oči.

— Vidi ti njega! I što tražiš ovdje? — zapita onaj s »berettom«.

— Jednu djevojku — prizna Jo bez ikakva okolišanja. — To sam već rekao, zar ne?

— A zašto je tražiš?

— Stara ljubav, ništa više. Tu i tamo je pokušavam osvježiti.

— Ah, veliki osvježitelj! No sada nam nemoj pričati priče, jer ćemo mi tebe osvježiti. Dakle, što je?

— Čini se da vam je nešto teško na savjesti, prijatelji — reče Jo. — Samo zbog toga što tražim jednu djevojku vi me dočekujete s revolverom u ruci. To je ipak malo previše.

Oko šefovih očiju pojavi se zamišljeni izraz. Prilično je dugo promatrao Joa, a onda slegne ramenima. Ruka s »berettom« se spusti a zatim oružje nestane ispod pazuha.

Raspoloženje se odjednom promijeni. Ne bi se baš moglo reći da se sasvim razvedrilo, no svakako je osjetno zatoplilo. Jo još uvijek nije mogao pronaći nikakva objašnjenja za to. Njegovo oružje još uvijek nisu napipalili.

— Nešto ću vam reći, Walkeru — reče šef. — Naprosto ne podnosim njuškala u svojem lokal. Alergičan sam na policiju i detektive.

— Mogle bi to biti i ospice — reče Jo.

— Možete poći, Walkeru — reče mu momak gruba lica i nasmiješi se.

— A kako se može izići odavde?

— Kroz ista vrata. U tu ću svrhu pritisnuti samo jedno dugme.

— Nemojte se toliko su stezati, samo pritisnite!

— Vrlo rado. Zanima me još kako se zove djevojka koju tražite.

— Nije više važno — reče Jo.

— Za mene je to ipak važno. Uvijek moram znati sve i sasvim točno. Dakle?

Zar bi moglo nanijeti štetu kad bi spomenuo ime? Zapravo i ne bi, pomisli Jo. Pa ipak, ti momci ne moraju znati baš sve!

— Žao mi je, no neću vam spomenuti nikakvo ime. Tako je uobičajeno u mojem poslu.

— Onda ćemo ga morati doslovno izbiti iz vas, prijatelju. A nećete li prepjevati ni tada, mogu vam zajamčiti sasvim posebnu obradu, i to sve do trenutka dok ne osjetite iskrenu želju da budete mrtvi.

»Beretta« se opet pojavi, prije nego što je Jo imao priliku povući svoje oružje. Ostala dvojica približe mu se slijeva i zdesna.

Jo zapazi zluradost na njihovim licima. Najvjerojatnije već dugo nisu imali priliku da iskale svoju zlu narav na nekome.

— Pretražite mu najprije džepove... zacijelo ima kod sebe sliku djevojke... Pokazivao ju je Collinsu.

Collins je, dakle, konobar. Sada je saznao i prezime, a adresa mu je već bila poznata.

Nije mogao ništa učiniti; šefovo lice sasvim je jasno izražavalo spremnost da povuče otkonac.

Najprije mu oduzmu oružje, a onda mu počеше pretraživati džepove, sve dok nisu pronašli sliku. Jedan od momaka pri tome mu je neprestano držao šaku pod nosom.

Onaj drugi pruži sliku dalje. Jo zapazi kako se čovjek nasmijao, a onda vratio sliku. Bez ijedne riječi izbacili su sve metke iz magazina njegova pištolja. Onda mu jedan dobaci oružje i naceri se.

Više se nisu raspitivali za ime djevojke. To je za Joa bilo značajno: ukazivalo mu je na to kako tu uistinu ima nešto trulo.

Careenu su ovdje poznavali. No zašto su šutjeli?

— Poznate li djevojku? — zapita Jo.

Nije očekivao zadovoljavajući odgovor, ali se nikad ne može unaprijed znati.

Podrugljivo se nasmijaše i razmisle na trenutak.

— Ohladit će vam se šampanjac, Walkeru.

Niša se zavrti i prije nego što je Jo mogao išta uzvratiti, opet je sjedio u prostoriji lokala.

Konobar proviri kroz zavjesu.

— Oho... maločas vas nije bilo — reče začuđeno.

Jo se umorno nasmiješi.

— Upravo sam isprobavao čarobnu kapu što me čini nevidljivim, čini se da je izvrsna. Ili ste me možda vidjeli?

Konobar se beskrajno začudi. Jou se učini da mu tajna ove niše uistinu nije poznata.

— Nisam. Osim... osim ako ste bili ispod stola... — uzvratil sasvim zbunjen. — Ali, i dama je nestala.

— Sada ona ima na sebi kapu što je čini nevidljivom. No za slučaj da opet nestanem, platio bih unaprijed,

Jo se nasmiješi kad je vidio kako je konobaru ispala novčanica iz ruke. Odmah se sagne da je podigne; naravno, to je učinio zato da bi mogao zaviriti pod stol...

— Uistinu varka — tajnovito prošapće Jo. — No zadržite to za sebe!

Plativši, ustane i pođe. Više nije znao kome bi se sada obratio. Trag je sasvim nestao... kao u pijesku.

Znao je adresu konobara, no s njime će moći porazgovarati tek sutra, ukoliko se ne predomisli.

U trenutku kad je htio ući u svoj automobil upadne mu u oči čovjek koji je također pošao k njegovu automobilu. No ispred automobila ipak je skrenuo i prešao na drugu stranu ulice. Tamo je bila crna »impala« sa zasjenjenim reflektorima. Sumnjao je da bi mu netko

pod automobil nalijepio paketić eksploziva. Sve to ipak nije toliko zanimljivo. U baru su ga mogli ukloniti na mnogo neupadljiviji i bolji način, no do toga im očito nije bilo stalo.

Jo pokrene automobil. Ništa nije prasnulo. Ali ga je tamna »impala« slijedila na vrlo kratkom razmaku.

Nije bilo mnogo nade da će je se moći riješiti. U najnovije vrijeme brzina na auto-cestama bila je ograničena na pukih pedeset milja, a policija je vrebala na svakom uglu. No Jo nije mogao podnijeti nikoga tko bi htio paziti na njegovo kretanje.

Vozio je dalje. Nije dopustio da se išta zamijeti, no »impalu« je neprestano promatrao u retrovizoru. Automobil nije imao antene; prema tome, nije mogao imati ni telefona.

Jo se poveže s glavnom upravom policije i izloži Rowlandu svoje želje.

Nakon toga je petnaestak minuta lutao po četvrti... naoko bez cilja.

— »Impala« ga je slijedila poput sjene s pravokutnim očima što su svjetlucale.

Jo upravo stigne do ceste što je vodila u smjeru Bronxa. Podigne nogu s papučice i poveze nešto polaganije. Nekoliko stotina metara dalje, uz rub ceste, stajala je osamljena prilika. Podigla je palac kako bi je netko povezao.

Jo se nasmiješi i pritisne na papučicu kočnice. »Impala« iza njega također je usporila vožnju i naposljetku se zaustavila.

— Zdravo, Jo — reče auto-stopist. — Doista je lijepo što imaš srca za uboge auto-stopiste.

— Eto, takav sam! — reče Jo. — No bit će najbolje da odmah zamijenimo mjesta.

Sve je prošlo izvrsno, kao da su to godinama uvježbavali. Jo je bio sasvim siguran da to njegov progonitelj nije zamijetio.

Poručnik Ron Myers je vozio dalje.

— Shvatio sam, Jo — reče Myers. — Tom je opet gundao, no moje je radno vrijeme završeno i sada može pričati koliko hoće. Što ćeš sada uraditi?

— Slijediti progonitelja, ali tako da on ništa ne zamijeti. Zanima me kamo se momak zaputio.

— A odveze li se kući?

— On zacijelo predmnijeva da ja pretpostavljam što su njegove namjere.

— Naravno — reče nesigurno Ron.

— Tamo, kod semafora, iskočit ću ako se upali crveno svjetlo.

Semafor promijeni boju dok se automobil približavao.

I »impala« se morala zaustaviti i pričekati.

Jo iziđe s desne strane iz automobila. Drsko se smješкао. Pokuca po staklu na vratima »impale«, nasmiješi se čovjeku za upravljačem, a ovaj ga zbunjeno pogleda.

Poznao ga je. Bio je to jedan od onih momaka koji su bili toliko opsjednuti željom da ga prebiju. Bio je sam u automobilu. Naravno, bila mu je to prilično slaba strana. Nije mogao napustiti automobil i pješice poći za Joom.

Uto se upali zeleno svjetlo na semaforu.

— Uvijek za srebrnkastosivim — dovikne mu Jo — pa ćeš završiti ravno u mojoj garaži, prijatelju.

Nakon tog savjeta pođe dalje, ostavivši za sobom silno razgnjevljena čovjeka kojemu nije preostalo ništa drugo nego da se odveze dalje.

Jo se nasmiješi za njim, a onda zazviždi žutom taksiju i baci se na prednje sjedalo.

— Tu su dvadeset dolara, dobri prijatelju. Pripadaju vama ako ćete slijediti »impalu«, ali tako da onaj momak tamo ništa ne zamijeti. Morate biti neupadljivi.

Vozač se razumio u praćenje automobila. U nekoliko navrata »impala« im je nestala iz vida i Jo se već pobojavao da će je izgubiti, no njena crvena stražnja svjetla uvijek bi se ponovo pojavila.

Čovjek u »impali« odjednom izgubi zanimanje za Joov »mercedes« i skrene ulijevo. Ron Myers nesmetano odjuri dalje srebrnkastosivim automobilom. Sada ga više nitko nije progonio.

— A sada još neupadljivije — reče Jo.

— Možemo mu dati deset sati prednosti — reče vozač. — Uvježban sam ja u tome, gospodine. Kad se prilijepim za koji automobil, onda to nitko ne može zamijetiti.

I to je bilo sasvim točno. Čovjek uistinu nije pretjerivao. Uvijek bi tek u posljednjem trenutku uhvatili »impalu«.

Jo odjednom podigne obrve. Smjer kojim je »impala« krenula potakne ga na razmišljanje. Gotovo mu se učini da se pred njim nalazi sasvim opipljivi trag, no uvijek bi mu se nešto ispriječilo na putu. Sve se to još uvijek nije moglo povezati.

Daleko ispred njih »impala« se odjednom zaustavi.

Vozač taksija također zaustavi auto. Na njegovu satu pojavila se svota od četiri dolara.

— To je sasvim dovoljno — reče Jo. — Sada vas više ne trebam. I mnogo vam hvala.

Preostali dio puta do »impale« Jo je prevalio pješice.

Momak s licem razbijača iziđe i također pođe nekoliko metara pješice.

Smiješno, pomisli Jo. Što on traži u to doba upravo ovdje? Kuća što ju je promatrao pripadala je Ernestu Monroeu. Jo otvori vrata »impale« i sjedne na stražnje sjedalo. Tamo se skutri i stane promatrati kuću.

U gornjem katu još uvijek je gorjelo svjetlo, no Jo nije nikoga vidio. Nekoliko minuta onaj je momak stajao pušeci cigaretu; pri tome je neprestano pogledavao prema osvijetljenim prozorima. Naposljetku ljutito slegne ramenima, odbaci cigaretu na pločnik i zgnječi je petom.

Baci se u automobil tako da su sjedala zaškripala. Pojuri. Suvozača uopće nije zamijetio.

Jo zijeвне glasno, bez ikakva sustezanja.

Vozač se trgne kao da ga je netko iznenadno udario. Munjevito se okrene.

— Vozi ravno u Kimigspoint 13! — reče mu Jo sasvim ravnodušnim tonom. — I ne pravi nikakve gluposti, moj je pištolj opet napunjen. Putem mi možeš ispričati što si tražio ovdje.

— Prokletstvo! — procijedi momak. — Vi doista imate živce. No jednom ćete ipak izvući kraći kraj!

— Možda, no sada si ga izvukao ti. Izbriši to iznenađenje s lica. To sam uistinu ja!

Čovjek se pokuša izvući.

— Slučajno sam se dovezao ovamo, jer mi je »mercedes« nestao. Čini mi se da danas nemam sreće.

— Da, danas je vjerojatno dan tvoje nesreće, Mac. Izvanredno nesretan dan.

Jo ga bocne kažiprstom između lopatica.

— Kako je često ona žena dolazila k vama u bar?

— Pojma nemam... Možda je Lucas poznaje, a ja je nikada nisam vidio. Ne mogu vam pomoći.

— A što si tražio ovdje?

— Već sam vam rekao...

— Dobro, znam što misliš reći. No reci ono što treba reći.

— Lucas je rekao da se odvezem ovamo i pogledam gori li svjetlo u kući. Eto, to je bilo sve.

— Jeste li vi odveli djevojku? — upita ga Jo sasvim blago.

Automobil je za to vrijeme jurio prema Kingspointu.

— Nikada nisam vidio djevojku. Tamo sam samo zato da bih drske goste otpremao na svježiji zrak. Lucas nikada ništa ne govori o svojim poslovima.

— A zašto si me slijedio?

— Trebalo je da vidim što vas toliko zanima.

Momak je imao zadatak da ga slijedi. To je sasvim točno. Međutim, nealgodu na putu nije očekivao, jer je nije mogao predvidjeti. Da je Joa slijedio satima, tada ne bi mogao pogledati jesu li u Monroevom stanu upaljena svjetla. Dovde je sve bilo jasno.

Znači, Lucas je poznavao ženu. Ili ju je oteo ili ju je izgubio iz vida, pa je sada također traži.

Samo, zašto je traži? I zašto Monroe nema nikakva pojma o tome?

To je bila točka na kojoj se uvijek iznova slomio tok Joovih misli. Nedostajala je jedna mala kopča.

Dakako, tako neće dospjeti daleko. Preostali dio puta, na veliko čuđenje čovjeka za upravljačem, Jo je šutio kao zaliven.

Jo mu zapovjedi da zaustavi ispred vile.

— Eto, tako se dovijam benzinskoj krizi. Uvijek valja štedjeti, mladiću. Zapiši to. A sada daj gas i gubi se odavde!

Čovjek se nasmije zbunjeno i ljutito istodobno.

— Još ćeš se pokajati za to, Walkeru — reče ogorčeno. — Dospiješ li još jednom Lucasu u ruke, loše ćeš završiti.

— Oprošteno ti je — reče Jo. — Tvoje velike izreke istresi negdje drugdje, mene to više ne uzbuđuje. I ne zaboravi izručiti Lucasu

moje pozdrave.

Danas više ništa nije mogao poduzeti. Naravno, osim telefonskog razgovora s Monroeom.

10

Eldridge je proveo noć gotovo bez sna.

Obrijao se, istuširao hladnom vodom i odjenuo. Potom je napustio kuću i odvezao se u Shuttle Road, kako bi porazgovorio s konobarom.

Na njegovu ručnom sata bilo je nešto prije deset kad je stigao. Jedan stanovnik kuće reče mu da se konobar zove Collins. Eldridge ga pronade u trećem katu osrednje najamne zgrade.

Pozvoni, no dugo se nije ništa pomaklo.

Nestrpljivo se premještao s noge na nogu i čekao.

Naposljetku se otvore vrata.

Na vratima se pojavi čovjek pospana izgleda i zlovoljna lica.

— Prokletstvo! — reče umjesto pozdrava. — Zar se više ni spavati ne može? Neprestano netko zvoní.

— Zovem se Eldridge, moram razgovarati s vama, gospodine Collins... hitno je.

— Zar usred noći? Slušajte, tek sam prije tri sata legao u krevet. Posjetite me danas poslijepodne ili navečer, tada ću biti slobodan.

Collins je bio u izrazito lošem raspoloženju i nije to prikrivao. Eldridge je očito proigrao svoju mogućnost.

— Nemam vremena ni volje, umoran sam — ponovi Collins.

Eldridge je stajao na vratima i zurio u čovjeka.

— Htio bih s vama načiniti posao — reče pomirljivim tonom. — Sudeći po vašem izgledu, novac vam je potreban. Recimo, pet stotina dolara?

Collins osjeti izrazitu nesklonost prema tom čovjeku. Poznavao ga je letimice, po viđenju, i već se u nekoliko navrata naljutio zbog njegove nabusitosti. Ni u snu ne bi pomislio upustiti se u posao s tim čovjekom. Naprosto iz prkosa.

No ipak ga pozove da uđe kako bi mu udijelio pouku. Čovjek mu se učini toliko siguran u svoju pobjedu, ali i duboko uvjeren da novcem može kupiti sve što hoće.

Eldridge se ogleda po maloj sobi za dnevni boravak. Na podu je ležalo malo, bijelo krzno, a pred njime jastuk.

Taj momak vjerojatno ovdje spava, pomisli Eldridge.

— Dakle, što želite? — zapita Collins. — Umoran sam i htio bih leći.

Eldridge kimne. Odlučio je da bude nešto uljudniji kako ne bi ponovo naljutio čovjeka. Posegne za lisnicom, izvadi pet sasvim novih stotinjarki i stavi ih na stol.

— To je za vas — reče velikodušno.

Collins pogleda novac i nasmije se.

— A zašto?

— Htio bih kupiti vašu šutnju, ništa više. Za mene to vrijedi pet stotina.

Iako ga nitko nije ponudio, Eldridge sjedne za mali stol na kojem su bile dvije prazne pivske boce i jedna od vina. Pokraj njih ležao je vadičep, jedan od one vrste što se puni patronama s ugljičnom kiselinom, a nakon toga se šuplja igla provuče kroz čep i pritisne na stražnjem kraju. Tada pritisak izbacuje čep iz boce.

— Tako, tako — podmuklo reče Collins. — Zar vi vjerujete da se svakog čovjeka može kupiti?

— Naravno! To je samo pitanje cijene, ništa više.

— A o čemu treba da šutim?

— Večeras će vas posjetiti čovjek kojemu ste obećali dati jednu informaciju. Znam da me poznajete. Vidjeli smo se dva— tri puta. Posluživali ste u našoj niši.

— Točno. I onda?

— Nećete spominjati nikakva imena, a najmanje ime moje prijateljice.

— Onaj čovjek ionako zna kako se ona zove.

— Dobro! No nikada me niste vidjeli. Ne bih želio da me itko dovede u vezu s njom.

— Ah! Onda je zacijelo vaša najdraža, zar ne?

— Isplatio sam vam pet stotina dolara, a drugo vas se ništa ne tiče.

— Mislite li? — Collins se podmuklo naceri. — Što će biti odbijem li taj posao?

— To bi bilo glupo. Nudim vam pet stotina dolara. Nema li to nikakve vrijednosti za vas?

Collins prekriži ruke preko kupaćeg ogrtača i drsko isturi bradu. Ako taj momak vjeruje da novcem može kupiti cijeli svijet, grdno se vara.

— Uopće nemam volje da momku, nabusitom poput vas, za ciglih pet stotina dolara obećam šutnju.

— Ah tako, želite li više novaca? Dobro, dodajem još stotinu dolara.

— Ne radi se o tome. Imam svoje principe. Slobodan sam čovjek i radim što želim. Neću uzeti ni centa od vas, gospodine. Čak i ako platite tisuću dolara.

A kako bi bilo s tisuću i pet stotina?

Eldridge se nasmiješi u sebi; bio je siguran da će tolikim novcem ipak potplatiti maštu sitnog konobara.

Pa ipak, ovoga se puta prevario. Čovjek mu je očito bio nesklon.

— Ništa od toga, moj prijatelju, pošten sam čovjek, iako vi to ne vjerujete.

— Hajde da vidimo dokle seže to vaše poštenje! S novcem sam ipak svakoga odveo kamo sam želio.

— No mene nećete!

— Oh, ipak... čak bih se kladio.

— Onda se okladite!

— Prokletstvo! — zagrmi Eldridge. — Treba samo da odbijete dati jednu malu obavijest. Zar ste toliko tvrdoglavi, čovječe? Kad čovjek dođe ovamo, kažite mu naprosto da ste se zabunili. Eto, to je sve.

— Čini se da imate dosta toga na glavi kad se toliko trudite da kupite moju šutnju.

— Ali, ta tko ste vi, naposljetku? Sitni žongler s bocama i čašama koji s vremena na vrijeme donese pokoju bocu šampanjca u nišu. Potreban vam je svaki cent.

— Sasvim točno — reče Collins ravnodušnim tonom. — Samo, vaš mi novac nije potreban. A najmanje nakon takvog vašeg vladanja!

— Treba li da kleknem pred vama?

— Bit će najbolje da nestanete, ništa više! Ne mogu više slušati vaše gluposti, to me naprosto razdražuje!

U Eldridgeovim očima pojavi se zloguki sjaj. Čeljust mu se stisnu, usta se sasvim suze, a šake se zgrče. No u dnu duše ipak je bio sasvim hladnokrvan. Odjednom ga obuzme duboka mirnoća. Čak je mogao sasvim trijezno misliti.

Nitko na svijetu ne zna da je on ovdje. Pokuša li taj glupan upropastiti cijelu njegovu budućnost, valja ga naprosto ubiti!

A to ga neće stajati ni jednog jedinog centa!

Naglo ustane. Zubi mu zaškripe sasvim glasno i jasno. Munjevito dohvati vadičep.

Vršak igle približi se licu koje se trzalo i prkosno ga gledalo.

— To ću ti satjerati u tijelo ne postupiš li kako sam ti rekao!

Collins ustukne. No u njemu je još bilo beskrajno mnogo prkosa, a javio se i bijes. Jednim skokom baci se u stranu kako bi izmakao opasnoj igli.

— Sada baš neću učiniti što želite! — reče.

Pred svojim očima Eldridge je vidio još samo crvenkastu maglicu. Taj sitni, bijedni glupan sve je upropastio svojim lošim vladanjem.

— Onda, evo ti! — hukne Eldridge.

Podigne ruku, ispruži je i ubode Collinsa u istom trenutku. Pogodio ga je u lakat, točno u žilu kucavicu. U krajnjem bijesu zamahne još jednom i svom silom gurne vadičep u Collinsovo tijelo. Palcem pritisne tako da je oslobodio ugljičnu kiselinu.

Začuje se lagano šištanje. Na trenutak mu se učini da se Collinsovo tijelo napuhava od povećanog pritiska. Collinsovo lice postane žućkastosivo poput hladne zobene kaše. Konobar pokuša nekoliko puta udahnuti. Duboko stenjanje otme se s usana iskrivljenih od boli. Oči se sklope. Collins posegne rukom kako bi se za nešto uhvatio, sruši se sa stolice i stropošta na pod.

Cijelo mu se tijelo trzalo u snažnim grčevima. Otvori usta i pokuša viknuti.

Eldridge je još držao smrtonosnu napravu u ruci. Nije ni čuo kako je uz šištanje istekla ugljična kiselina. Tijelo mu obuzme čudnovata ukočenost.

Pred njegovim je očima i dalje poigrarvala crvenkasta maglica; naposljetku se veo digne i on je opet jasno razabirao sve oko sebe.

Collins, ležeći na podu, više se nije micao.

Eldridge odbaci vadičep u košaru za papire i s gnušanjem pogleda svoje ruke.

Ubio je čovjeka! Prvi put u životu!

— Čovječe!... Collins! — stade zamuckivati. — Ne pravite gluposti... čovječe... Nisam... nisam tako mislio...

No Collins je bio mrtav.

Eldridge proguta gvalu.

Htio je samo Collinsa malo prestrašiti. A završilo je, eto ubojstvom!

No, drugi glas istodobno mu reče da je sada jedan manje među onima kojima je sve bilo poznato. Točnije rečeno, sada više nitko nije znao za njegovu vezu s Careenom.

Zbog toga, unatoč svemu, osjeti olaknuće. Ali odmah nakon toga opet ga obuzme panika, strah da će ga netko vidjeti.

Istrči iz stana i požuri u prizemlje. Tamo najprije provjeri nalazi li se tko u blizini.

Drugom stranom ulice prođe čovjek sa psom. No ljudi koji izvode pse u šetnju većinom su bezazleni, pomisli Eldridge.

Spusti glavu i krene u suprotnom smjeru. Nitko se nije osvrtao na njega.

11

Jo Walker ustanovi da do sada nije baš postigao mnogo. Doduše, imao je na programu još posjet konobaru Collinsu, no sumnjao je da će mu on mnogo pomoći.

Uvečer se odveze u Shuttle Road, nakon toga što je s prijateljem Rowlandom popio piće. Tom je u to doba imao pred sobom još dva sata rada.

Jo pozvoni po treći put. Iza vrata se ništa nije pomaklo, sve je ostalo tiho.

Ljutito se udalji od stana, sjedne u obližnji restoran i pričeka pola sata. A onda ponovo pokuša.

Nitko mu ne otvori, sve je bilo kao i prvi put.

U Jou se javi sumnja. Ime Lucas neprestano mu se vrtjelo glavom.

Vjerovao je da će moći opravdati ulazak u tuđi stan jer, naposljetku, nije imao nikakvih loših namjera.

Komadićem tvrdog plastičnog materijala otvori vrata. Pogleda u polumračni hodnik. Jedna su vrata bila otvorena. Pođe dalje.

Zastane pred sobom za dnevni boravak.

Collins je zurio u njega široko razrogačenih očiju. U crte njegova lica bio je usađen strah; toliki strah da ga ni sada, nakon smrti, nije nestalo.

Žilice na njegovu licu bile su obojene čudnovatom bojom. Bile su nabrekle i plavkaste. Collins se sav zgrčio, kao da je umro od sasvim iznenadnog šoka.

Lucas!

To ime neprestano se Jou vrtjelo glavom.

Priđe mrtvacu. Ništa nije doticao, pazio je da ne uništi tragove. Samo pogleda Collinsa izbliza. Izvana se na njemu nije mogla otkriti nikakva povreda.

Oprezno ga obiđe. Pogled mu padne na košaru s papirima i ugleda neki čudnovati predmet.

Vadičep! Onaj za osam dolara. Collins ga je zacijelo ukrao u »Lidu«. Tamo je bilo takvih naprava. A možda nije pripadao Collinsu? Možda ga je ubojica donio sa sobom?

Ukoliko je to točno, zacijelo se radi o prilično naivnom čovjeku jer je time doslovce ostavio posjetnicu.

Jou je bilo sasvim jasno da je taj vadičep povezan s Collinsovom smrću. Ako ta stvar doista pripada Collinsu, tada je on nije odbacio u košaru za smeće.

No mogao je to biti i namjerno varljivi trag; možda je ubojica pokušao prevariti policiju.

Naposljetku Jo odluči prepustiti to komisiji za ubojstva. Ona ima svoje stručnjake.

Pođe k telefonskom aparatu i odabere broj. Vadičep je ostavio u košari za smeće. Ako na njemu postoje otisci prstiju, dodirivanjem bi ih samo izbrisao.

Zamoli da ga povežu s Rowlandom; odmah ga je dobio.

— Ovdje sam pronašao leš, Tome — reče oprezno. — Ubijen je neki Collins koji...

— Zaboga — prostenje Tom.

— Dođi, molim te, sa svojim ljudima. Evo ti adrese.

Jo mu naznači adresu, a onda spusti slušalicu.

Tomu će biti potrebno približno četvrt sata da sa svojim ljudima dođe ovamo. Vjerojatno dulje neće potrajati.

Već je bio u iskušenju da pročepka po ormarima, no odustao je od toga da ne bi nepotrebno naljutio stručnjake iz komisije za ubojstva.

Odjednom osjeti lagaini propuh. Okrene se i pođe k vratima kako bi pogledao je li ih zatvorio za sobom.

Međutim, kad je izišao u hodnik, stade ga mučiti osjećaj da nije sam u stanu.

Nakon toga osjeti još samo silan udarac od kojega mu se gotovo raspukla glava. Odmah zatim uslijedio je mrak.

No sada je prestala bol.

— Čudnovato — reče Tom Rowland kad je stigao sa svojim ljudima — zašto sada ne otvara vrata?

Ostali, njih petorica, nisu znali nikakav zadovoljavajući odgovor na to pitanje. Jedan reče kako je Jo vjerojatno opet izmislio neku šalu...

Tom odmahne rukom: Jo Walker nije se bavio takvim šalama.

— Otvorite! — zapovjedi im kapetan.

Poslije nekoliko sekundi vrata su se otvorila pod pritiskom spretnih ruku.

Tom oprezno uđe u hodnik. Dvojica stručnjaka za osiguravanje tragova pratila su ga i zabrinuto promatrala svaki njegov korak.

— Dvojica — reče dr Black, i njegove melankolične obrve podignu se u čudu.

Rowland zastane na vratima sobe za dnevni boravak.

Na podu je ležao Collins u neprirodnom položaju. Ispred njega ležao je Jo Walker: na lijevoj uški vidio se krvavi trag, a tik do njega narasla je prilično velika kvrga.

— Bez brige, još je živ — suho izjavi policijski liječnik. — Netko ga je jako udario po glavi.

Doktor Black se približi mrtvacu. No ništa nije dodirivao, već je samo pogledao prema dolje i pričekao da se naprave prve snimke, a onda su mu stručnjaci kimnuli.

Tek tada se pobrine za Walkera.

— Najprije živi, kapetane! Onom drugom više nitko ne može pomoći.

— Zar sam ja možda tvrdio drugačije?

Liječnik posegne u svoju torbu, prelomi rukama malu ampulu, okrene lice i gurne ampulu Jou pod nos.

Jo naglo okrene glavu. Glasno otpuhne. Liječnik mu pomogne da ustane.

— To što sada osjećate samo je bol, dragi moj — tješio ga je liječnik na svoj prijazan način. — Odmah ću se pobrinuti za vas, samo malo strpljenja.

Jo se oprezno nakašlje, jer mu je u glavi još uvijek zujilo.

Liječnik se okrene i pobrine za Collinsa.

Rowland kažiprstom pozove svog prijatelja.

— Što se dogodilo?

— Priča će biti kratka. Posjetio sam Collinsa zbog jedne informacije, kako sam ti već rekao. Zvonio sam, nitko mi nije otvorio, onda sam se vratio nešto kasnije i otvorio vrata.

— Kako?

— Brava je slučajno popustila. Cijela mi se stvar učinila zagonetnom, pa sam ih sam otvorio.

— I onda? — upita Tom.

— Pronašao sam Collinsa u istom položaju kako i sada leži. Tada sam te nazvao, a onda me netko udario.

— Prema tome, ubojica se krio ovdje — reče Tom.

— Prije bih rekao da se vratio. Tada me je otkrio.

Tom kimne. Joov izvještaj bio je sasvim jasan. Htio je nešto reći, no tada se javi liječnik.

— Nema nikakvih znakova nasilja, kapetane, barem ne vidljivih. Smrt je nastupila prije četiri do pet sati, a više vam ne mogu reći prije autopsije.

— Od čega je umro? Zar to također ne možete ustanoviti?

— Ne mogu biti sasvim određen. To je vrlo čudnovato, no čini se...

— Vadičep — reče Jo. — Gdje je ostala ta stvarčica?

— Što će ti to? — sumnjičavo će Rowland.

Jo se nije dao smesti.

— Collins je ubijen vadičepom — reče liječniku.

Black se nasmiješi s očitom nevjericom. Pomalo nabusito podigne obrve.

— Netko mu je probo srce, je li? Ili se možda radi o otvaraču za pivske boce?

— Radi se o vadičepu na ugljičnu kiselinu ili stlačeni zrak, doktore. Takve sprave postoje već mnogo godina, ako to niste znali.

Black proguta slinu. Zamišljeno kimne.

— Možda ste u pravu. Već sam pomislio na injekciju zrakom. Tako se izaziva embolija i...

— Poslije, doktore — prekine ga Rowland.

Stručnjaci se opet prihvate posla: počeli su snimati otiske prstiju.

Jo izvijesti o svom nalazu u košari za papire i sasvim točno opiše vadičep.

Rowland pripali cigaretu.

— Kad bih samo mogao znati što se krije iza toga — reče i otpuhne kolut dima.

— Stvar s vadičepom je sasvim jasna — reče Jo. — Ubojica je ubio Collinsa upravo njime. Po svemu sudeći, nije bilo nikakve borbe, pa se iz toga može zaključiti da je Collins, čini se, dobro poznao ubojicu.

— Vjerujem da ga i ja poznajem. U svom razumljivom uzbuđenju ostavio je ovdje svoj instrument, pobjegao, a onda se vratio.

— Znači da mu je prilično kasno palo na um da se vrati, ukoliko je liječnik točno naznačio trenutak nastupa smrti.

Tom mu mahne. Nije volio da ga netko smeta u njegovu razmišljanju.

— Vratio se, htio je uzeti oružje, a onda je ugledao tebe. I tada te je nečim udario po glavi.

— Točno! Po snazi udarca mislim da je u ruci imao težak predmet. Tom povuče dim i pogleda Joa.

— Završio sam s prethodnim ispitivanjem! — dovikne liječnik.

— Možete odvesti mrtvaca, kapetane.

— Dobro, jeste li još štogod otkrili?

— Mnoštvo otisaka, kapetane, no čini se da potječu najviše od dviju osoba.

Tom ne odgovori ništa, samo pogleda Joa.

— Vjerujem da ćemo poslije izvršiti još jedno malo hapšenje — reče Jou. — Razmisli, možda i ti znaš tko bi mogao biti ubojica.

— Naravno, ti misliš na šefa »Lida«. Samo je on čuo da ću posjetiti Collinsa radi jedne obavijesti. No ne mogu zamisliti da bi on odmah došao ovamo i ubio Collinsa. Naposljetku, imao je on i boljih argumenata od ubojstva.

— A znaš li ti o čemu se radi?

— Tom isturi bradu.

— Radi se o jednoj djevojci. Ona je ključ do svega. Samo, još ne znam zbog čega je ta djevojka toliko važna.

— Ni ja to ne znam. Možda je i ona ubijena. Da se radilo o otmici, ucjenjivači bi se već odavno javili.

Tom se opet naljuti zbog toga što nije imao nikakvih konkretnih oslonaca. Do sada je to bio sasvim sitan slučaj, za koji se brinuo isključivo Jo. No sada je to preraslo u slučaj ubojstva, što je pokrenulo cijeli policijski stroj.

Dva čovjeka unesu pocinčani lijes. Collinsa polože u njega, pokriju ga poklopcem i odguraju do vrata. Tada ga odnesu dolje.

Na stubama su se okupili prvi znatiželjnici i zurili u policajce.

— Je li Collins mrtav, gospodine? — zapita sjedokosi čovjek.

— Da, mrtav je. Ubijen — uzvratu Tom. — Jeste li zamijetili koga u kući koji ne stanuje ovdje?

— Nikoga, gospodine. Tek što sam stigao. Znate, radim u tvornici. A naš šef uvijek kaže...

— To je sasvim dovoljno. — Tom odmahne rukom.

Zaista ga nije zanimalo što to šef uvijek govori. Pošalje dvojicu ljudi da se malo raspitaju po kući, no rezultat je bio jednak ništici. Nitko ništa nije vidio.

Jo i Tom sastanu se opet ispred kuće. Jedan je službenik zapečatio vrata stana.

— Možeš me otpratiti, ako želiš. Odvest ću se ravno u Glavnu upravu, napisati zapisnik i pričekati na izvještaj o autopsiji.

— Radije neću s tobom — reče Jo. — Čini se da je Brown opet neraspoložen, a moja ga pojava samo nepotrebno uzbuđenje. Svratit ću još jednom do Monroea. Možda je u međuvremenu nešto saznao.

— Da, čovjek doista mora biti optimist — zlovoljno uzvratit Tom.

Odvezli su se u suprotnim smjerovima nakon što su se još jednom pozdravili.

Jo se odvaži ravno do Monroea. No njega nije bilo u kući.

U prilično lošem raspoloženju odveze se u Nassau. Odande još jednom nazove Toma Rowlanda.

Dogovorili su se za sastanak u devet sati navečer u »Lidu«. Tom je želio bolje upoznati Lucasa.

12

Kad su dvojica prijatelja stigla, bar je tek počeo raditi. Svoj stari, natučeni »mercury« Tom je parkirao ispred samog bara. Iziđe iz automobila praćen podrugljivim pogledom vratara.

— Nalikuje na kola za stoku, gospodine — prezirno će vratar.

— Upravo se o tome radi — prijazno uzvratu Tom. — Taj je automobil namijenjen transportu stoke.

Vratara to naljuti.

— Nemate kravate, gospodine. Ne mogu vas takvoga pustiti unutra.

— Maknite mi se s puta, prijatelju — zagrmi Tom — inače ću vas uhapsiti zbog gluposti kojima se bavite.

Dok je vratar razmišljao o tim riječima, Tom prođe pokraj njega.

Kad je Tom ušao, Jo je već bio nemarno naslonjen na tezgu. Tom se smjesti pokraj njega.

Vrata se opet otvore i uđe razgnjevljeni vratar. Samo ih jednom prijeteći pogleda, pa opet ode.

— Što izvolite, gospodine? — zapita barmen.

— Dvostruki viski i šefa ovog lokala.

Barmen povjeruje da je krivo čuo.

— Viski možete dobiti, no ono drugo, na žalost, neće ići.

— Ali ja ipak želim da on dođe — ustraje Tom.

Barmen ga je neko vrijeme šutke promatrao, a onda se udostoji da posegne za slušalicom.

— Netko bi želio razgovarati s vama, šefe — reče on.

Neki mu se smiješak uvuče u crte lica. Izazovno pogleda Toma.

— Što? Kako izgleda taj čovjek? Poput policajca, rekao bih... Svakako...

Kimne još jednom, a onda spusti slušalicu.

— Lucas će odmah doći — najavi.

No dok se Lucas pojavio, kapetan je popio još jedan viski.

Tamo straga, gdje su prestajale niše, otvore se jedna vrata. Lucas je imao na sebi tamno odijelo i pristojnu kravatu. Smješkao se uljudno i pomalo rezervirano. Ničim nije odao da poznaje Joa.

— Čuo sam da imate poteškoća s vratarom — reče on. — To nije problem, nedostatak kravate je tek neznatna nezgoda.

— Ima mnogo većih — doda Tom.

— Eto, već je sve razjašnjeno — reče Lucas i htjede se opet okrenuti.

Tom ga uhvati za rukav.

— Još jedna mala obavijest — zamoli ga. — Radi se o jednoj ženi. Zove se Careen Monroe. Moj se prijatelj već jednom zanimao za tu djevojku.

— Mnogi se zanimaju za djevojke, gospodine. Kako li se ono zovete?

— Rowland.

— Ah, točno. Htjeli biste malo pogledati ovdje, zar ne? Jednako kao i vaš prijatelj. Zar ste i vi privatni detektiv?

— Ni u kojem slučaju.

— Fino! — reče Lucas i oštro pogleda Tomovu ruku što ga je još uvijek držala za rukav. — Biste li to, molim vais, pustili, gospodine Foulhande?

— Rowland.

— Imena nisu važna. Vaša pića idu na trošak kuće, gospodine Lowlande. Mogu li vas zamoliti da me ne zadržavate više... moje vrijeme je skupocjeno. — Licem mu preleti osmijeh, no bilo je sasvim jasno da je odsutan mislima. — Ah, da! Učinite mi, molim vas, jednu uslugu.

— Ukoliko mogu.

— Napustite moj lokal čim popijete svoje piće.

— Zapravo mi se ovdje dopada — prijazno mu odgovori Tom. — Moglo bi, doduše biti nešto bolje, no kad bih imao kravatu, zacijelo bih pošao u bolji lokal. Ali čemu to! Naposljetku, tu sam!

Lucas prijeteći pogleda dvojicu muškaraca; taj je pogled slutio na zlo. Neprimjetno daje barmenu znak glavom. No Jo ipak zamijeti tu malu kretnju.

Barmen posegne za slušalicom. Jo ga ravnodušno pogleda.

Barmen izgovori dvije ili tri rečenice, a onda spusti slušalicu.

Dvojica muškaraca, koje je Jo već poznavao, iziđu nakon nepunih dvadeset sekundi kroz ista vrata na kojima se pojavio Lucas. Slijeva i zdesna naslone se na tezgu, i to tako da ostali gosti nisu mogli ništa zamijetiti.

— Gospoda žele krenuti — reče Lucas bezizražajnim glasom.

Tom je držao u ruci sliku Careene, što mu ju je Jo dao.

— Odmah — reče on. — Samo jedno pitanje prije nego što se zauvijek rastanemo. Poznajete li ovu ženu?

Lucas pogleda dosađujući se pri tome.

— Pojma nemam tko je to! A sada idite!

Tomovo lice pretvori se u suštu prijaznost.

— Najradije bih vas uhapsio, prijatelju.

Odgovor na to bio je smijeh. Ona dvojica, slijeva i zdesna, također su se smijala.

— Mnogi su to htjeli, veliki majstore! Vi ste, dakle, policajac. Imate li uhidbeni nalog za mene?

Podrugljivost tog pitanja ošine Toma po licu. Zbunjeno kimne.

— U tome je stvar — reče pomalo zabrinuto. — Imamo li nalog za njega, Jo?

— Ne znamo ni kako se zove, ili nam barem nije poznato njegovo prezime.

— Onda još jednom pogledajte — savjetuje mu Lucas. — Prezime mi je Crown, Lucas Crown.

Čeprkajući po džepu svog kaputa, Tom razvuče zlovoljno lice. A pri tome se i zbunjeno nasmiješi.

Ostala trojica okruže ga s podrugljivim smiješkom na licu. Za njih je to, čini se, bila neka vrst zabave. Očito ih je zanimalo kako će se Tom izvući iz škripca.

— Rekli ste, Lucas Crown?

— Točno, lijepi moj! No, ima li što?

Tom izvuče presavijeni crveni papir i okrene ga. Lice mu se odjednom osvijetli; iznenađeno se nasmiješi.

— Stvarno, Lucas Crown! Tako tu stoji. Tko bi to pomislio?

Lucas mu istrgne papir iz ruke. Ne shvaćajući ništa, stane zuriti u svoje ime na papiru. Tada naglo promijeni boju lica, probljedi.

Tom mu opet oduzme papir i pročita spuštenim glasom:

— Protiv Lucasa Crowna, rođenog 6. 12. 1938. izdaje se uhidbeni nalog zbog opravdane sumnje da je počinio ubojstvo s predumišljajem!

— Ubojstvo se ipak nije dogodilo! — zaškripi Lucas. — To... to je zacijelo zabuna... Koga sam to, navodno, ubio? Pođimo u moj ured — zamoli promuklim glasom. — Odmah ćemo objasniti tu zabunu.

— Dobro, ali bez vaših momaka — oštro mu odgovori Tom i neupadljivo pokaže policijsku značku.

Crown je postajao pokorniji. Lice mu poružni, a oko usta stvorile su mu se duboke brazde. Naprosto to nije mogao shvatiti.

Krenuli su u Lucasov ured. Na njegov znak ona su dvojica ostala za tezgom.

— Popijte po jedan viski na račun kuće — savjetuje im Walker. — Vaš je šef u tom pogledu neobično velikodušan.

— Pripazi samo, prijatelju — mračno će jedan od njih. — Među nama još uvijek nije izgovorena posljednja riječ.

— Drag mi je razgovor s vama — reče Jo. — Poslije možemo nastaviti.

Crown pođe prvi. Ramena je sasvim spustio; bojažljivo je pogledavao Toma.

— To može biti samo zabluda — neprestano je ponavljao.

Rowland je mogao trenutačno dobiti uhidbeni nalog, jer je sve govorilo protiv Lucasa. Jo nije gajio preveliku nadu; štoviše, pribojavao se da će se prevariti.

— Nije to nikakva zabuna — oštro će Tom. — Poznato vam je da se sve što ćete od sada reći može upotrijebiti kao dokaz protiv vas. Možete uzeti odvjetnika ili pak odbiti svaku izjavu. Kako želite!

Crown je bio do krajnosti zaprepašten; znao je da kod njega ima podosta prljavštine i da je uhidbeni nalog protiv njega opravdan. Zapita se samo kako je policija naišla na sve to.

— Koga sam to, navodno, ubio s predumišljanjem? — zapita vrebajući.

Jo pogleda svog prijatelja. Tom mu neprimjetno kimne.

— To ćete saznati na policijskoj stanici. Gdje ste bili danas prijepodne?

Crown je šutio kao zaliven.

— Od mene nećete ništa saznati. Progovorit ću tek nakon razgovora s odvjetnikom.

Jo nije mnogo očekivao od cijele akcije, no sada je počeo razmišljati. Zacijelo su pronašli Crownovu ranjivu točku. Očito se radilo o nečem što je bilo podjednako teško kao i ubojstvo konobara Collinsa.

To ga baci u neizvjesnost. Uhidbeni nalog bio je potpisan i punovažan. Prema tome, mogao je Crowna povesti sa sobom.

— Idemo — reče oštro i izvuče čelične lisice iz džepa.

No Lucas se brzo odmakne.

— Nemojte, molim vas — zamoli promuklim glasom. — Dobrovoljno ću poći s vama. Ne bih želio pobuditi pažnju.

Tom ga je držao na oku, a Jo mu je pretražio džepove. Pod pazuhom je pronašao pištolj »magnum«.

— Dozvolu za nošenje oružja? — prijazno ga zamoli Tom.

— Nemam je, do vraga! Ta valjda imam pravo nositi oružje.

— Možda u krevetu, ali ne u baru. A sada brže! Uzmite svoju četkicu za zube.

Lucas poslušao. Lice mu se kupalo u znoju, ruke su mu drhtale.

Sav zbunjen strpa najnužnije stvari u torbu za spise. Ured napuste kroz stražnji izlaz.

Krenuli su po tamnocrvenom sagu pokraj srebrnih zidnih svjetiljki sve do jedne niše gdje se to putovanje prekinulo.

Jedan od Lucasovih momaka izišao je iz niše i pritisnuo cijev pištolja na zatiljak Joa Walkera.

— Stani, inače ću pucati! A sada pusti Lucasa i nestani. Jesi li čuo?

Tom se ukoči. Okrene se sasvim polagano.

— Zar ćete to doista dopustiti? — zapita promuklim glasom. — To je otpor čuvarima..

— Pusti čovjeka, inače ću ovom momku protjerati tane kroz glavu.

Tom je oklijevao. To zaista nije očekivao. Ne reče ništa. I Jo je bio iznenađen.

Lucas stupi u akciju.

— Dobro si mislio, Thorny — reče čovjeku s oružjem. — No to nema smisla... momci mi ništa ne mogu učiniti... Spremi oružje i pričekaj.

— Neću dopustiti da te povedu.

— Pustit će me.

— Ti ostaješ ovdje Lucasu, a policajci neka što prije nestanu!

Lucas pocrveni. Oslobodi se Toma i priđe Thomyju koji, sav zaprepašten i nesiguran, ustukne za korak.

Sada je barem Jo bio izvan neposredne opasnosti.

Thomy se zbunio i s podignutim oružjem pošao prema Tomu.

Jo munjevito ispruži ruku i udari ga bridom dlana u zatiljak. No Thomy je bio žilav. U padu se okrenuo, naciljao na Joa i povukao obarač.

Hitac nije bio osobito bučan, ali zato pogibeljan.

Lucas se uhvati jednom rukom za trbuh. Između prstiju mu prokulja mlaz krvi. Polagano se spusti na koljena.

— Glupane! — procijedi Lucas.

— Beznadni glupane! Mene si...

Dalje nije dospio. Preokrene oči i padne licem na crveni sag.

Tom ispruži desnu nogu i pogodi Thomyja u potkoljenu. Jo skoči, otme mu oružje i žestoko ga udari u grudi. Tako je Thomy na trenutak bio onesposobljen. Tom izvuče čelične lisice što ih je pripremio za Lucasa; prije nego što je Thomy uspio skočiti, na rukama su mu se našle čvrste narukvice.

Jo u međuvremenu pozove liječnika i ovaj se pojavi već za dvije minute.

— Metak je ostao u tijelu — promrmlja liječnik. — Valja ga odmah operirati, inače vam ne mogu jamčiti ni za što.

Liječnik im reče da sada ne mogu ni pomišljati na daljnje ispitivanje Lucasa. A ni u iduća tri dana neće biti mnogo bolje, Metak je probio stijenku želuca i ostao u tijelu.

Thomyja povedu na policijsku stanicu da ga strpaju u istražni zatvor. No prije toga Tom je htio od njega saznati još neke pojedinosti.

Tek sada je Thomyju palo na um da se neće moći izvući nužnom obranom.

Rekao je svoje ime i ništa više. Nakon toga je zašutio kao zaliven.

Tom i Jo našli su se opet na početku.

13

Sljedeći dan Jo je započeo prilično zlovoljno. Posvuda je nailazio na šutnju i nije ustanovio upravo ništa.

Lucasovo stanje se pogoršalo; ipak, nakon operacije i uklanjanja taneta iz tijela činilo se da će preživjeti.

Rowland je dao Jou izvještaj o autopsiji.

Collins je bio ubijen upravo tako kako su pretpostavili. Ubojica ga je ubo vadičepom u ruku, pogodio veliku venu i gotovo ga trenutačno usmratio.

Opet ništa novo, zlovoljno ustanovi Jo.

U tom prokletom slučaju naprosto se nije mogao maknuti dalje od početka. A mislio je da će to biti sasvim uobičajeni slučaj.

Mac Potter, dobar član Walkerove kuće, upravo je odnio posuđe nakon doručka, kadli netko zazvoni.

Potter uvede Ernesta Monroea.

— Jeste li što saznali, gospodine Walker? — zapita odmah nakon pozdrava.

— Saznao sam mnoštvo stvari — uzvratiti Jo. — Ali ništa važno. Svi tragovi nestaju u pijesku. Kao da se pojavila neka nevidljiva prepreka. Nikako da pronađem vašu ženu. Kao da ju je zemlja progutala.

Monroe tužno kimne. Vidjelo se da je neispavan.

— Zločin — reče bezbojnim glasom. — Pala je kao žrtva zločina.

— To se još uvijek ne može dokazati — reče Jo kako bi ga smirio. — Ako nekoga nema, to još uvijek ne znači da je mrtav.

Monroe polagano zaklima glavom. Pogled mu je bio usmjeren u pod.

— Ja to osjećam. Telefonom sam razgovarao sa svim njenim prijateljima. Nitko je nije vidio. Nitko ne zna gdje je. Drugačije ne može biti.

Jo mu nije znao odgovoriti na tu tvrdnju.

— Da su je oteli, otmičari bi se već javili, zar ne, gospodine Walker?

— U načelu, da. Otmičari u većini slučajeva ne ostavljaju ljude da dugo čekaju na njihove zahtjeve, jer se rizik svakim danom povećava. No to se još ne može isključiti. Zar vam se nitko nije javio?

— Nitko. Samo sam jučer primio jedan čudnovati poziv.

— Ispričajte — zamoli ga Jo. — Bez obzira na to što je možda beznačajan.

Zavali se u svoj naslonjač i upitno pogleda Monroea koji je još uvijek zurio u pod.

— Bio je to neki muškarac — promrmlja Monroe kao da mu je sve to strahovito mučno. — No to nije imalo nikakve svrhe. Nikada moju ženu nećete pronaći — doda i opet pogleda Joa u oči.

— Kladam se da ću je ipak pronaći

Ipak, mudro prešuti sve što se u posljednje vrijeme odigralo. Monroeu je htio postaviti još samo jedno sasvim određeno pitanje, ali kasnije.

— Pričajte sada dalje.

Monroe se promeškolji, a onda reče:

— Bilo je tako: taj me čovjek nazvao i rekao da ćemo se svi i te kako začuditi ako uskoro ne dospije prilog.

— I to kažete tek sada? — usklikne Jo, jer je to sasvim izmijenilo stvar. — Pokušajte doslovce ponoviti razgovor.

— Zar mislite da je to važno?

— Blijeda nada pojavi se u Monroeovim očima; nakašlje se. — Predstavio sam se. Nije rekao kako se zove. Rekao je samo: »Je li tamo vaša žena?« »Nije«, odgovorih ja i upitah: »O čemu se radi?« »O prilogu«, reče on. »Ako uskoro ne dođe, vaša će se žena začuditi, a vi još više.«

— I to je bilo sve?

— To je bilo sve — uzvratilo Monroe. — Zapitao sam ga još o čemu se radi, no veza je već bila prekinuta.

— I zašto mi to niste odmah rekli?

— Nisam to smatrao važnim. To ne može biti povezano s otmicom, jer bi se čovjek u tom slučaju izrazio drugačije, a ne bi se raspitivao je li moja žena u kući. Možda je nešto naručila bez mog znanja i nije platila.

— Prilično neuobičajen način ubiranja novca — odgovori Jo. — A kako je zvučao glas tog čovjeka? Je li bio visok, dubok, piskutav?

— Sasvim normalan i vrlo miran.

Jou odjednom padne nešto na um. Sjeti se onog čovjeka iz »Lida« koji ga je slijedio i kojega je poslije vidio u blizini Monroeove kuće.

To je zacijelo povezano, samo još mora provjeriti.

Po svemu sudeći, polagano ali sigurno trag je postajao sve opipljiviji.

— Biste li mogli prepoznati glas?

— Sasvim pouzdano. Nije izmijenio glas, govorio je — sasvim normalno. Prepoznao bih ga.

— Posjetit ću vas danas poslije podne — obeća Jo. — Imam jednu zamisao.

— Mislite li...

— Ništa vam ne mogu još reći, to je samo pokušaj i ništa više. Poznajete li »Lido«?

— Ne poznam — reče Monroe. — Zašto me pitate?

— Tek tako, mogli bismo se tamo sastati. No bolje da ja dođem ovamo.

Monroe ustane. U njegovim očima pojavio se sjaj pun nade, no Jo nije baš najpovoljnije ocijenio njegov optimizam.

— Nemajte previše očekivati od toga — reče mu Jo sasvim mirno.

— To uistinu nije ništa više od puke pretpostavke. Nazovu li vas opet, odmah me obavijestite.

— Možete biti sasvim sigurni.

Monroe mu stisne ruku, a onda pođe. No sada mu ramena više nisu bila toliko spuštena.

Jadan momak, pomisli Jo kad je Monroe otišao.

Poslije ručka Jo pođe k Tomu i ukratko ga obavijesti o svemu što se dogodilo, a onda se još neko vrijeme zadrži u Glavnoj upravi.

Uvečer se opet zaputi u »Lido«.

Pod kaputom je imao mali magnetofonski uređaj s ugrađenim mikrofonom. Uključi ga. Vrpce su bile dovoljne da snime pola sata razgovora.

Sjedne za prazni šank. Barmen ga pozdravi pomalo sustezljivo; ipak, ne bi se moglo reći da je neljubazan.

— Tko sada izbacuje ljude iz lokala? — zapita Jo pošto je pozvao Charlyja na viski.

— Za sada, Billi. Lucasu zacijelo nije baš osobito dobro?

— A gdje je Billi?

— Upravo dolazi.

Bartnenova ruka pokaže u suprotnom smjeru.

Po svemu sudeći, vratar je već najavio Joa.

Billi je bio onaj kojega je Jo vidio ispred Monroeove kuće i koji je još uvijek bio i te kako ljutit na njega.

— Ah, tu je gospodin koji štedi benzin — naruga se Billi. — Prava šteta što je Thomy pogodio krivoga čovjeka.

— Ne mari — odgovori Jo. — Viski mi je draži od taneta u želudac. A Thomy će moći o tome dobro razmisliti, imat će sasvim dovoljno vremena na raspolaganju.

— A što vi želite ovdje?

— Želim dati svoj prilog.

— Prilog?

Jo je samo to čekao.

— Moj prilog za povećanje prometa alkoholom. To je porezna stvar.

— Ispijte i nosite se odavde, čovječe! Ne želim vas vidjeti ovdje. Osim toga, sada ja ovdje određujem tko će što raditi.

Jo se nasloni na šank i ispije gutljaj viskija.

— Upravo mi je palo na um da vas je kapetan Rowland dao pozdraviti. Može se dogoditi da i protiv vas ishodi uhidbeni nalog.

— Ništa nisam skrivio.

— Ni Lucas nije bio svjestan toga da je nešto skrivio, no kapetan je ipak uspio sa svojim zahtjevom. Možda vas drži u ruci zbog toga što ste prikrivali zločin, znali ste za njega. Ili će pak otkriti nešto o djevojci.

— Taj policajac ne može uhapsiti sve ljude samo zbog toga što mu se ta misao pojavila u glavi — progundā Billi. — Za to je potrebno nešto više od slabašne sumnje.

Jo je imao sasvim dovoljno riječi snimljenih na vrpci. Ako se radi o istom glasu, Monroe će biti u stanju besprijekorno ga identificirati.

Baci na šank novčanicu od pet dolara i ustane.

— Točno — reče on. — Bila je to samo šala s moje strane.

Billi se odjednom nađe pokraj njega. Lice mu je bilo krajnje grubo, a na obrazima su mu počeli podrhtavati mišići.

— Ne ponašaj se tako divlje, prijatelju — upozori ga gromkim glasom. — Lucas ima sasvim dovoljno prijatelja, a i ja također. Mogli bismo te svesti na normalnu mjeru. To za nas nije problem.

Jo mu se iskosa nasmiješi.

— Problem je djevojka, Billyboy, a ne moja veličina.

I ostavi čovjeka koji je, drhteći od gnjeva, zurio za njim pogledom punim bijesa.

Napolju je došlo do nezgode s vratarom koji je stajao lijevo pokraj ulaza i podigao ruku. Ali Jou nije ta varka upala u oči. Upravo kad se htio sagnuti, spotakao se o ispruženu nogu i pao. Skotrljao se niz tri stube no odmah zatim već je bio na nogama.

— Mogu li vam pomoći, gospodine? — podrugljivim ga tonom zapita vratar visok dva metra. — Stube su vrlo glatke.

Jo zadrži ljubaznost.

— Morali biste uvijek dobro osušiti stube — predbaci Jo. — Tada se nitko neće moći poskliznuti.

— Nemamo tako velike krpe.

Jo se sa smiješkom popne, sve dok se nije našao na najgornjoj stubi.

— U tu se svrhu može upotrijebiti i tvoja uniforma — reče Jo podrugljivo.

Dva jaka udarca pogode iznenađenog vratara u želudac. Sagne s k Jou, a ovaj mu prilijepi još dvije sočne zaušnice. Vratareva glava zanjiše se lijevo desno.

Jo naglo uhvati njegov šareni kaput i snažnim ga trzajem rastrgne po sredini. Za dvije sekunde sjajna odora nađe mu se u ruci, a onda je baci na pod i očisti njome svoje cipele. Potom poderane krpe baci momku u lice.

— Tako, sada je krpa dovoljno velika, moj admirale. A ukoliko stube i drugi put budu tako glatke, upotrijebit ću tvoju košulju kako bi ih očistio.

Vratar bijesno krikne, no Joa to nije ni najmanje smetalo. Ulazeći u svoj automobil, još jednom pogleda kako se vratar, sada djelomice razgolićen, polako uspravlja, držeći se za svoj veliki nos.

Jo se odveze ravno k Monroeu kako bi mu odvratio snimku.

Kad je ušao, Monroe je upravo bio za telefonskim aparatom i nazivao prijatelje i poznanike. Dobivao je uvijek isti odgovor. Nitko nije znao gdje je njegova žena.

Jo sjedne za stol, vrati vrpcau na početak, a onda uključi na mjesto na kojem je Billi počeo govoriti.

Čovjek odsluša samo nekoliko rečenica, a onda umorno stresse glavom.

— Nikada nisam čuo taj glas — ustvrđi saisvim odlučno.

Joova nada prsne poput mjehurića od sapunice: dakle, opet lažan trag. Sve je bilo uzalud.

— Sve mi se čini da ćete sada i vi dići ruke, gospodine Walker — slomljeno reče Monroe. — No uistinu nisam nikada čuo taj glas; na telefonu nije bio čovjek čiji ste glas snimili.

Jo vrati vrpču kako bi izbrisao snimku. Nije mu više bila potrebna.

— Šteta — reče sa žaljenjem. — To mi je ulijevalo mnogo nade.

Još jednom pritisne dugme na aparatu, nadajući se da će Monroe možda ipak prepoznati glas. Iz magnetofona se čulo: » ... za sada Billi. Lucasu zacijelo nije baš osobito dobro?«

— Prokletstvo! To je on. — reče Monroe uzbuđenim glasom.

— To je taj glas!

Jo se zamisli. Kako to? Te su riječi poimale od barmena, a ne od Billa. Kako da sve to uskladi, poveže?

— Pustite vrpču da čujemo, gospodine Walker, molim vas!

Začuje se Joov glas, a onda opet barmenov: »... upravo dolazi...«

— Nema nikakve sumnje. To je onaj glas — reče Monroe Jou koji ga zbunjeno pogleda. — Poznajete li tog čovjeka?

— On je barmen u noćnom lokalima »Lido«.

Monroe nepovjerljivo pogleda Joa.

— Onda više ništa ne razumijem. Kakve veze sve to ima s noćnim lokalima? Niste li vi kazali da bismo se mogli sastati u »Lidu«?

— Mislio sam da vam je bar poznat — ravnodušno odgovori Jo.

Htio je razbiti Monroeove sumnje. No ovaj je tek sada postao nepovjerljiv. Sve se više uzbuđivao.

— Nikako ne mogu sve to dokučiti — reče Monroe — no to je povezano s Careenom, zar ne?

Naposljetku, još uvijek mogu zbrojiti koliko je tri i tri.

— Nije to tako jednostavno, moj prijatelju.

O svojoj sumnji za sada nije mogao ni htio ništa reći Mcnroeu. Taj bi čovjek bio u stanju započeti istragu na vlastitu ruku. U stanovitom smislu to je i učinio. Jo je već požalio što mu je uopće spomenuo »Lido«.

— Ni u kojem slučaju ne poduzimajte ništa — reče Monroeu sasvim odrešito. — Preuzmete li kakvu akciju, uništiti ćete sve što sam do sada postigao, jeste li me razumjeli? A dođe li do toga, morat ćete nastaviti sami.

Tragovi su vodili k Lucasu, preko Thomyja i Billa. Ali i preko barmena koji je najvjerojatnije bio još važniji od Lucasa. Možda je on ubio Collinsa?

Jo se zapita je li sve to toliko važno da su morali ubiti Collinsa. Lucas i njegovi ljudi sasvim su pouzdano imali i drugih metoda. To mu nije išlo u glavu.

Vjerojatno postoji još jedna linija za koju nije znao. A te su se linije nekako sjekle.

To je zacijelo bilo povezano sa čovjekom kojega je vidjela Alice Crumble.

Samo, kako će pronaći tog čovjeka? On mu se učini poput neke neuhvatljive sjene što je, doduše, postojala, no svakog bi mu puta izmicala i netragom nestajala čim bi posegnuo za njom.

— Razmislite ipak malo bolje niste li svoju ženu kada vidjeli s kojim drugim čovjekom — reče on. — Time nisam želio ništa reći ni ustvrditi da je postojao neki odnos, no to bi mogao biti čovjek koji je kriv za njen nestanak. Možda neki daleki znanac...

— Nitko mi ne pada na um — reče kratko Monroe.

No pri tome uopće nije razmišljao — ili pak nije htio razmišljati — o tome što je Jo pretpostavio.

— Tako nećemo dospjeti dalje, gospodine Monroe — oštro će mu Jo. — Ipak biste mi morali pomoći, jer ste zahtijevali moju pomoć! Sjetite se samo poziva, telefonskog poziva... imao je sasvim određeno značenje.

Monroe nije shvaćao što je Jo mislio.

— Uistinu ne znam — reče umornim tonom. — Naprosto ne vidim nikakva smisla u tome.

— Pa lijepo — reče Jo i ustane.

No svoju sumnju nije htio objasniti Monroeu. Svakako je bolje da je zasad zadrži za sebe.

Oprosti se i pođe.

Slijedeći na njegovu popisu bio je bammen Charly.

14

Uvečer je Eldridge već bio u onom stanju kad čovjek postaje neuračunljiv.

Njegov prvi problem bila je Careen. Taj je problem pokopao, no ni to nije učinio na uobičajeni način.

Drugo, naprtio je sebi na leđa ubojstvo, a to je bilo teže od svega ostalog. Jer, to sada više nitko nije mogao izbrisati.

Povrh svega toga, gospođa Prox ga je ucjenjivala... i to ne baš na uobičajeni način, no još uvijek sasvim jasno. A tu je bila i ljubomorna Madge, njegova žena; postajala je sve nepovjerljivijom. Slijedeći problem bio je i društveni skandal što će iz svega toga nastati, ako nešto izbije na svjetlo dana.

No najviše ga je pritiskalo to što su mu bili na tragu...

Vidio je jednoga čovjeka, sada već po drugi put, kad je bio u Collinsovu stanu. Taj je čovjek imao u ruci vadičep što ga je on, Eldridge, odbacio u paničnom strahu.

Naposljetku je ustanovio tko je taj čovjek: Jo Louis Walker, jedan od najboljih privatnih detektiva, čovjek na glasu.

Zato je Eldridge odlučio: više nema što izgubiti. Kako je sebi već naprtio na vrat jedno ubojstvo, za drugo ga neće osuditi mnogo oštrije.

Dakle, taj Walker mora nestati! Jer, on je jedini koji bi mogao biti opasan.

No, kako da toliko opasnog čovjeka ukloni s puta? Kako da započne? Eldridgeu padne na um plaćeni ubojica, no onda odbaci tu zamisao. Tada bi još netko znao za sve to, pa bi ga možda ucjenjivao.

Naposljetku zaključi da sam sve poduzme i tog Joa Walkera ubije vlastitim rukama.

Eldridge je imao još jedno oružje: stari »browning« kalibra 6,35. Napuni magazin, ubaci metak u cijev i strpa oružje u džep hlača.

Zločin što ga je namjeravao učiniti bio je planiran sa svim posljedicama. Krenuo je sa čvrstom namjerom da ubije.

Jo Walker je tragao po »Lidu«. I upravo tu ga je trebalo uvrebat. Kad Jo iziđe, valja samo povući otklonac. I on, Eldridge, bit će riješen svih briga.

Napokon.

Nije prošlo ni pola sata kako je Jo Walker otišao a na Monreova vrata netko pozvani.

Monroe pomisli da je Walker nešto zaboravio, pa stoga otvori vrata ne sluteći nikakvoga zla.

Pred njim su stajala dva čovjeka podjednake visine i jednako odjeveni. Tamna odijela, tamni kačketi. Nalikovali su na gangstere iz dvadesetih godina.

Htio je nešto reći no obojica ga gurnu i uđu u sobu za dnevni boravak još prije nego što se Monroe snašao od čuđenja.

Obuzme ga zla slutnja. Posjeta te dvojice zacijelo je povezana s Careenom.

— Vi želite? — procijedi kroz stisnute zube.

Obojica se brzo osvrnu, a zatim se značajno pogledaju. Jedan otvori vrata spavaće sobe.

— Hej, polaganije! — dahne Monroe. — Što bi to trebalo...

Jedan ga šakom odgurne u stranu. Monroe otetura do zida.

Drugi završi obilazak kroz sve prostorije i vrati se. Pri tome odrično zaklima glavom, ne rekavši ni jedne jedine riječi.

Tada dohvate Monroea i posjednu ga prilično grubo na stolicu.

— Gdje je tvoja draga ženica? — zapitaju ga.

Monroe se zbunjeno i nesigurno uhvati za glavu.

— Kad bih to znao, osjećao bih se bolje — promrmlja on. — Nemam pojma... što hoćete od nje?

— Želimo znati gdje se ona nalazi, gdje se zadržava. Onih pet stotina dolara već su odavno dospjeli.

Monroe ne shvati ni riječi.

— Kojih pet stotina dolara? Što li... što li je za to kupila? Zastupate li koju tvrtku?

Obojica se prilično glasno nasmiju.

— Sasvim točno, zastupamo tvrtku, ako se to može tako nazvati. A prodala je nešto tvoja žena, a ne mi. Naime, u nas se drugačije odvija posao, razumiješ li?

Monroe još uvijek ništa nije shvaćao.

— Dakle, ne znaš gdje se nalazi? — zapita jedan oštrim glasom.

— Ne, ja...

— Uobičajene laži!

Jedan od one dvojice pažljivo izvuče par crnih rukavica iz kaputa i polagano ih navuče na ruke. Onda pokrene nekoliko puta prstima kako bi ih omekšao, a potom i nekoliko puta zgrči šake.

Monroe zbunjeno pogleda u crne rukavice. Jedna od njih spusti se na njegovo lice i nekoliko se trenutaka nalazila na njemu.

Monroe se prevrne zajedno sa stolicom i tresne na pod.

Bio je to žestok, opasan udarac. Monroe osjeti na usnama krv; tanak mlaz potekao mu je iz krajička usta ukoso preko brade.

Pokušao je ustati. Nejasno zapazi dvije spodobе pred sobom. Dopuste mu da ustane, a kad se našao na drhtavim nogama, jedan od njih zapita:

— Eto... znaš li sada gdje ti je žena, ili ćemo to morati batinama izvući iz tebe?

Htio se baciti na neznanca, no prije nego što je stigao pružiti ruku, žestoki udarac obori ga s nogu.

Ležao je na podu i nije se mogao ni maknuti. Glasovi što su razgovarali povrh njega kao da uopće nisu pripadali tim ljudima. Uopće nije razumio što govore.

Još jednom ustane teturajući. Obriše krv s lica i stane oprezno pipkati glavu.

— To je samo početak! Slijedeće udarce osjetit ćeš bolje. A sada još jednom: gdje ti je žena i zašto više ne plaća?

— Uistinu vam ne mogu ništa reći — prošapće sasvim slabim glasom. — Žena mi je nestala, prijavio sam njen nestanak. Ništa više ne znam.

Obojica opet izmijene poglede. Jedan slegne ramenima.

— Po svemu sudeći, govori istinu.

Okrene se opet k Monroeu, dohvati ga za ovratnik i privuče ga sasvim k sebi.

— Slušaj, ptičice! Treba da dobijemo pet stotina dolara od tvoje žene i nećemo dopustiti da nas netko vuče za nos, shvaćaš li? Dakle, što je? Hoćeš li platiti ili nećeš?

— Naravno... platit ću dugove svoje žene — procijedi Monroe. — Zbog toga me ne morate ubiti. Pričekajte donijet ću novac!

Otetura do ladice pisaćeg stola i posegne u nju. Snop novčanica imao je već u ruci kadli ispod njih ugleda svoj pištolj.

Poput munje mu sine u glavi: jednom u životu poigrat će se heroja, osvetit će se za dobivene udarce.

Lijevom rukom podigne snop novčanica, tako da su ih obojica mogla jasno vidjeti, a prstima desne prebaci otponac »browninga«. U ruci je držao tisuću i dvije stotine dolara. Jedan od one dvojice istragne mu snop iz ruke, odbroji točno pet stotina dolara, a onda mu dobaci ostatak.

Monroe se sagne da bi podigao novac. U glavi mu je tutnjalo. Lice mu je sve više naticalo, osjećao je sasvim jasno.

Mali pištolj još uvijek nisu otkrili.

— Želimo samo pet stotina dolara, ništa više — začuje glas jednoga. — Idućeg mjeseca dospjet će slijedećih pet stotina.

I još po jedan snažan udarac nogom.

Monroe prostenje, padne na lice i preokrene se. U očima mu zasja mržnja. Još jednom pogleda obojicu koji su malo prije bez ikakvih suosjećanja zurili u njega.

Na vratima su se još jednom okrenuli i nasmiješili. Tada im se pogledi naglo ukoče.

Monroe je podigao pištolj i povukao obarač. Metak je pogodio jednoga u glavu. Monroe smjesta nacilja na drugoga.

Jednim skokom neznanac skoči kroz vrata, a onda sleti niz stube. Nekoliko trenutaka nakon toga nestane kao da ga je zemlja progutala.

Monroe je još uvijek čučao na sagu. Nije mu bilo jasno što se sve dogodilo. Gotovo uzet od straha, otpuže do čovjeka koji je nepomično ležao.

Zaprepašteno ga pogleda u lice. Oči su mu bile sklopljene, usta razjapljena, ruke zgrčene. Iz rane je tekao tanak mlaz krvi.

— Prokletstvo! — otme se Monroeu. — To nisam htio, ali...

Pridigne se. Dugo je stajao, a onda je teturavim koracima pošao do telefonskog aparata.

Najprije je htio nazvati Joa Walkera kako bi mu ovaj savjetovao što da učini. To i učini. Zaželi da ga ovaj odmah posjeti.

— Sada nemam vremena, gospodine Monroe — reče Jo. Moram učiniti nešto važno.

— Mislio sam da će vas to zanimati — objasni mu Monroe umornim glasom. — U mojem stanu leži mrtvac. Ustrijelio sam tog

čovjeka prije deset minuta.

— Oho! To je nešto drugo! — progundā Jo.

Dade Monroeu Rowlandov telefonski broj i savjetuje mu da što prije nazove komisiju za uibojstva.

A onda se odveze.

Rowland stigne sa svojim ljudima u prilično lošem raspoloženju.

I dr Black je došao s njima.

— Nije li to taj čovjek kojega uvijek nađemo pokraj leša? — zapita suho.

— Da, to je on — pragunđa Tom.

Ovoga puta dr Black nije morao dugo pregledavati leš. Tamna rupa na glavi govorila je više od svakog pregleda.

Monroe je slomljeno sjedio na stolici i čekao.

— Pričekajte — zamoli ga Tom, uzevši Jou iz ruke paketić »chesterfielda« kako bi se poslužio cigaretom.

— Nemam više nijedne — promrmlja Tom.

— Znam, kao i uvijek.

Monroe ispriča sve, no ipak se nije pridržavao činjenica.

Bio je to jedan od onih slučajeva u kojima istina nikad ne izbija na vidjelo. Po svemu sudeći, bila je to nužna obrana.

Rowland je povjerovao u Monroevu priču, pa i Jo, a liječnik je čak ustvrdio da drugačije nije moglo biti. Pomogao je da mrtvaca, u kojega nisu pronađene nikakve isprave, prebace u pocinčani lijes. Tada skine rukavice i oštro pogleda Joa.

— Sumnjivi ste mi, dragi moj — reče Jou Walkern. — Dva leša i uvijek ste vi pokraj njih..

Jo htjede nešto reći Monroeu, no Tom odmahne rukom.

— Žao mi je, Jo, no poslije će biti vremena za to. Morat će s nama u stanicu. Moramo napisati detaljan izvještaj, a onda službi za identificiranje prepustiti da ustanove tko je mrtvac. Tada ćeš moći Monroeu postavljati pitanja. Ionako ćemo ga odmah pustiti.

— Morao sam se braniti — reče Monroe. — Inače bi me ubio.

— Zar onaj drugi nije, imao oružja? — zapita Jo.

— Ne znam. Jedan je izvukao revolver i tada sam opalio. A drugi je nestao.

Rowland zaplijeni »browning« radi kasnije istrage, bez koje neće proći, iako je slučaj naoko bio sasvim jasan.

Jo se naljuti zbog toga što nije mogao ispitati Monroea. Tom je ovoga puta ostao nepokolebljiv i nije dopustio nikakva pitanja.

— Opet jedan leš u tom tvom proketo bezazlenom slučaju. Misliš li da ću sada opet navući na sebe Brownov gnjev? Meni je to sasvim

dovoljno, dragi moj. Poslije ćeš mu moći tri tjedna postavljati jedno te isto pitanje. A sada će poći s nama.

— Dobro, dobro. Još ćemo se vidjeti.

Nije bilo mnogo posla, slučaj je bio prilično jasan. Dva su čovjeka prodrila u Monroeov stan, isprebijala ga, a onda su mu htjeli oteti i novac. Kad su mu poslije zaprijetili vatrenim oružjem, ustrijelio je jednoga od njih. Prema Monroeovu opisu, sasvim jasan slučaj samoobrane.

Samo se Jo nije posve suglasio s takvim tumačnjem. No ništa nije rekao. Ionako je namjeravao poslije podrobnije ispitati Monroea. Jer, što se Joa ticalo, njemu je bilo posve jasno da su ta dva muškarca bila povezana s Careenom Monroe.

Što se tiče Lucasa, nije bilo nikakvih novosti. Još je uvijek bio u svom polumraku i idućih nekoliko dana nitko neće moći razgovarati s njime. Njegov se plačidrug još čvršće zavio velom šutnje.

I tako Jou nije preostalo ništa drugo nego da opet ode u »Lido«.

Kad je stigao, na pozornici se upravo odvijala revija. Pljesak se mogao čuti i na ulici.

Kad je ugledao Joa, vrataru se spustila donja vilica. Oči mu postanu velike i okrugle. Nekoliko puta zine da bi se domogao zraka.

A onda do njega dotetura jedan pijanac i stane se svađati s njime. Gorostasni vratar imao je pune ruke posla da bi se otarasio pripitog nasrtljivca. Kad ga se naposljetku oslobodio, Jo prođe pokraj vratara s prijateljskim pozdravom na usnama.

Vratar progundā nešto. Lice mu je bilo puno modrica. Najvjerojatnije se opet s nekim potukao i pri tome izvukao kraći kraj.

Pozornica se zamračī. Samo je jedan reflektor nepogrešivo slijedio dugonogu djevojku koja se dražesno kretala plesnim podijumom.

Za šankom je sjedilo nekoliko muškaraca u tamnim odijelima, ozbiljnih lica. Jo ih je smatrao Lucasovim ljudima ili pak onima koji su s njime surađivali.

Charly je marljivo posluživao. Kad god bi ga Jo pogledao, okrenuo bi se u nekom drugom smjeru, praveći se prezaposlenim.

A onda su se svi odjednom opet okupili oko njega.

Tu su bili Bill, Charley i još nekoliko drugih. Jo ih je bočno prebrojio. Bili su to mahom Lucasovi ljudi. Sasvim su se neupadljivo privukli k njemu i čekali su znak za početak; najvjerojatnije će ga dati Billi ili

pak Charly. A napolju je još i vratar koji je ionako sav gorio od želje da se Jou osveti.

Jo uistinu nije znao kako da započne; sada više zbilja nije bilo jednostavno zapitati nešto Charlyja. Leđa su mu bila izvrsno pokrivena.

Uz uvriježeni program u »Lidu« se, dakle, odvijalo još nešto sasvim drugo što je donosilo još više novaca. Ispočetka je Jo pomišljao na drogu, no nakon događaja s Monroeom odbacio je tu misao.

Taj bar nije bio mjesto za raspačavanje droge i tu nije bilo ni prodavača ni potrošača.

No tu je bilo nečeg drugog.

— Dobro došli! Možete li nam reći nešto novo ili naprosto tražite stalni lokal za sebe? Ili je možda nešto treće posrijedi?

— Zapravo tražim jednu blagajničku službu — uzvratilo Jo. — Tražim nekoga tko bi ubirao novac. Što je s vama, Charly? — reče okrenuvši se barmenu.

— Imam svoj posao, gospodine. U potpunosti me zaokuplja.

Charly se podmuklo nasmiješi. I ostali, s Billom ukupno petorica, nasmiješe se na način što se Jou nije nimalo svidio.

Jo se nasloni na šank i još je uvijek čekao svoje piće. Charly je neprestano odugovlačio.

— Zar više nemate viskija? — zapitalo Jo. — Zar to nije javni lokal?

— Mislio sam da vam je zabranjeno ulaziti u ovaj lokal — blago će mu Billi. — Nešto slično neprestano mi se vrti glavom.

— Zar vam Lucas nije zabranio da ulazite u ovaj lokal?

— Zapitajte njega! Thorny ga je samo nastrijelio i tih nekoliko riječi vjerojatno će moći izgovoriti.

Za šankom zavlada tajac.

Jo se nakašlje kako bi ispunio tišinu. Svima im je bilo mučno zbog onoga što se tu dogodilo, a razgovor o Thomyju najmanje bi ih obradovao.

— Je li Monroe zapravo platio?

Pitanje tresne u šutljivu skupinu poput granate.

— Tko je Monroe? — procijedi Billi.

— Careenin suprug — odgovorio Jo.

Jedan ustane i leđima se nasloni na šank. Stanovito je vrijeme lutao pogledom od jednog do drugog, a onda se preizirno nasmiješio.

— Kažite, momci, zar među vama nema nijednoga koji će ovoga maknuti s puta? Zar ćemo morati još dugo slušati njegove gluposti?

Charly je promatrao Joa kao da mu je pogled prikovan za njega. I lica ostalih se okrenu; stanu zuriti u Joa prodornim pogledima.

— Takve naprosto valja zgnječiti — reče jedan. — Tako! — doda i načini kretnju rukom kao da cijelog života nije radio ništa drugo.

— U tvojoj kući zacijelo je prilično pusto — primijeti Jo. — No to još uvijek nije odgovor na moje pitanje.

Već su se i poneki gosti počeli osvrutati; oprezno su pogledavali prema šanku. Revija je završila. Nastupio je mađioničar sa svojom partnericom. Položio ju je u sanduk, dohvatio pilu s velikim zupcima i stao pilu povlačiti snažnim kretnjama. Da bi prizor bio što stravičniji, iz sanduka prokapa krv. Žena je glasno vrištala.

Netko iz publike dovikne:

— Taj će je glupan stvarno prepiliti!

— Kako bi bilo kad bismo i mi priredili nešto slično — zapita Billi svoje ljude.

— Gledao si previše filmova strave i užasa, Billboy — pokudi ga Jo. — Oprostite na trenutak, odmah se vraćam.

I nestane iza crvene zavjese.

Billi pogleda svoje ljude.

— Bude li ovaj još dugo njuškao ovuda, naš će posao otići do vraga prije nego što bismo željeli. Stresimo mu malo prašine s hlača, momci!

— A ako kapetan zna da je on ovdje?

— To treba najprije dokazati. A mi smo ga vidjeli samo u prolazu. Jasno? Dakle, naprijed! Na što čekate?

Naoko sasvim slučajno, dvojica pođu u istom smjeru.

Iza crvene zavjese jedan izvuče čelični bič ispod kaputa.

Postave se tik pred vrata.

— Čim se pomoli, udari! A onda ćemo ga odvući u podrum.

No Jo se nije pojavio. Pričekali su još pet minuta, a onda je njihovoj strpljivosti došao kraj.

— Pobjegao je kroz prozor — reče onaj sa čeličnim bičem.

Drugi pođe kako bi pogledao gdje je Jo. Tek što je ovaj za sobom zatvorio vrata, iza crvene zavjese ispruži se ruka i željeznim zahvatom stisne vrat onome sa čeličnim bičem.

Jo mu oduzme bič i oprezno ga udari drškom po zatiljku. Onesviještenog muškarca položi iza vrata što su vodila u jedan hodnik i opet ih zatvori.

— Nema ga ovdje — reče drugi kad je opet izašao i začuđeno se ogleda. — Stvarno je nestao.

Pogodi ga izravan udarac šakom.

Koljena mu zaklecaju.

Jo ga dočeka na ruke, presavije ga i odnese k onom drugom, a onda zaključa vrata.

Uđe u lokal, nasmiješi se kao da se ništa nije dogodilo i opet stane pokraj šanka.

Ostali se pogledaju. Stanu bez riječi zuriti u Joa. Njihovi pogledi kazivali su više od riječi.

— Što je? — zapita Jo.

Charly mehanički posegne za čašom i napuni je pićem.

— Hej! — reče Jo, kad ju je Charly htio prinjeti ustima kako bi povukao dobar gutljaj. — Barmen u službi ne smije piti, zar ti to nije poznato?

Oduzme mu čašu iz ruke, pogleda mađioničara i otpije polovicu.

Billi je još uvijek zurio u vrata iza kojih su nestali njegovi ljudi. Nije mogao zamisliti ništa drugo nego da su naprosto promašili Joa. Zacijelo su se mimoišli.

Promrmlja nešto, a onda pođe. Sa smiješkom na usnama Jo pogleda za njim.

— No, Charly, sada mi malo ispričaj što je to s mjesečnim priložima — započne Jo. — Samo mi nemoj ponoviti da ne znaš tko je Caren Monroe.

Charly razjapi usta kako bi se dokopao zraka.

— Zar sam baš primoran slušati te gluposti? — reče on. — Kad biste me zapitali za Marilyn Monroe, odgovorio bih vam da je to za mene pojam. A što li je ono bilo s priložima, ha?

Kiselo pogleda Joa. Desnicom je nešto tražio ispod šanka.

— To znači — reče Jo, naglašavajući svaku riječ — da si nazvao Monroea i rekao mu da će se uskoro začuditi ako priloži ne stignu na vrijeme.

— Zar je to neka šala? — procijedi Charly.

— Snimio sam tvog glas na vrpca i dao ga usporediti. Jedan te je čovjek besprijekorno identificirao. Prema tome, ne moraš više izmišljati nikakve glupe izlike.

— Magnetofonska vrpca nije nikakav dokaz. Pred sudom će te ismijati. To bi ti zapravo morao znati...

Charly se naglo okrene i pokuša se udaljiti. Po izrazu njegova lica Jo pročitava krivnju. No još uvijek nije sasvim točno znao što se to ovdje događa. Ono s djevojkom nije mu bilo jasno. O otmici se nikako nije moglo raditi. A što se one druge pretpostavke tiče, još se uvijek nešto nije poklapalo. Nedostajala je glavna linija.

— Tko ju je posluživao dok je još bila »callgirl«? — zapita sasvim izravno.

Charly hukne. Billov povratak oslobodi ga odgovora.

U crtama Billova lica Jo pročitava bespomoćnost zaprepaštenog čovjeka.

Prema tome, nije našao onu dvojicu, zaključuje Jo. Za određeno vrijeme bilo im je sasvim dovoljno i zacijelo neće ući u bar ako su ustali.

— Viski! — bezazleno se Jo nasmiješi. — Moram opet otići.

Kad je opet spomenuo riječ »callgirl«, na Charlyjevu licu ponovo se javi zaprepaštenost. Sada je Jou bilo gotovo sasvim jasno da je došao na pravi trag.

Jo pođe iza zavjese, a onda nastavi kroz desna vrata, ostavi ih pritvorena i pričekava. Ona dvojica još su ležala na istom mjestu. Ništa se nije izmijenilo, osim što je jedan od njih tiho stenjavao.

Pričekavao je samo desetak sekundi, a onda se pojavio slijedeći razbijač. Vrata »za gospodu« također su bila samo lagano pritvorena, tako da je Jo kroz procijep vidio kako je čovjek znatiželjno zavirio.

U ruci je imao nož. Prema tome, sada je postalo veoma ozbiljno.

Bez ikakva šuma Jo otvori vrata, izvadi automatski pištolj ispod pazuha, okrene se i drškom pištolja udari po sljepoočnici čovjeka s nožem u ruci.

Odvuče momka kroz vrata, pođe hodnikom, a onda ih jednog za drugim odnese u podrum.

Gore zaključava vrata, zafićuka »Stranac u noći« i vrati se na svoje staro mjesto.

Još je uvijek pravio naglašeno naivno lice.

— Još jedan — reče i pruži barmenu čašu izazovnom kretnjom.

Sve je to već počelo pomalo zabavljati Joa.

Program se dalje odvijao. Charly još jednom natoči Jou u čašu. Pri tome mu je ruka toliko zadrhtala da je prolio piće.

Billovo lice skameni se. Čini se da je viski doista imao nešto u sebi jer se Billi stalno nervozno ogledavao i zurio prema crvenom zastoru. Tada iziđe odande jedan čovjek, no taj nipošto nije pripadao među Billove ljude.

Naposljetku više nije mogao izdržati. Progundā nešto preda se, što nitko nije razumio, a onda nestane iza crvene zavjese.

Za koji trenutak vratio se strahovito zaprepašten.

Jo je uživao.

Billi i barmen se pogledaju slegnu ramenima, a onda se opet pogledaju.

— Pa gdje su ti tvoji snažni momci? — zapita Jo. — 'Da se nisu možda prestrašili.

Jo zamisli njihova lica kad se osvijeste i pogledaju jedni druge u podrumu. Prilično sramotno. A bit će i nezgoda, pomisli Jo, jer Billi zacijelo neće imati razumijevanja za to.

— Nemam pojma — reče Billi sasvim ravnodušno.

Zacijelo su pošli kući.

— Sasvim sigurno. Vjerojatno su malo pridrijemali.

Billi se okrene i nervozno pogleda Charlyja.

— Maločas si htio ispričati kako je to bilo s Carremom Monroe — okrene se Jo Charlyju. — Posluživao si je, i tu si stao. A kako je bilo dalje?

Billi se okrene kao da ga je ugrizla zmija.

— Što si ispričao, glupane! — uzrujano prasne. — Zacijelo više nisi pri zdravoj pameti! Njemu se muti u glavi — doda i okrene se k Jou.

— Ne vjeruj tom momku ni riječi — uvrijeđeno će Charly. — Želi nas samo posvađati, nahuškati jednog na drugog. Zar to ne zamjećuješ? Nisam mu rekao ni riječi!

— Onda sam zacijelo krivo čuo — sasvim će blago Jo. — No sam si rekao da ne možeš više govoriti, jer Billi upravo dolazi.

Billov divlji pogled presiječe barmena.

Jo — još reče:

— Dobit ćeš obećane dvije tisuće dolara, Charly, kako smo se dogovorili. A ovoga se uopće ne moraš bojati. Moj će ga prijatelj naprosto strpati u zatvor.

To je bilo dovoljno. Billi se više nije mogao savladati.

— Još ćemo poslije razgovarati — reče problijeđelom barmenu.

Charlyja je gušila gvala u grlu.

— To nije istina! — mucao je.

Jo baci novčanicu na šank, prijateljski mu kimne i pođe prema izlazu.

Vratar ga kiselo pogleda.

— Billi želi porazgovarati s tobom, moj sinko, i to odmah — reče mu Jo.

Gorostas nestane.

Jo odmah krene za njim, nečujno se zavuče u jedan bočni hodnik, provjeri nije li ga tko vidio, a onda krene dalje prema podrumskim prostorijama.

Tu skrene hodnikom ulijevo, pritisne kvaku na vratima i nađe se u prostoriji s pokretnom nišom.

Upravo je htio pregledati pisaći stol kadli začuje korake u hodniku.

Požuri se da pronade skrovište. Našao ga je iza ormara s knjigama. Tamo je bila udubina, upravo dovoljno velika da se u njoj sakrije. Skrovište nije bilo baš najbolje: kad bi netko prošao cijelom duljinom prostorije, svakako bi ga zapazio.

Odmah nakon toga otvore se vrata i u prostoriju uđu dva čovjeka. Po glasovima Jo je prepoznao vratara i Billa.

Po svemu sudeći, Billi se veoma naljutio, no to nije bilo ništa neobično, nakon svega što je doživio.

— Što se šuljaš neprestano za mnom? — bukne Billi.

— Onaj nametnik je izjavio da želite razgovarati sa mnom.

— Baš si poludio! Ništa slično nisam rekao!

— Upravo mi je tako rekao!

Jo se priljubi sasvim uza zid.

— Gubi se odavde! — reče Bill. Ne, pričekaj malo! Kakve je namjere onaj klip an imao pri tome? Nešto se krije iza toga.

Možda me htio povući za nos jer me ne trpi — reče on. — Idući put više ga neću pustiti da uđe.

— Uvijek će on pronaći način kako da se prošulja pokraj tebe. Imaš li knjižicu s adresama u džepu?

Nešto zašušti, no Jo iz svog položaja nije mogao ništa vidjeti.

— Zadržat ću je ovdje. Ako netko nešto pita, poslat ćeš ga k meni. Sve je drugo preopasno. Ukrade li netko tu stvar, svi ćemo se naći u gadnoj situaciji.

— Točno, i bolje je tako. Iako su to samo sitne djevojčice, nikad se ne zna.

Prema tome, veću i bolju ribu Billi je imao na drugom popisu, pomisli Jo. Tamo je zacijelo bilo i ucjena.

— Gubi se sada i potraži momke — reče Billi. — Nije moguće da su naprosto nestali u zraku.

— Pokraj mene nisu prošli, šefe.

— Onda ih potraži!

No potraga za momcima ipak je bila nepotrebna; tek što je izišao vrata su se raspukla i dvojica su uletjela u prostoriju.

— No, to je od vas veselo! — ljutito će Billi. Pa gdje ste vi? Trebalo je da tog Walkera...

— Da, znam — prekine ga gnjevan glas. — No tek što smo dospjeli iza zavjese, Walker nam je gotovo porazbijao glave. Sve se odvijalo tako brzo da se nismo stigli ni začuditi. Zacijelo je nešto nanjušio.

Billi se jetko nasmije.

— Trojicu za nekoliko trenutaka! A gdje je ostao Johnny?

— Hladi kvrgu na zatiljku. Uopće nismo dospjeli bilo što učiniti, Bill a ni ti ne bi uspio. On napada iz zasjede.

— Doista ste nesposobni! S jednim jedinim čovjekom ne možete izići na kraj. A sada je, po svemu sudeći, nestao. Mislim da vam više ništa ne moram reći, ako se opet pojavi ovdje...

— Tada ću mu vlastitom rukom zakrenuti vratom — obeća jedan zlovoljni glas.

Jo se nije osjećao osobito ugodno: ako jedan od njih izmijeni svoj položaj, zacijelo će ga otkriti.

Vrata se ponovo otvore. Jo na trenutak ugleda plavu kosu, duge vitke noge i lijepu liniju žene.

— Što se ovdje događa? — zapita melodičan piskutljivi glas. — Vladate se kao da je policija načinila premetačinu.

— Događa se nešto slično, Lydia — reče Billi. — Ovuda se povlači neki tip i njuška posvuda naokolo.

— Čula sam za nezgodu s Lucasom. Zar je veoma loše?

— Bilo bi najbolje da uopće nisi došla ovamo Lydia. — reče Billi glasom punim predbacivanja. — Po svemu sudeći, već raspolažu dokazima protiv nas.

Začulo se razvučeno »ooh«. Sada je i žena postala nervozna. No pokazalo se da je unatoč svemu zadržala hladnokrvnost.

— Onda ću ti nešto predložiti, Billi. Moramo spasiti što se još spasiti može.

— Dobra Lydia Coogin — naruga se Billi.

Jo zaključa: na temelju tog imena zacijelo će moći ustanoviti što je zapravo ta žena i gdje stanuje. Sada je sve ovisilo samo o tome da ga ne otkriju.

— A kako ti zamišljaš to spašavanje? — zapita Billi.

— Sasvim jednostavno! Dat ćeš mi sve dokumente, a ja ću ih zaključati u svoj trezor. Nitko ih neće pronaći. Ovdje će ih odmah pronaći, čak ako ih i tri puta zaključaš u svoj sef.

— Tu ima više od četrdeset magnetofonskih vrpca, filmova, fotografija i adresa — kolebao se Billi.

— Misliš li da to ne znam? U interesu je svih nas da to ne padne u tuđe ruke. Dospije li samo dio tog materijala u tuđe ruke, svi bismo se mogli naći u zatvoru.

Čini se da je taj argument bio dovoljno jak čak i za Billa. Zvučio je sasvim logično. A ni Lydia nije bila žena koja bi se upuštala u dvostruku igru.

— Pa dobro, to je doista najbolje — suglasi se Billi. — Bit će najbolje da odmah sve uzmeš sa sobom. U tvom stanu, to zacijelo nitko neće tražiti.

— Tko bi tražio takve stvari u tako otmjene osobe — reče uz hihot. — Naposljetku, svi bogati ljudi stanuju na Broadwayu.

— Nije mi baš stalo do vaših zadirkivanja — reče žena s prezirom u glasu. — Ionako bih ti predložila Billi da tvoji prijatelji napuste prostoriju. Tako bi bilo najbolje i za Lucasovo dobro.

Jo začuje kako je netko tiho opsovao

— Možete ići — reče Billi. — Jedan od vas preuzet će bar. Charlyja pošaljite ovamo, a poslije će se opet vratiti.

Obojica nestanu bez riječi. Odmah zatim pojavi se barmen. On i Billi svađali su se neko vrijeme zbog priglupih sitnica, a onda mu Billi objasni što će biti s dokumentima.

— Dobro — reče Charly. — Tako je najbolje. Nadam se da nisi povjerovao u onu glupost što ju je onaj privatni detektiv izvalio.

— Ne mari! No upravo mi je palo na um što bi trebalo uraditi s tim Monroeom. Misliš li da će poći na policiju?

— Bili su već tamo no nisu mogli ništa ustanoviti. Uglavnom se bave potragom za njegovom ženom.

— Ne smatraj ih glupljima nego što jesu. Zapitat će se što sve to znači.

— Prepad — lakonski će Charly. — Čak i kad ustanove što se dogodilo s njegovom ženom, neće naići na nas. A ako se to i dogodi, ništa nam neće moći dokazati, zahvaljujući Lydijinom šahovskom potezu. Još bi me samo zanimalo gdje je Careen u stvari.

Ni Billi to nije znao.

Jou je sada bilo jasno da ti ljudi nisu povezani s Careeninim nestankom. Prema tome, u igru je bio upleten još jedan čovjek koji je možda samo slučajno upao u sve to.

Tragajući za Careenom Monroe naletio je na sasvim drugi zanimljivi slučaj i na dva mrtvaca. No bit tog slučaja još uvijek nije mogao objasniti. Prema tome, morat će i nadalje ostati ovdje, ako namjerava pronaći rješenje.

Ono što je u idućih trenutaka čuo prilično je zaokružilo cijelu tu stvar. U »Lidu« su se stjecali konci jednog od najvećih krugova »callgirla« što su postojali u New Yorku. Bila je riječ o potajnim snimanjima, o fotografijama i magnetofonskim vrpcama za ucjenjivanje.

Ni od ubojstva nisu zazirali ako je to sredstvo vodilo cilju. Cijela se skupina izvrsno maskirala barom. No »Lido« je služio samo kao sporedan izvor zarade i davao je samo neznatan dio prihoda što ih je donosilo cijelo poduzeće.

Jo začuje kako je netko gurnuo ključ u bravu. Billi je po svoj prilici otvarao sef kako bi izvadio materijale.

Charly glasno uzdahne i opasno se približi Jou.

Walker zaustavi dah, jer je tik ispred sebe ugledao barmenova leđa. Bio mu je tako blizu da ga je mogao udariti rukom.

Jo nije znao kako da se vlada ako bude otkriven. Da naprosto povuče pištolj i zapovijedi im da kažu sve što znaju?

— Stavi sve to u mali crni kovčeg — reče plavuša. — Bit će dovoljno velik. Ako nešto ostane, Charly mi to može donijeti.

Pošto su sve strpali u kovčeg, Lydia se užurbano oprusti. Nekoliko trenutaka zatim pođe i Charly. Jo je ostao nasamo s Billom.

Billi je neprestano nešto mrmljao, izgovarao nekoliko nepristojnih riječi, a onda nešto bijesno baci na pisaći stol i opet prokune.

Naposlijetku i on ode i Jo je mogao odahnuti.

Nije htio ovdje više ništa tražiti, jer sada to ne bi imalo nikakva smisla. Namjeravao se ograničiti samo na to da sasvim neprimjetno odavde ode.

Uhvati kvaku i htjede otvoriti vrata. No oprezni Billi izvana ih je zaključao i sa sobom ponio ključ.

Jo se bespomoćno okrene. Tada mu na um padne pokretna niša. Bit će mu potrebno još samo nešto sreće.

Ponadao se da se ništa neće pokrenuti naglo, zajedno s konobarom i ljubavnim parom.

Pronađe mehanizam pritisne dugme i pričeka.

Karusel se pokrene. Jo je u mislima vidio pred sobom dvoje zbunjenih ljudi. No niša je bila prazna.

Sjedne u nišu, opet pritisne dugme pokraj regala s knjigama i niša se pokrene.

Odjednom se nađe u baru. Sjedio je mirno kao da se ništa nije dogodilo. Trenutak je još pričekao, a onda pokraj niše prođe konobar i nestane u suprotnoj niši.

Jo iskoristi priliku, ustane i pođe hodnikom do zahoda. Tamo pronade otvoren prozor i provuče se kroza njega. Kad se našao u dvorištu, popne se preko zida i skoči u neku ulicu.

Pred pročeljem bara, u mraku još uvijek je čekao jedan čovjek nervozno se poigravajući s pištoljem u ruci.

Jo o svemu tome nije imao ni pojma. Nije ni znao koliko je bio blizu smrti.

16

Sada je pravo vrijeme, ustanovi Jo, da se prepustim ljupkim ručicama djevojke koja se odaziva na telefonski poziv. Nazove Rowlanda, no njega nije bilo u uredu. Nazove ga kući. Monroea su opet pustili na slobodu, kako je Tom rekao. Monroe je izjavio da će otići u prvi bar i napiti se do mrtvila.

Jo je to povjerovao. Čovjeku su zacijelo popustili živci i najvjerojatnije će pokušati pićem rastjerati brige.

Jo ukratko izvijesti prijatelja o svemu. Spusti slušalicu. Tom je namjeravao poći »uredovnim putem«, i to kad dokazi budu prikupljeni. Na drugi način on nije mogao ništa poduzeti.

Jo nazove i Monroea. Nitko nije podigao slušalicu. Prema tome, zacijelo je održao svoje obećanje da će noć provesti u nekom baru.

Jo se ponadao da Lydia ne posjeduje Monroeov opis. Međutim, nije čuo da se o Monroeu mnogo govorilo.

Lydijinu adresu pronađe u telefonskoj knjizi pod imenom Coogan; zapravo bilo ih je poput pijeska u moru, no samo jedna s tim imenom. Htio ju je najprije nazvati, no onda to ipak propusti. U međuvremenu bi se i ona mogla raspitati u »Lidu«.

Automobil ostavi u pokrajnjoj ulici, tako da nikome ne upadne u oči, a preostali dio puta prevali pješice.

Kuća u kojoj je Lydia stanovala imala je osamnaest katova. U prizemlju je bilo kino, koje je radilo neprekidno, a pokraj njega kafeterija. Jo pogleda pločice s imenima i pročita Lydijino ime. Pozvoni.

— Da... molim? — začuje melodičan glas iz malog zvučnika.

— Holman — predstavi se Jo. — Htio sam vas zapitati imate li malo vremena.

Šutjela je nekoliko trenutaka.

— Žao mi je, gospodine Holmane no ne poznajem vas. Tko vas je poslao?

— Prijatelj... no ipak ne bih htio spominjati njegovo ime, razumijete li?

— Nezgodno je to, gospodine Holmane. Ja... eto, možda je vaša pretpostavka sasvim kriva.

Jo se nasmiješi. Po svemu sudeći, zagrist će. Ni ona neće moći odoljeti novcu.

- Pa lijepo, dođite onda gore i ispričajte mi nešto o svom prijatelju.
- Vrlo rado i mnogo vam hvala — uzvratila Jo.
- U bravi nešto zazuj. Jo uđe i pođe k dizalu.

Nekoliko trenutaka poslije toga našao se pred pritvorenim vratima. No Lydia se nije pojavila na ulazu.

Jo uđe u raskošno uređeno predsoblje sa skupim sagovima. Iz svih kutova čula se stereo-glazba.

Lydia je stajala na napola otvorenim vratima sobe za dnevni boravak i promatrala ga pogledom punim očekivanja. Čak ako je nešto zanela o Jou, nije dopustila da se to zamijeti.

Jo je uljudno pozdravi; odmah zaključila da joj se dopao.

I više je nego privlačna, ustanovi Jo. Možda je i to bio razlog zašto je svoje tijelo prodavala za teške dolare; doista ga nije bilo teško ponuditi.

Jo ju je ocijenio sa pet stotina dolara. Ispod te cijene vjerojatno se ništa ne može učiniti.

— Molim, uđite! — ponudi ga i odmah uvede u sobu za dnevni boravak.

Tamo ga ponudi naslonjačem i Jo odmah utone u njega.

U lijevim plavim očima Jo zamijeti nepovjerljivi pogled: prema tome, zacijelo još nije znala kamo bi svrstala svog posjetioca.

I Jou je cijela ta situacija bila pomalo mučna. Kod djevojke koja se odaziva na telefonski poziv ljudi se pojavljuju samo s jednom namjerom. No Joov naum bio je sasvim drugačiji. Ispitivajućim pogledom zaokružio je po cijeloj sobi za dnevni boravak, no nigdje nije otkrio trezor. Vjerojatno se nalazio pod jednom od umjetničkih slika. Jo nasluti Picassa iz njegova plavog razdoblja. Dovoljna vrijednost da sakrije trezor.

Kako ona još uvijek nije ništa rekla, Jo odluči da malo otkrije karte.

— Moj znanac se zove Wellman — reče sa smiješkom i pri tome dopusti sebi da baci određeni pogled na njene duge noge, što joj nije izmaklo. — Rekao mi je da bih ovdje...

— Razumijem vas. Viski? — zapita ona.

— Ako smijem zamoliti.

Ona pođe do kućnog bara, napuni dvije čaše i vrati se. Na kućnom baru, povrhu stereo zvučnika, nalazio se rasvjetni uređaj što je u svim smjerovima osvjetljavao prostoriju u ritmu glazbe.

— Čini mi se da to samo smeta — ispriča se ona i ugasi jarka svjetla.

I Jo ustanovi da je to predstavljalo samo smetnju. Ocijeni da je do sada barem desetak puta snimljen. Doista se nitko ne bi mogao dvoumiti što takav uređaj krije u sebi. Jo bi se čak i okladio da se negdje vrti magnetofonska vrpca i snima razgovor.

Lydia Coogam je lukava.

Nasmiješi se Jou, polagano ustane i prođe prstima kroz dugu, plavu kosu. Mutno osvjetljenje u sobi za dnevni boravak nije se odražavalo od njene kose; samo je blijedo svjetlucale poput svile u polumraku.

Joov pogled sklizne njenim tijelom i naposljetku zastane na grudima.

Njena nećudoredna primjedba uslijedi u pravom trenutku.

— To je stvar osobne taštine — reče tiho i polagano. — Htjela sam reći... prava sam plavuša. Eto, možete se sami uvjeriti.

Glazbena kademca u njenom glasu gotovo izvuče Joa iz naslonjača. Priđe mu korak bliže. Njen rasporeni poluprozirni »sarong« — na što Joa podsjeti njena odjeća — počne kliziti sve više u stranu.

— Ostavimo sada materijalnu stranu! — reče ona sa smiješkom. — Ionako vam je poznata.

— Naravno.

Jo joj uzvratil zavodljivim smiješkom. A zapravo nije imao namjere odspavati s njom za pet stotina dolara.

Trenutačno su ga više zanimala magnetofonske vrpce i filmovi. Već je poduzeo stanovite mjere.

— Smijem li vas zamoliti još jedno piće? — zapita Jo, glumeći muškarca koji je uživao u svemu, no ipak drščući. — Ali sauno ako i vi ispijete još jedno piće.

Sa smiješkom napuni čaše. Jo pri tome dolije u njenu čašu i nešto iz svoje posebne kapsule, ali tako da to ona nije zamijetila.

Podignu čaše i nazdrave jedno drugome. Odmah zatim Lydia mu sklizne u krilo i ovije ruke oko vrata.

Umiljavala mu se još stanovito vrijeme, no Jo to prihvati bez posebnog uzbuđenja. Naravno, mogla je zaludjeti svakog muškarca, pa i Joa Walkera, no danas mu je na umu bilo nešto sasvim drugo.

Prođu još dvije minute, a onda se Lydiji počne spavati. Ovoga puta to je bilo sasvim iskreno i nije se mogla oduprijeti potrebi za snom. Nasmiješi se, pokuša se još jednom sabrati, no naposljetku joj glava klone.

— Smiješno! — izgovori otežanim jezikom. — Zar je viski kriv tome? To mi se još nekada nije dogodilo. Silno sam umorna.

— Naravno... otići ću ukoliko smetam — reče Jo s najbezazlenijim izrazom lica. — Ili... ako vam nije dobro...

Već je spavala.

Jo je položi na široki kauč, presvučen krznom, a onda se lati posla.

Najprije pregleda uređaj. Odmah otkrije kameru. Mogla se prebacivati s filma na pojedinačno snimanje. Skupocjeni uređaj, kako je ustanovio. Moglo se čak snimati na kazete i reproducirati preko televizijskog aparata.

Temeljito osvjetli film, tako da postane sasvim crn, a onda pažljivo zatvori kameru.

Tada se baci u potragu za sefom. Ispod Picassa i drugih slika nije ništa našao.

Postojao je još samo jedan goblen na koji dosad nije svraćao pažnju. Podigne ga. Pod njim se nalazio samo gladak zid, ništa više. Bespomoćno se ogleda. Možda sef uopće ne postoji.

Pregleda spavaću sobu. Lydia se još uvijek smješkala u dubokom snu. Djelovanje će potrajati dva sata, a onda će se probuditi.

Ma koliko je tražio po spavaćoj sobi, ni tu nije pronašao nikakav sef. Lijepo sam prevaren, pomisli Jo.

Na kraju uđe u kupaonicu... i tamo naposljetku pronađe ono što je tražio.

Sef se nalazio iza ugrađenog zidnog zrcala. Pogleda ga. U njega se nije moglo provaliti jednostavnim otpiračem.

Jo se baci u potragu za ključevima. Gdje bi ih žena poput Lydije mogla sakriti?

Nakon pola sata upornog traženja pronašao ih je u maloj vazi. Uzdahne s lakoćom.

Brzo otvori sef. Kad je ugledao sve to blago što se pojavilo pred njim, Jo razrogači oči.

Osim trideset tisuća dolara u gotovu, pronađe hrpu dragog kamenja, među kojima su pojedini komadi predstavljali pravi imetak.

No nije ga zanimalo novac, ni drago kamenje. Oprezno izvadi vrpce i stavi ih na veliki magnetofonski aparat što je pripadao stereo-uređaju. Uključi aparat.

Naprosto ga zaprepasti ono što je čuo.

Neprestano su se čula poznata imena, između njih razbludno uzdisanje, hihotanje, ljubavne riječi. Naravno, pred sudom te vrpce ne bi imale nikakve dokazne važnosti, no mogle su se iskoristiti i upotrijebiti u cilju ucjenjivanja. Jo pretpostavi da je Lydia sa svojom grupom, služeći se tim magnetofonskim vrpcama, zahtijevala od ucjenjivanih osoba svote od kojih se kosa dizala u zrak.

Ostavi vrpce, uzme blok za bilješke i prolista ga letimice.

Za policiju je to bio pravi zlatni rudnik. Pronađe adrese više od osamdeset djevojaka koje su pripadale tom krugu.

Čistim i pažljivim rukopisom bila su ispisana imena, adrese, telefonski brojevi i posebne kvalitete. Čak i neoženjeni mladići bili su ovdje uvedeni pod punim imenima.

Potom je Jo razgledao fotografije. Nije mogao zamisliti materijal koji bi kompromitirao u većoj mjeri.

Na mnogim snimkama vidio je Wellmana...u tako jasnim situacijama da mu više nikakva izlika ne bi pomogla kad bi te fotografije pale u krive ruke.

Jo ostavi originale na njihovu mjestu, a uzme samo negative.

Blok za bilješke također uzme. Tada posluša i ostale vrpce. No uvijek je mogao čuti otprilike isto. Većinom se radilo o osobama na visokim položajima, čija su imena spretno ubačena u razgovor, tako da je taj materijal mogao poslužiti u svrhu ucjenjivanja.

Vrpce opet stavi na njihovo mjesto, a onda potraži drugi magnetofonski uređaj i mikrofone.

Jedna mala vaza za cvijeće služila je kao mikrofona, a sam magnetofonski uređaj bio je sasvim tanak i ugrađen u stijenku ormara, tako da ga nitko nije mogao zamijetiti.

Jo zaustavi aparat, vrati vrpcu na početak i posluša je malo.

Njegov razgovor s Lydijom bio je snimljen od početka, a slično je bilo i na isječcima drugih vrpce što ih je on slušao. Mikrofona je bio visoke osjetljivosti i sasvim je jasno snimao i najslabije šumove.

Izbriše vrpcu od trenutka kada je ona zaspala, vrati je na početak i uključi snimanje.

Ispije još jedan viski, ponovo zaključa sef, stavi ključeve na staro mjesto u vazu sa cvijećem i pričeka.

Još je spavala, no krajičci njenih usana nervozno su se trzali, a nekoliko puta zatreptale su i vjeđe.

Jo je lagano prodrma. Oči se otvore i ona ga pogleda ne razumijevajući ništa. Walker se nasmiješi kao da se time nastoji ispričati. Uostalom, ponio se poput početnika kojemu je sve to bilo mučno.

— Mislim da će biti najbolje da odem — reče on. — Tako ste blijedi. Čekam već stanovito vrijeme, no s vama se uopće nije moglo razgovarati. Zar vam se možda ne sviđam?

Ona se zbunjeno uspravi.

— Ne razumijem to — promrmlja ona. — Zašto sam zaspala?

Jo slegne ramenima i pokaže na bocu s viskijem.

— Smijem li popiti još jedan? — zapita on.

— Da, da...naravno... Što ste radili cijelo vrijeme?

— Čekao — uzvratila on. — Nisam, htio otići samo tako. Mislio sam da vam je pozlilo.

Ona strese glavom. No u njenom pogledu nije bilo nepovjerenja; prije bi se moglo reći da je bila zadivljena i pomalo začuđena.

— To mi se uistinu još nikada nije dogodilo — reče razdraženo.

— Oprostite, molim vas, samo trenutak.

Pođe u kupaonicu. Možda je ipak nešto slutila, pomisli Jo, i sada želi pogledati je li sve u redu.

Jo je izvadio iz sefa i pet stotina dolara i stavio ih u malu omotnicu. Sada je izvuče iz džepa i diskretno položi na policu s knjigama.

Pohlepna za novcem, Lydia još diskretnijom kretnjom dohvati omotnicu i pri tome Jou okrene leđa. Krajičkom oka Jo zapazi kako je na brzinu zavirila u nju. I ta kontrola zacijelo je ispala na njeno zadovoljstvo. Nagradi Joa značajnim pogledom i smiješkom; kao da se tako htjela ispričati.

— Ponekad ću svratiti — reče on. — No onda ne smijete zaspati, inače ću se naljutiti.

— Ta ostanite još malo, gospodine Holmane — predloži mu ona. — Zacijelo imate i ime?

— Zovem se Jo.

— Sjajno ime! Jo! To zvuči toliko muški!

Jo se pretvarao da mu to godi.

— Doista moram otići — pokuša se ispričati. — Drago mi je što sam vas upoznao. Na vašem bih mjestu sada prilegao. Vrlo ste blijedi.

— No osjećam se sasvim dobro.

Vjerojatno se htjela odužiti uslugom za primljeni novac. Bilo joj je neugodno što je Jo platio i što ništa nije dobio za taj novac. No Jo je znao da mora što prije otići.

Još jednom ga poljubi u usta i pripije se uz njega, no on je ipak ustrajao u namjeri da pođe. Rukom je iza leđa isključila vrpcu.

Nikakvo čudo, pomisli Jo, sada joj više i onako neće služiti. Što se toga tiče, njegova posjeta baš nije bila posebno plodna. S filmovima neće moći ništa započeti, a magnetofonsku vrpcu morat će poslije izbrisati, jer je sadržaj snimljenog razgovora bio doista bezvrijedan.

Bio je vrlo zadovoljan svojim uspjehom i samo joj je is tog razloga uzvratio poljubac onom toplinom kakvu je ona očekivala. A onda se spusti dizalom, pođe k svom automobilu i odveze se najkraćim putem u Nassau.

Kad je stigao tamo, bilo je pola dvanaest noću. U njegovu bungalovu gorjelo je vanjsko svjetlo. Maca Pottera ni njegovu podebelu ženu nije vidio. Možda su pošli u kino, ili je pak Mac opet otkrio konja na kojega se još nije kladio, tako da se sada morao utješiti pićem.

Srebrnastosivi automobil Jo uveze u garažu, obiđe kuću i zaustavi se pred ulazom.

U tom trenutku začuje oštar prasak. Naglo se okrene.

Tik pokraj njegove glave nešto udari u žbuku, a male krhotine polete u svim smjerovima.

Jo munjevito posegne ispod pazuha i izvuče automatski pištolj. No strijelca nije mogao ugledati.

Na njegovu žalost, drugo tane nije završilo u žibuci. Probilo mu je kaput, nadlakticu i opet izišlo. No Jo je to zamijetio tek poslije. U prvi čas se osjećao kao da se netko na njega nabacio malim kamenom. Nije osjećao boli, već samo neznatan udarac, kao da ga je nešto jedva primjetljivo streslo.

Postrance se baci u zaklon kako više ne bi poslužio kao cilj nevidljivom strijelcu.

A onda se uspravi i potrči uz ogradu na cestu.

Motor automobila se pokrene, starter još jedinom zaurla, motor zakašljuca, a onda se ipak upali, da bi odmah nakon toga bljesnuli i reflektori.

Jo se baci na travnjak i pogleda registarsku oznaku.

Neznanac koji je upravljao automobilom zacijelo je to naslutio. Odmah pogasi svjetla.

Jo potrči do garaže i zamijeti da mu ruka otkazuje poslušnost; visila mu je uz tijelo kao da je uzeta.

Za nekoliko trenutaka izvuče svoj »mercedes« na ulicu, okrene ga i pojuri avenijom pod punim svjetlima.

Ovoga puta je imao sreću. Neznanac se ovdje nije dobro snalazio i vozio je prilično polagano.

Jo iskoristi svu snagu motora.

U to doba u ovom predjelu gotovo nije bilo nikakvog prometa i Jo se uskoro našao tik iza onog automobila.

Čovjek opet isključi reflektore i poveze se na svjetlu uličnih svjetiljki; kad je za sobom zamijetio progonitelja potjera automobil što je brže mogao.

Jo upali sva svjetla na automobilu. U međuvremenu mu se ruka sasvim umrtvila; više je nije mogao ni pokretati. Krv mu se cijedila niz rukav košulje i natopila kaput. No više nije mario za to.

Čovjek koji je pucao na njega zacijelo je bio neznanac kojega je tako dugo tražio.

Automobil pred njim bio je oštećen na stražnjem dijelu: prtljažnik je bio izvinut, a jedno stražnje poziciono svjetlo nije gorjelo kako valja, već je samo treperilo.

Jo ponovo upali dugo svjetlo: sada je mogao pročitati registarsku oznaku automobila. Upamti je.

Ako automobil nije ukraden, uskoro će upoznati vlasnika. No nije vjerovao da je automobil ukraden. Neznanac je bio prilično siguran u sebe. S jednim ili dva metka htio je ukloniti mučan problem. ali nije uspio... najvjerojatnije stoga što je bio previše uzbuđen. Sada mu je preostao samo bijeg.

Brzinom većom od stotinu milja Jo projuri pokraj njega. Neznančev automobil zanese se u stranu; kao da je vozač pokušao gurnuti srebrnkastosivi »mercedes« sa ceste.

Jo pogleda udesno. Čovjeka nije mogao prepoznati. Vidio je samo njegov obris. Osim toga imao je pune ruke posla, jer je neznanac usmjerio svoj automobil ravno na njegov.

Jo poveća brzinu i projuri pokraj njega, tako da je neznanac sa svojim autom bio iza »mercedesa«.

Jo lagano prikoči.

Tada pogleda u retrovizor i zamijeti kako je automobil iza njega odjednom skrenuo u stranu, sišao s kolnika i nastavio preko travnjaka.

Jo nije mogao ništa učiniti: za njim su se, naime, pojavila druga dva automobila i on se ovdje nije smio zaustavljati.

Sasvim uspori vožnju, ali još uvijek ne toliko da bi ometao promet. Tada pogleda kroz prozor.

Tamo dolje neznančev je automobil grabio preko livade. Prolazio je uz grmlje i na trenutke nestajao Jou pred očima — da bi se naposljetku njegovi reflektori sasvim izgubili.

Jo promrsi neku kletvu. Onaj neznanac je očito početnik, to mu je bilo sasvim jasno. Tako se ne može vladati profesionalac.

Poveze se dalje, jer mu ništa drugo nije preostalo.

Kod slijedeće prilazne ceste skrene udesno i pri tome sočno prokune. Sada će mu najprije biti potreban liječnik, jer mu je iz rukava još uvijek kapala topla i ljepljiva krv.

Četvrt sata poslije toga zvoncem izvuče zlovoljnog liječnika iz kreveta; ovaj mu pogleda ranu i zaklima glavom.

— To ću morati prijaviti — reče on. — Ruka vam je prostrijeljena. No imate sreću, čovječe. Nije povrijeđena ni jedna tetiva. A da je pucao samo nešto više, uopće vas ne bi pogodio.

— To me beskrajno tješi. Tada vjerojatno uopće ne bih došao k vama.

— Sasvim logično — progundā liječnik. — Na koju adresu da vam pošaljem račun?

— Plaćam u gotovu, doktore. Samo me okrpite, a onda ću odmah nestati.

— Moram to prijaviti — ponavljao je liječnik.

Spretno previje ranu, za svaki slučaj daje Jou još i jednu injekciju, a onda ga zamoli pedeset dolara.

— Prijavite! Zovem se Jo Holman, Richmond, Watergate — Avenue 108.

— Zar ta adresa uopće postoji? — čudio se liječnik.

— Ako prijavite taj slučaj, doktore, ne zaboravite prijaviti i prihod od pedeset dolara.

Jo mu je u očima pročitao da ni u snu ne pomišlja prijaviti tih pedeset dolara poreznom uredu. Naposljetku nije od Joa zahtijevao ni isprave.

— Mnogo vam hvala, doktore.

— Do viđenja, gospodine Holmane. I pozdravite Joa Walkera ako naiđete na njega!

Jo se gotovo zagrcnu. Začuđeno pogleda liječnika. Ovaj se nasmiješi.

— Morate sakriti svoju vozačku dozvolu kad opet otvorite lisnicu da biste izvadili pedeset dolara — reče liječnik.

— Trebalo je da se posvetite okulistici — uzvрати Jo prijaznim tonom.

Noćas više ništa neće moći uraditi, zaključí Jo. Nije mu preostalo ništa drugo nego da se odveze kući.

Ujutro će svakako doznati adresu onog neznanca. A onda će pogledati što se može učiniti.

S tim mislima naposljetku zaspi.

Sutradan je prvi posao za Joa bio da pronade vlasnika automobila. Nije mu bilo potrebno mnogo vremena da to ustanovi: vlasnik se zvao Thomas Eldridge.

To je bio čovjek koji je predstavljao nit što je Jou još nedostajala u mreži što ju je namjeravao povezati.

Na doručak Jo nije utrošio mnogo vremena. Progutao je dva sendviča, popio dvije šalice kave, a onda htio krenuti.

No dospio je tek do kućnih vrata kadli ugleda neku djevojku.

Imala je kratku crnu kosu, po najnovijoj modi, te razrogačene oči u kojima je otkrio nešto nalik na strah.

Bila je lijepa stasa. Na sebi je imala crne duge hlače i svijetli pulover.

Upravo je htjela prstom pritisnuti na zvonce kadli otkrije Joa.

— Molim vas, pomognite mi: — dovikne mu.

Glas joj je zvučao bojažljivo. Doimala se ponešto izmučeno, bila je zadihana kao da je trčala.

— Moj otac... u automobilu — promuca ona. — Vjerujem da ima srčani napad. Zar u blizini nema liječnika?

Jo joj se približi. Ona rukom pokaže nekamo preko ramena. Nešto niže dolje Jo zapazi svijetlosivi automobil, a na sjedalu suvozača zamijeti muiškarca koji se zgurio uz prozor.

— Mogu li se poslužiti vašim telefonom? Dok ja budem nazivala, biste li ga pogledali? Naprosto ne znam što valja učiniti u takvom slučaju.

— Naravno — reče Jo. — Ovdje se radi o sekundama. Telefon se nalazi u sobi za dnevni boravak. A ja ću u međuvremenu pogledati.

— Hvala — reče djevojka i žustro potrči k još otvorenim vratima.

Jo požuri do automobila i otvori vrata na strani suvozača.

Čovjek se grčio u sjedalu i tiho stenjao.

Jo ga htjede uhvatiti za rame i okrenuti k sebi.

— Nije potrebno — reče čovjek.

Reagirao je izvanredno brzo za srčanog bolesnika. Jednim skokom našao se izvan automobila, a onda uperi u Joa tamnu cijev crnog paralbeluma.

— Uđi! I budi sasvim dobar, moj mladiću, inače ću ti...

U Jou se sve pobuni od bijesa. Upao je u stupicu poput početnika. Poznao je tog čovjeka iz »Lida«. Bio je jedan od boljih svodnika.

— Lucas je otišao — reče Jo ravnodušnim tonom. — Pogodi tko je sada na redu?

— Odakle da to znam? Nisam Vidovnjak!

— Ti si na redu! A možeš zamisliti zbog čega. Poslužio si se najbjednijom varkom što je poznam.

— Poznam i mnogo jasnije.

Jo se smjesti na sjedalu. Nije vjerovao da će se ti momci usuditi bilo što učiniti usred bijela dama. No s noćnim posjetama je računao.

Djevojka u svijetlom puloveru i dugim crnim hlačama odjednom se našla pokraj automobila. Nasmiješila se.

— Trebalo je da postanem glumica — reče samodopadljivo. — Nisam li to dobro izvela, Randy?

— Ne brbljaj toliko! Vozi.

— Mala sjedne pokraj Joa, a Randy na stražnje sjedalo i pritisne Jou cijev parabeluma u leđa.

— Tako, komesare X. Sada započinje sasvim novi film. Za tebe će to biti posljednji, ne budeš li razuman.

— A zašto, molim vas?

Randy se odsječno nasmije. Smijeh mu nije zvučao baš sasvim prijazno.

— Zbog posjete Lydiji. Sam vrag neka zna kako si to iščeprkao. Mi bismo samo htjeli saznati što je s notesom za bilješke. Kažeš li nam to, dobit ćeš po glavi, ali ćeš ostati živ. Međutim, ne kažeš li, lošije ćeš se provesti. Uostalom, ne radi se a šali.

— Stoga sam i prigušio smijeh.

— No ovoga puta nećeš imati posljednju riječ.

— Možda.

Automobil pođe prema Soundu. Nekoliko ribiča, koji su živjeli u nadi da u tim vodama još ima ribe, sjedilo je uz obalu i izvlačilo uglavnom industrijske otpatke.

Djevojka poveze dalje, a onda skrene ulijevo i nakon nekoliko stotina metara zaustavi se na skrovitom mjestu. Tamo je bio još jedan automobil, a u njemu su sjedile dvije muške spodobе. Jo ih je prepoznao. Bill i Charly nabili su tamne šešire na čelo.

Priđu polaganim korakom, a onda otvore vrata.

Billi pretraži Joa, ali nije pronašao oružje.

— Taj je uvijek bez svog pištolja — objasni Randy.

Usmjere Joa dolje k Soundu.

— Sjedni, raskomoti se! Vladat ćemo se kao da smo na jutarnjem pikniku.

Jou nije preostalo drugo nego da poslušša. Sjedne u travu.

Charly i Billi sjednu mu s desne i s lijeve strane. Randy ostane nešto dalje poput statista u pozadini, ali ipak s posebnom ulogom. Djevojka ostane u automobilu; pozabavila se proučavanjem nokata na prstima.

Sve u svemu, nalikovalo je to na ugodan obiteljski skup što uživa u jutarnjoj tišini.

— Ne budi tako prokleta tvrdoglav — upozori Billi odmah u početku Joa. — Znamo sasvim točno kako se odvijao film kod Lydije. Glumio si bezazlenog glupana, uspavao djevojku, oduzeo joj ključ i potražio sef. Sve drugo bilo je sasvim jednostavno. Sve nam je točno poznato. A kao krunu svemu, platio si novčanicama iz Lydijine zbirke:

— Štedljiv sam čovjek — reče Jo.

— Lydijin opis bio je savršen, a i tvoj glas smo pronašli na vrpci. Osvijetlio si film... i to nam je poznato. No ne znamo gdje je notes s bilješkama.

— Ne može se sve znati!

— Glavno je da to ti znaš.

Billi nije prihvatio izazov; ostao je sasvim miran. No nije se više ni smiješio.

— Odrasli smo ljudi, Walker, i nećemo se dugo svađati s tobom. Tvoje sumorne šale ne pale kod nas. Sada ćeš nam reći gdje se nalazi knjižica, pa ćemo ostati dobri prijatelji. Kad dobijemo notes s bilješkama, sve će biti u redu. Ne dobijemo li ga, tobom baš neće biti sve u najboljem redu: Jasno?

— Jasno — reče Jo.

Još je uvijek mogao dobro kombinirati. Znao je: kad notes s bilješkama dospije u njihove ruke, ubit će ga. A dok notes nemaju u rukama, on, Jo, ostat će u životu.

— Dakle? — zapita Billi vrlo blago. — Gdje se nalazi?

Jo zaklima glavom.

— Eto... ta je stvarčica za mene izvanredno neugodna — započne on — no ja više nemam te knjižice. Možda mi ne vjerujete, no ja sam računao s vašom posjetom i stoga sam je nekome dao.

— Kome?

— Hja... pa tko je to bio? — glasno stade Jo razmišljati.

— Tako? Potrebno ti je nešto što će te potaći da se sjetiš?

Nešto tvrdo udari ga po zatiljku.

Jo zažmiri. Nekoliko zvijezdica rasprši se tik ispred njegovih očiju. A onda sve opet postane normalno.

— Treba li da te još jednom udarim? — zapita Randy. — Dakle, gdje je knjižica?

— Poslao sam je u glavnu upravu u Centre Streete.

— I time je za nas izgubljena — trijezno ustanovi Billi.

— Mogli biste se tamo raspitati, možda će vam je vratiti.

Randy opet stupi u akciju. Jo osjeti neugodne tvrde udarce. Ovoga puta su dolazili s lijeve strane, iza uha. Bili su još bolniji nego prije.

Billi se pravio kao da me zamjećuje što Randy radi.

Napola onesviještan, Jo padne na tlo, a onda s mukom pronade ravnotežu.

— Naravno, nije isključeno da se ne pretvara — reče Billi. — Moramo uvijek biti spremni da će nam podvaliti.

Pretraže njegov kaput i pronadu ključeve od kuće.

— Ovaj bi mogao biti od sefa — reče Billi. — Pogledaj je li to točno?

Jo je čuo kako je upalio motor automobila. Jedan od momaka odmah se odvezao s djevojkom.

Vjerojatno se Mac neće protiviti, pomisli Jo. Ovi bi zacijelo odmah obračunali s njim.

— Smijem li zapaliti? — zapita Jo.

Billi mu dopusti:

— Posljednja želja uvijek se ispunjava.

— Ova mi je pretposljednja — uzvratilo Jo.

Odvagne svoje izgleda. Bili su vrlo loši. Randy je bio predaleko. Upusti li se u kakav pothvat, dobit će metak u leđa. Pitanje je hoće li preživjeti, čak i ako pogodak ne bude smrtonosan.

Nije se mogao oslanjati na to.

A ni to sa sefom nije također nešto, pomisli Jo. Tko se ne razumije u tu stvarčicu, lijepo će se provesti. Osim toga, notes s bilješkama nije bio u sefu.

Slijedećih četvrt sata proveli su u gotovo potpunoj tiišini. Jo je popušio cigaretu i bacio opušak u vodu; ugasio se uz pištanje.

Tada začuje automobil.

Djevojka iziđe prva, a onda pomogne svome pratiocu koji više nije mogao stati sam na noge.

— Ta bijedna svinja. — mumljao je čovjek.

— Što se dogodilo? — oštro zapita Billi.

— Sef se prebrzo otvara — reče djevojka, — Vrata su se pokrenula brzinom zvuka i pogodila ga!

— Zar niste pritisnuli onaj zaponac? — naivno zapita Jo. — Zaponac valja uvijek najprije...

Osjeti udarac nogom u leđa, što ga odbaci prema naprijed, tako da je pao na lice. Onaj koji je stradao od sefa još jednom ga udari nogom, no ovoga puta u bubrege.

— Imate li knjižicu ili nemate? — hukne Billi.

— Nemamo — procijedi djevojka. — U sefu nije bilo ništa. A nije bio ni tako glup da je ostavi negdje drugdje.

Ona doista ima pravo, bolno pomisli Jo. Knjižicu je sakrio u hladionik, u pretinac za povrće. Nitko neće tako brzo doći na pomisao da je potraži tamo.

— Dakle, točno — tmurno će Billi. — Onda ćemo nestati. Ništa se više ne može spasiti. No ovoga možeš još prije toga ubiti.

Ustane i kimne Randyju.

Randy munjevito savije Jou ruke na leđa i gurnu ga prema naprijed, tako da se našao licem u vodi.

Bill mu nogom pritisne vrat.

Jo zapračaka nogama, no rukama nije mogao učiniti nikakve kretnje. Drugi ga pritisne koljenom u leđa.

Jo je upijao vodu u pluća sve dok se gotovo nisu rasprsnula. Htio je disati, no umjesto zraka gutao je vodu. U glavi mu počne zvoniti. U ušima začuje bubnjanje. Osjeti kako mu krv kola sve brže i poboji se da će mu prsnuti glava.

A onda ga iznenada ispuste i on pokuša ustati. Pomislio je da će ga sada ustrijeliti. Očekivao je udarac metka u tijelo.

Umjesto toga začuje sirenu policijskog automobila što se približavao velikom brzinom. Tada začuje i zvukove dvaju automobila što su se udaljavala. No sve je to samo mutno dospjelo do njegove svijesti.

Opre se na ruke.

Dobri Mac! Nazvao je policiju kad je opazio onu dvojicu u kući.

Jo se nije okrenuo kad je čuo korake. Drhtalo mu je cijelo tijelo kao u napadu groznice. Boljele su ga sve kosti.

Tek ga Rowlandov glas nešto više približi stvarnosti:

— Mac me odmah nazvao. Ništa drugo nije mogao poduzeti. Ona dvojica su nam umakla, no uhvatit ćemo ih. A sada pričaj! Aii samo lijepo, redom...

Odvezli su se ravno k Jou. Putem Jo ispriča sve što je znao.

— A gdje je sada ona knjižica? — zanimao se Tom.

— U hladioniku.

Dugi Ron prasne u smijeh.

— Što se smiješ? Ti zacijelo nikada ne bi došao na takvu zamisao, dragi moj — zajedljivo će mu Rowland. — A sada ćemo popiti viski, kako se Jo ne bi prehladio. Ti ćeš u međuvremenu pokrenuti potjeru za njima, iako baš ne očekujem mnogo od toga.

Jo se u međuvremenu istuširao i presvukao.

— Na tvom mjestu naibavio bih veliki kovčeg za aspirine — posavjetuje ga Tom. — Uvijek dobiješ po glavi. Uostalom, u tvojoj mi se priči ne sviđa kako si došao do te knjižice. Kao policijski službenik moram te osuditi.

— Postupi kako želiš! — uzvratilo Jo. — Momci su mi zadali toliko briga da sam se htio osvetiti. A sada su postali i nervozni.

— Slučaj će uzvitlati prašinu, pogotovu bude li upletena neka od značajnih ličnosti.

— Ne moraš se bojati — utješi ga Jo.

Sada se osjećao mnogo bolje. U ruci, na mjestu gdje je prošao metak, još uvijek je osjećao bol. Tako i u zatiljku, s vremena na vrijeme. Inače, već ga je nešto tjeralo da se lati posla.

Postojao je još Eldridge. Tog je čovjeka svakako htio sresti i proučiti. Zagonetni neznanac! Da, on je sve to pokrenuo!

— Je li Lucas što rekao prije smrti? — zapitalo Jo. — Čuo sam to od drugih.

— Ništa naročito. Tako nam je barem rekla sestra s odjela. A onda je umro.

— A onaj drugi?

— Šuti kao zaliven. No pokraj te knjižice ni šutnja im neće pomoći.

— Dokazuje doista sve — reče Jo. — Samo, moj slučaj time još nije riješen. Još tražim onu nestalu ženu. Prema svemu što sam čuo, zacijelo je nijedann nema na savjesti.

— Ipak, svojim si mi otkrićima uštedio mnogo posla.

Pošto su ustanovili da se opet dobro osjeća, Ron i Tom su krenuli. Morali su još nešto urediti.

Naravno, onu knjižicu Tom Rowland nipošto nije zaboravio ponijeti sa sobom.

Jo još jednom posjeti liječnika. Prostrijeljena ruka sada mu više nije zadavala nikakvih poteškoća. Još jednom je, dakle, imao sreću.

Tada nazove Monroea i objasni mu stanje stvari, ne štedeći ga nimalo pri tome.

No Monroe je bio opet.— ili još — pijan. Uopće nije shvatio što mu je Jo rekao. Odbacio je čak i pomisao na to da bi njegova žena mogla biti »callgirl«. Neprestano je ponavljao Jou da je i dalje traži, a što se ostaloga tiče, naprosto mu nije htio povjerovati.

Poslije podne Jo se odveze do Eldridgeove kuće, pogleda je u prolazu i u otvorenoj garaži zamijeti oštećeni automobil.

Prema tome, Eldridge je kod kuće.

Sjedne u kavanu iz koje je mogao držati kuću na oku i pričekati.

Bude li nesretne ruke, prosjedit će ovdje cijeli dan čekajući da se Eldridge pojavi....

No već nakon nepuna dva sata nešto se pomakne u kući. Muškarac otvori vrata, ogleda se na sve strane, a onda pođe u garažu. Stanovito vrijeme ostane tamo... dovoljno da Jo plati piće i iziđe.

Jo sjedne u svoj prilično daleko parkirani automobil i ponada se da neće Eldridgea izgubiti iz vida.

Desetak minuta poslije toga upali se motor automobila. Eldridge natraške izveze auto iz garaže, okrene ga i iziđe na cestu.

Jo mu dopusti da stekne veliku prednost. Eldridge je vjerojatno upamtio njegov automobil i Jo se nije htio izlagati opasnosti da bude prerano otkriven.

Doslovno je izgarao od znatiželje; toliko ga je zanimalo kamo će Eldridge krenuti.

Isprva se Eldridge vozikao naokolo naizgled sasvim besciljno. No onda Jo u njegovu lutanju ipak otkrije neki smisao: provjeravao je slijedi li ga tko.

Jo je držao razmak od nekoliko duljina automobila i često je dopuštao Eldridgeu da stekne veliku prednost. Jednom ga gotovo izgubi iz vida.

Promet je postajao mirniji; Eldridge se nesigurno proveze kroz neko predgrađe i zaustavi automobil uz rub kolnika na dvije minute.

Jou pođe za rukom da u posljednjem trenutku skrene u pokrajnu ulicu. Tamo parkira automobil. Eldridgeov automobil vidio je samo sa

strane.

Tada se Eldridge poveze dalje. Sada je vozio sasvim polagano i oprezno kao da traži neki kućni broj.

Jo zaostane još više. Nalazili su se u prilično mirnoj ulici. Pokraj pločnika posvuda su bili parkirani automobili.

Zamijeti kako se Eldridge svrstao, a onda krenuo natraške ne bi li se zavukao u parkiralište.

Jo također zaustavi automobil, povuče ručnu kočnicu i iziđe.

Eldridge pođe ulicom do križanja. Tamo nervoznom kretnjom pripali cigaretu. Nepovjerljivo pogleda u svim smjerovima; podjednako pažnjom promotri i kuće te svaki automobil u prolazu.

Samo Joa nije otkrio: on se nalazio u veži jedne kuće i strpljivo čekao. Tada Eldridge opet zakorači. Skrene ulijevo.

U toj je ulici bilo još mirnije.

Nakon posljednjeg nepovjerljivog pogleda Eldridge nestane u naoko skromnoj kući. Jo je upravo htio skrenuti iza ugla kadli Eldridge još jednom pomoli glavu. Opet je pogledao niz ulicu. No Jo se već bio sakrio.

Taj Eldridge je zacijelo utjelovljenje nečiste savjesti pomisli Jo. Krije u sebi veliku tajnu, sasvim pouzdano.

Jo je bio spreman na dulje čekanje. No Eldridge ipak iziđe iz kuće već nakon desetak minuta. Prilično je blijed, ustanovi Jo. Mogao je to sasvim jasno razabrati čak i s te udaljenosti.

Kad se Eldridge stao vraćati istim putem, Jo ga više nije slijedio. Htio je najprije vidjeti kakve tajne krije ta siva kuća.

Eldridge mu neće umaći.

Jo pričeka sve dok mu Eldridge nije nestao iz vida; no ni tada nije odmah krenuo: za svaki slučaj pričeka još nekoliko trenutaka.

Na pločici iznad vrata pročitao: »Pansion Herzog«.

Pozvoni i pričeka. Otvori mu starija, sjedokosa žena. Nepovjerljivo ga pogleda.

— Da... molim? — zapita starica, a sve je slutilo da će u idućem trenutku opet zatvoriti vrata.

— Ne bojte se! Ništa ne prodajem — objasni Jo.

Pročitao pločicu s imenom i prezimenom na vratima!

— Tražim gospođu Prox — reče.

— Ja sam to. Što je?

Njene žmirkave oči suze se još više.

— Stvar je pomalo osjetljiva, gospođo Prox. Bilo bi najbolje da o tome porazgovorimo u vašoj sobi.

— Žao mi je, no imam previše posla, nemam nijednog suvišnog trenutka.

— Čak i onda ako se radi o gospodinu Eldridgeu? — zapita Jo. Zamijeti kako se žena trgnula.

— Ne poznam nikakvog gospodina Eldridgea.

— Zovem se Jo Walker, privatni sam detektiv.

Jo joj pokaže fotokopiju dozvole za rad.

— Policija?

— Zar se bojite policije?

— Ja? Nemam se čega bojati, ne bojim se.

— Pa tko onda?

— Udite, no nešto ću vam odmah reći: gospodina Eldridgea ne poznam.

Jo zauzme mjesto na sofi što je zacijelo znala i za bolja vremena. Prostorija je bila jednostavno uređena, ali čista.

— Nema nikakva smisla da mi lažete, gospođo Prox — reče Jo ne baš neprijaanim tonom. — Naposljetku, radi se o vama, vi ne smijete upasti u poteškoće. Radi se o nečem sasvim drugom.

Zapravo ni Jo nije točno znao o čemu se radilo. No ovdje su se stjecale mnoge niti — to je znao sasvim pouzdano. Ovdje će morati malo počepkati i sigurno će saznati sve što je želio saznati.

— Eldridge je bio ovdje — reče glasom što nije dopuštao nikakva protivljenja.

I tada mu odjednom padne na um način kako je sve to bilo povezano. Bila je to sasvim jednostavna, prirodna kombinacija.

— Znali ste za taj odnos. Nemojte to poricati. Oboje su se sastojali ovdje kod vas.

Probljedila je, a onda ustuknula kao da ju je ugrizla zmija.

— Na koje dvoje mislite? — zapita žmirkajući očima.

Htjela je dobiti još malo na vremenu, no Jo je odmah presiječe.

— Vi još pitate? Govorim o Eldridgeu i Careeni Monroe. Što Eldridge sada zahtijeva od vas? Želi li kupiti vašu šutnju?

— Ne, nipošto: — poviče starica vrištavim glasom. — Idite! Odmah napustite maju kuću! Ne odete li ovoga trenutka, pozvat ću policiju!

— Pozvat ćemo je zajedno — predloži joj Jo. — Dobro znate što vas onda čeka. Ili možda još i sad mislite da ja ništa ne znam o svemu tome?

Sva slomljena, starica klone u naslonjač. Sivim očima zurila je u prazno, ne zapažajući ništa pred sobom. Disala je ubrzano i isprekidano.

— Smirite se! Vi ipak niste ništa krivi. — Budući da nije znao što bi rekao dalje, nastavi prijaznim tonom: — Ispričajte mi radije što se dogodilo.

— Mislim da to znate.

— Znam, naravno, samo mi nije poznat redoslijed. Ne opišete li ga sada, poslije ćete morati dati izjavu pred sucem, a onda će to svi saznati. Dakle... kako je to bilo s Eldridgeom i Monroeovom?

Starica se sasvim pokoleba. Sklopila je ruke preko koljena. Lice joj je počelo poprimati plavkastu boju.

Jo skoči i uhvati je. To je bilo sasvim nalik na srčani napad zbog velikog uzbuđenja.

Potapša je po obrazima, izvadi iz ormara bocu ruma i napuni joj čašu. Prinese je njezinim ustima. Otpila je mali gutljaj, nakašljala se, ispljunula žestoku tekućinu, a onda otpila drugi gutljaj. Mišići na licu počnu joj igrati.

Jo joj ostavi malo vremena da se smiri.

— Vama se ništa ne može dogoditi — stane je uvjeravati. — Vi ste u cijeloj toj stvari možda samo malo pomogli.

— Tražila sam od njega novaca — procijedi starica duboko uzdahnuvši. — I on mi je uvijek davao.

— I sada vam je opet donio novaca.

— Da! Tri tisuće dolara. No rekao je također da više ne može plaćati.

— A gdje je Careen Monroe? — blago zapita Jo.

Starica podigne lice s kojeg je nestala i posljednja kap krvi.

— Mrtva je! Mislila sam da to znate!

Jo ne dopusti da starica zamijeti koliko je iznenađen. Kimne gotovo ravnodušno.

— Da, znam to — reče on. — No zašto ju je Eldridge ubio?

— Ubio? — ponovi starica ne razumijevajući. — Ali on je nije ubio!

Jo izvuče sliku Careene iz džepa na prsima i pruži je. Starica je pogleda i kimne.

— Da, to je ona. No ona je mrtva.

— I Eldridge je nije ubio? — zapita Jo.

Sada doista više ništa nije razumio. A do sada se sve tako dobro slagalo. Kamenčići mozaika opet su se rasuli.

— Ne, nije ju ubio, on nije ubojica!

Jo se prisjeti posjeta baru. Pomisli na Collinsa, konobara. Lucas nije došao u obzir kao počinitelj zločina. A Collins mu je obećao obavijesti. U njegovoj blizini nalazio se čovjek koji je također čuo nekoliko riječi.

Nije li to bio Eldridge? Jo se više nije mogao točno prisjetiti lica. jer mu tada nije posvetio nikakvu pažnju. Međutim, ako je to bio Eldridge. onda bi se sve opet sasvim točno podudaralo.

— Ispričajte što se dogodilo — zamoli je Jo još jednom.

Zdrava boja polagano se vraćala ženi u lice. No vjeđe su joj još uvijek igrale, a ruke se nemirno trzale amo i tamo.

— Uvijek su se sastajali ovdje, jednom na tjedan, mislim da je bilo tako. Bila je mlada i lijepa, a on je nesretno oženjen. No o tome nisam znala uopće ništa — branila se starica.

— Niste, naravno! Niste ih zapitali čak ni za prezime, zar ne?

— Nisam, nikada to nisam učinila.

Na tu sitnu laž Jo se nasmiješi. Mogla bi biti optužena u najgorem slučaju zbog svodništva, no i to bi bilo teško dokazati. Naposljetku, to nije njegova stvar. Time neka se poslije pozabave drugi.

— Govorite dalje.

— Kad su se posljednji put sastajali, bila je blijeda i uzbuđena, pa sam pomislila da je doživjela nesreću ili nešto slično. A onda... onda, ah...

— Pošli su u sobu — dovrši Jo.

— Nisu! On je već bio tu, time sam mislila na Eldridgea, čekao ju je kojih pola sata. A onda ih prilično dugo nisam čula. Tek poslije, kad me je pozvao...

— I što je bilo onda?

— Hoćete li sada poći na policiju? — prestrašeno zapita starica.

— Neću, najprije moram sve objasniti.

Nije joj ni spomenuo kako je Eldridge pucao na njega.

— Za sada neću ništa poduzeti. — doda. — No policija će i sama nadoći na to kad sazna za činjenice. Dalje!

— Tada me je pozvao, nakon približno jednog sata... jedva je mogao govoriti... toliko je bio uzbuđen. Pokazao mi je ženu, a ja sam odmah zamijetila da je mrtva. Ležala je u krevetu... mrtva... Eto, tako... Umrla je od kolapsa.

— A onda?

— Zamolio me je da je obučem, htio ju je odnijeti kako bi prikrio skandal.

— Zar su se svađali?

— Nisu, nikada se nisu svađali. Bili su zaljubljeni jedno u drugo do ludila. Kad se ono tako iznenada dogodilo, bio je sav izvan sebe.

— I što ste tada učinili?

— Obukla sam je i položila u krevet. Nisam više htjela držati mrtvo tijelo u pansionu. Policija...

— Da, znam — nestrpljivo će Jo. — Jeste li na pokojnici zamijetili kakve znakove nasilja? Mislím, tragove gušenja ili ranu? Nije li krvarila?

— Nije, ništa od svega toga.

Govorila je sve tečnije, riječi su joj lakše silazile s usana. Ovaj čovjek ulijevao joj je toliko povjerenja. A povrh toga je, čini se, znao upravo sve. Ništa više nije mogla poricati, on bi je odmah prozreo.

— Morala sam mu pomaći, htio je pokojnicu nekamo odnijeti i pokopati je — reče tihim glasom. — A ja... vjerujte mi... to mi je palo teško, no nisam znala što drugo da učinim. Iznio ju je uvečer u svoj automobil.

— Kamo ju je odvezao? — brzo zapita Jo.

— To ne znam. Nekamo ju je odnio. Mislím da ju je pokopao u nekom parku ili šumi.

— A onda ste od njega zahtijevali novac za šutnju. Ili, bolje rečeno, iskoristili ste položaj u kojem se on našao. Nije li bilo tako?

Starica proguta nasuho.

— Nisam tražila novaca, samo sam rekla kako moram popraviti krov, meni, usamljenoj ženi, doista nije lako, i sami znate! Imam samo taj mali pansion i s vremena na vrijeme iznajmim nekoliko soba. Jedva mogu od toga živjeti.

— Jeste li sasvim sigurni da on nije ubio Careenu Monroe? Možda je svemu tome ipak prethodila svađa što je vi niste uspjeli čuti.

— Nipošto, nije bilo nikakve svađe. Htio je samo da sve to ne izbije na vidjelo. Pribojavao se skandala.

— Nije li Eldridgeova žena znala za taj odnos?

Starica brzo i kretnjom pokri rukama lice.

— Nije, nije... upravo zbog toga su i dolazili ovamo... Nije imla ni pojma.

Bojim se da time nije za sve svršeno, gospođo Prox. Ukoliko se ustanovi da ju je ubio, stvar će završiti prilično loše za vas. Onda će vas optužiti zbog pomaganja, svodištva i ucjene. Mogu se samo nadati da je sve doista tako kako ste rekli.

— No kako će se ustanoviti je li ona ubijena? — upita starica s očitim prizvukom straha u glasu.

— Kad je pronađemo, to će se moći svakako ustanoviti. — Jo razmisli nekoliko trenutaka. — Ukoliko se gospodin Eldridge opet pojavi ovdje, nemojte mu ništa govoriti o meni. Nijedne riječi! Jeste li razumjeli?

— Zar... zar ćete me ostaviti na slobodi?

Glas joj je zvučao začuđeno kao u djeteta.

— Nemam prava uhapsiti vas ili zatvoriti. Mislim da ste skliznuli s poštenog puta, a onda ste poslije iskorištavali i situaciju. Do viđenja, gospođo Prox!

Posljednji čin prije finala režirao je Rowland osobno. Na poticaj tužitelja Browna, koji je saznao za onu knjižicu, sve se bacili u potragu. Rowland je već prije ustrajao na tome, no ipak je morao pričekati na zapovijed odozgo.

A po njegovu mišljenju, sada je bilo prekasno. Pravi »dječaci« i »djevojčice« jamačno su već odavno odletjeli.

Krenuli su u trima policijskim automobilima. Pojavili su se bez plavih svjetala i sirena, nečujno poput sjene.

Noćni lokal bio je opkoljen sa svih strana.

Rowland se zaputi u lokal u pratnji dugoga Rona Myersa.

Na Tomovo čuđenje, promet u lokalu bio je podjednako živ kao i uvijek. Nekoliko ljudi naslonilo se na šank. Vrataru nije bilo ni traga.

Rowland ne zapazi nijednu poznatu osobu. Za šankom je stajao čovjek kojega još nikada nije vidio. Charlyju ni traga, a Billi je, po svemu sudeći, također nestao.

Rowland pokaže svoju značku.

— Majstore, ovaj se lokal zatvara — objavi Rowland. — Gdje su Bill i Charly?

— Pojma nemam — umorno odgovori čovjek. — Charlyja poznam samo letimice. Zamolio me da ga večeras zamijenim. To je uobičajeno u našoj struci, zar ne?

— Onda je to danas bilo posljednji put. Nastojte da se gosti što prije razidu.

Tom mu pokaže i službenu odluku da ne bi bilo nikakve dvojbe. Momak ga kiselo pogleda, a onda mahne konobarima i nešto im kradom došapne.

Brzina kojom su se gosti odjednom zaputili prema garderobi i izlazu bila je upravo neobična. Među njima nije bilo nikakvih sumnjivih tipova, većinom su to bili ljudi s boljim prosjekom plaća. No zacijelo su svi imali nečistu savjest i povukli su se bez ikakva protivljenja pošto su platili i ostavili napojnice.

Rowland pođe do vrata što su vodila u privatne prostorije. Na njegovo kucanje nitko ne odgovori.

Dva službenika pođu za njime i odmah počnu pretraživati prostorije.

Materijal što bi se mogao iskoristiti u prilog optužbi nije pronađen. Knjige su bile usklađene, ako se to moglo ustanoviti na prvi pogled.

Sve je bilo točno proknjiženo.

Tom je išao od jednih vrata do drugih. Cijela kuća kao da je izumrla, nikoga se nije moglo vidjeti.

— Nikakvo čudo — reče on — Zakasnili smo više od pola dana. Ptičice su odavno odletjele.

— Ili su se smjestile negdje drugdje — pretpostavi Ron.

Imao je pravo: kad su otvorili još jedna vrata, pred njima se odjednom našao Billi.

— Uhapšeni ste! — reče Tom.

Ali iznenađeno pogleda u cijev revolvera: Billi ga je sasvim nemarno držao u ruci usmjerivši ga u Rowlanda.

— Što se mene tiče, moj policajče, samo vi hapsite mirne duše. No prije toga podignite ruke uvis.

Još jedan čovjek s pištoljem u ruci stajao je iza regala s knjigama i smiješio se.

— Eto, naprosto upadnu i preokrenu ti cijelu kuću! — čudio se on.

— Imamo pravo na to — hladno će Tom. — Uostalom kuća je opkoljena i nitko više ne može izaći. Lokal se zatvara. Na vašem mjestu bio bih razumniji.

— Stavite pištolje na stol! — naloži Billi.

Tom i dugi Ron poslušaju: ništa im drugo nije preostalo.

— Provjeri je li točno što kažu — reče Billi razdraženo. — Ako je točno ništa zato jer imamo ova dva policajca ovdje. Policajci će i te kako paziti da ne dođe do pucnjave.

Tom se čudio što nisu već odavno pobjegli, kako je pretpostavio. Čini se da su imali razloga za to. Kakav razlog? Izdržali su do posljednjeg trenutka, iako su nakon svega što se dogodilo morali očekivati posjet policije.

Onaj drugi vrati se nakon tri minute. Bio je prilično blijed.

— Stvarno smo opkoljeni — reče uzrujano. — U blizini se nalazi nekoliko policijskih automobila, a iza svakog ugla vreba po jedan. Što ćemo sada?

— Predati se — udijeli im Tom savjet sasvim suho. — Predate li se sada, izići ćete iz svega toga s modricom ispod oka, no pružite li otpor, stvar će biti gadnija. Možda ću vam čak progledati kroz prste to što ste nam prijetili.

Billi ostane hladan.

— Privremeno ćemo vas svezati za radijatore — reče on. — A u međuvremenu ćemo krenuti na put. Poslije će vas vaši moći osloboditi.

— Neće vam uspjeti — mirno mu odgovori Tom. — Odavde više nitko neće izići. Čak i pokrajne ulice su zatvorene.

Billi se samo nasmiješi.

— Postoji tajni hodnik do kanalizacije — došapne Ron kapetanu. — Na to nismo pomislili.

Tom uistinu nije to očekivao, čak nije ni uzeo u obzir.

Charly više nije oklijevao. Nasmiješio se i iz Tomova kaputa izvukao lisice; jednom je priklještio Rollandov zglob a drugom obuhvatio ruku Rona Myersa. Tada dohvati ostale lisice, zakači ih za one kojima je vezao Toma i Rona, a onda ih sklopi oko cijevi centralnog grijanja. Myers i Rowland morali su pri tome sjesti na pod.

— Kako se čovjek osjeća u tom položaju? — podrugljivo zapita Billi.

— Izrazito dobro — reče Tom.

— Dobro razmislite — reče Charly — zbog čega ne priznajete da ste poraženi. Zar je to možda prema poslovi: »To nam je grožđe prekiselo«?

— Koje grožđe? — nepovjerljivo zapita Billi koji nije shvatio smisao posljednje rečenice ili pak nije poznao basnu.

— To se samo tako kaže — uzvрати Charly.

— Kakve to veze ima s grožđem?

— Nikakve... to je samo basna.

— Prilično je glupa. — Billi se zbunjeno nasmiješi. — Da uključim grijanje ili je temperatura sasvim dobra?

— Osjećamo se vrlo dobro.

Naravno, mali primopredajnik nisu pronašli, jer više nisu pretraživali Rowlanda.

— Vaše pištolje ostavit ćemo ovdje, inače će nam suditi zbog krađe — reče Bill i nasmije se. — I ugodno se osjećajte!

Charly im domahne svojim pištoljem, a onda nestane cereći se.

Njihovi koraci nisu još sasvim zatihnuli, a Tom već posegne u džep i malim ključem otključa lisice.

— Početnici — reče prezirnim tonom.

Tada izda nekoliko zapovijedi preko primopredajnika. Billi i Charly neće dospjeti daleko. Osjećali su se nadmoćni i pri tome previdjeli nekoliko sitnica.

Za nekoliko trenutaka Tom i Ron imali su u rukama svoje oružje. Potrčali su.

Hitali su kroz pravi labirint vrata. Ovdje je bilo nekoliko soba što su služile sasvim jasnoj svrsi: bile su raskošno uređene.

No svi njihovi napori u potrazi za hodnikom što vodi iz kuće, ostali su bez ikakva uspjeha i više nisu mogli gubiti vrijeme, pa su stoga pobrzali na ulicu.

Policajci su se dobro rasporedili. Neki od njih već su se spustili u kanalizaciju i presjekli sve putove za bijeg. Kroz razgranati sistem kanala gangsteri više nisu mogli umaknuti.

Tom i Ron spustili su se u prvu rupu. Jedan službenik pružio im je automatsku pušku.

Dočekalo ih je tiho kloketanje vode. Hodnici su bili sagrađeni od opeke. Svaki je korak tutnjio i pretvarao se u jeku. Hodnik je bio gotovo četiri metra visok, no poslije je postajao niži, tako da su se mogli kretati samo sagnuti.

Kod slijedećeg ogranka vrebali su policajci. I oni su držali u rukama automatske puške.

Nekoliko mutnih svjetiljki oskudno je osvjetljavalo podzemni kanal. Rowland i Myers bacali su duge sjene. Prignuli su se i kretali dalje.

Osim ogranka kroz koji je kloketala otpadna voda, odavde više nije vodio nikakav kanal. Tek nešto južnije započinjale su manje cijevi i sporedni tuneli visoki samo nepuni metar. Milju dalje nalazili su se bazeni za nakupljanje vode, s branom i uređajem za pročišćavanje.

Postajalo je sve tiše. S vremena na vrijeme pretrčao bi pokoji štakor, očito: uplašen njihovim koracima.

Njihova je strpljivost stavljena pred veliku kušnju. Nakon dvadesetak minuta Myers zabrinuto pogleda svog pretpostavljenog i upitno slegne ramenima.

Rowland mu odgovori kretnjom ruke, što nije imalo gotovo nikakva značenja.

Kad je dugi Ron htio pripaliti cigaretu, kapetan ljutito odmahne. Ron opet spusti paketić u džep hlača.

Tada začuju tihe glasove.

Rowland podigne pušku do visine boka i zadrži dah. Nesumnjivo, neki su se ljudi približavali sa sjevera.

Koraci su postajali glasniji, odjekivali su, prilazili sve bliže. Na stijenama kanala mogle su se zapaziti tri duge sjene.

Myers ostane prignut uza zid. Učinak iznenađenja bit će na njihovoj strani. Bill, Charly i još jedan treći osjećali su se potpuno sigurnima.

Tik ispred zavoja sjene zastanu kao prikovane za zid. Jedna glava proviri iza ugla kako bi ustanovila je li prolaz slobodan.

— Ruke uvis! — poviče Tom.

Umjesto odgovora prasnuše dva hica i od jeke policajcima zatutnji u ušima.

Rowland začuje kako je nešto fijuknulo tiho pokraj njegove glave. Dva metka odbiju se od zidova tunela. Jedno se zrno vrati i fijukne ispred samog lica Rona Myersa.

Začuju se koraci. Jeka ih ustostroči. I hici su još uvijek odjekivali; tek su se polako gubili u razgranatom sistemu kanala.

— Brže! Kroz spojni tunel! — poviče Tom.

Sagnu se i potrče uskim kanalom što je povezivao dva druga. Ovdje je vladao potpuni mrak. Orijentacija se mogla izgubiti u tren oka.

Kad su stigli na drugu stranu, voda je zaklokotala glasnije. Pjena je plutala po njoj, a otpaci su odvratno zaudarali.

Sprijeda se začuju hici. Zaštekće jedna puška, a njen rafal odjekne tunelom. Odbijena tanad zvonko su fijukala.

Myers i Rowland požure dalje, još uvijek prignuti. Betonska staza kojom su trčali bila je uska i sklizava. Svaki korak u stranu značio bi pad u smrdljivu vodu.

Još se uvijek čula pucnjava. Negdje sprijeda, u polusvjetlosti, zagrme glasovi.

Pojavi se jedna sjena, a dva čovjeka potrče za njom.

Čovjek je brzao ravno prema njima. Kad je zamijetio dvojicu muškaraca, na trenutak se zaustavi, podigne oružje i nacilja.

Iz Rowlandove puške zaprašti rafal.

Čovjek zastane kao da ga je zadržao nevidljivi zid. Gornji dio tijela nagne mu se prema natrag. U padu povuče otponac. Metak udari u strop i vrati se.

Rowland opet otvori paljbu. Oružje je skakalo u njegovim rukama. Iz cijevi su lizali plavkastocrvenkasti plamičci prema čovjeku koji je teturao.

Tada čovjek padne na leđa, no još je uvijek čvrsto držao oružje. Opet pokuša povući otklon. Tada još jednom trzne glavom, a onda se zgrči mrtav.

Jurili su dalje, pokraj željeznih ljestava u jednoj rupi što je vodila prema gore. Pucnjava je prestala. Nastupila je tišina, samo su otpadne vode prilično glasno klokotale.

Kad je Tom pretrčavao pokraj rupe, Ron Myers ga trzajem povuče u stranu.

Na jednoj prečki ljestava stajao je čovjek. Držao se jednom rukom, a u drugoj je podigao pištolj na Rowlanda. Kad je prasnuo hitac, Rowland je već potrbuške ležao na tlu, a tane je s fijukom prošišailo tik pokraj njega.

Rowland otpuže koliko god je brzo mogao s opasnog mjesta. Myers ostane sagnut iza ugla zida; čekao je s podignutim oružjem u ruci.

— Odbacite oružje! — dovikne on. — Nećete izići odavde!

Dva hica prisile ga da se u trenu povuče u zaklon. Podigne pušku, nacilja i povuče obarač,

Začuje se krik pun bijesa. Nekoliko metaka udari u željezne prečke. Čuli su kako se poklopac iznad rupe odmakao u stranu. Jednim skokom Rowland se našao iza ugla.

Paljba je ovoga puta odjeknula odozgo, iz automatskog policijskog oružja. Tijelo se odvoji od željeznih ljestava i tresne na tlo, gdje ostane nepokretno ležati.

Tom preokrene mrtvaca na leđa.

— Nedostaje još samo Billi — reče on. — Ovo je Charly.

Barmen ih je gledao razrogačenih očiju. Krv mu je tekla koso preko lica. Rafal iz puške zahvatio ga je kad se pokušao izvuci iz rupe i pri tome držao oružje u ruci.

Odozgo se spuste policajci. Četvorica ljudi zibunjeno pogledaju Rowlanda i dugoga Rona.

— Jedan čovjek još nedostaje — reče kapetan. — Podijelite se i bez ikakvog ustručavanja upotrijebite oružje.

Policajci pojure. Odozgo se spuste još dvojica kako bi Charlyja izvukli iz tunela.

Počeli su sistematski pretraživati kanale. Gore, pokraj poklopaca, posvuda su stajali policajci.

Gotovo su pola milje išli jedan pokraj drugoga. Kanal je postajao sve širi. Došli su i prvi ogranci. Nedaleko ispred njih nalazio se uređaj za pročišćavanje s velikim bazenom.

Tamo je stajao Billi na povišenoj betonskoj stazi. U kutu usta bila mu je cigareta, a u desnici pištolj.

Sasvim mirno, gotovo ravnodušno pogleda prema ljudima. Nije mogao dalje. Kroz uređaj za pročišćavanje mogao je proći samo onaj koji je imao ključ od željeznih virata. Iza njega su bile velike, željezne rešetke. Billi je mogao samo otplivati kroz cijev dugu otprilike dvije stotine metara; no ona je bila toliko uska da bi čak i dijete zapelo u njoj.

Zurili su jedni u druge: policajci i Billi koji je sada bio neobično miran.

Šest pušaka bilo je upereno na njegovo tijelo.

— Gotovo je! — reče Tom vrlo mirno. — Odbacite oružje ili ćemo pucati!

Billi povuče dim iz cigarete. Malo spusti pištolj i blijedo se nasmiješi. Cigaretu zadrži u krajičku usta.

— Pucajte, želite li me imati! — reče Billi.

Tom pokuša još jednom na lijep način,

— Još uvijek niste sebi naprtili na leđa nijedno ubojstvo. Ukoliko vas posluži sreća, proći ćete tek s neznatnom kaznom lišenja slobode.

Billi se jače nasmiješi.

— A što vi znate o meni? — reče Billi.

Strese glavom, a onda munjevito podigne oružje i povuče obarač.

Tane pogodi Rowlandov revolver i odbaci ga u stranu.

Iz šest pušaka liznu plamičci. Billi je odbačen preko pola staze prema natrag. Meci prikuju njegovo tijelo uz željeznu rešetku. Tek kad je pucnjava prestala, njegovo se tijelo polagano stropošta niz rešetku. Preokrene se napola u stranu. Bio je mrtav.

Akcija je završena. Okončan je veliki lov na svodnike i razbijače.

20

Samo Walkerov lov još nije bio završen. Prionuo je uz Eldridgeov trag.

Eldridge je još uvijek bio do krajnosti nepovjerljiv. Posvuda je zastajao, parkirao na nekoliko trenutaka i provjeravao slijedi li ga tko. Bilo ga je sve teže progoniti. Jo se morao poslužiti svim varkama kako ne bi izgubio trag.

Eldridge je vozio gradom uzduž i poprijeko poput nemirnog duha.

Jo ga je već odavno mogao ščepati, no namjerno mu je dopustio da još malo vrluda. Osim toga, nadao se da će ga Eldridge odvesti na trag žene.

Eldridge opet krene prema predgrađima. Jo je vozio nekoliko dužina automobila iza njega, a na idućem križanju odjednom ga je izgubio iz vida, jer se na semaforu upalilo crveno svjetlo.

Desetak minuta poslije toga opet pronađe njegov automobil.

Jo opet zadrži razmak. I slijepac bi vidio da su Eldridgeu nagriženi živci. Neće biti potrebno mnogo vremena da naposljetku izgubi hladnokrvnost.

Jo je slutio kamo Eldridge namjerava poći. Grižnja savjesti tjerala ga je na mjesto na kojem je pokopao Careenu Monroe. Htio je provjeriti je li sve u redu.

Joov srebrnikastosivi automobil bio je u tom predjelu veoma upadljiv. Nije bilo mnogo automobila te vrste.

Morao je još više zaostati.

Eldridge poveća brzinu. No malo zatim smanji brzinu, siđe sa ceste na sporedni put i zaustavi auto.

Jo ostavi automobil izvan njegova vidokruga, a onda pođe pješice.

Daleko ispred njega išao je Eldridge kroz sipinu gradilišta. Spotakne se, ali se dočeka na ruke, digne, pa krene dalje. Više se uopće nije osvrtao oko sebe.

S vremena na vrijeme Jo ga je vidio kako zastaje. Svakog bi puta rukom obrisao čelo kao da se time želi osloboditi nekog teškog sna.

Zastane pokraj goleme skele i ljutito pogleda na sve strane. Jo zapazi kako je nestao u velikom podrumu.

Pođe za njim. Nečujno je išao dalje, sve dok nije stigao do prostora pod stropom na stupovima. Tada oprezno pogleda u polumrak.

Eldridge je stajao pred velikim betonskim postoljem na koji će poslije zacijelo biti postavljena uljna peć za centralno grijanje.

Jo se ne pomakne. Stajao je ukočen i čekao.

Nakon nekoliko trenutaka začuje jecanje. Eldridge se sagnuo do postolja. Jednom je rukom pipkao svježi beton iz kojega su stršale željezne šipke. Cijelo mu se tijelo treslo u silnim grčevima.

— Zavrijedila je pristojan pokop — razbije Jo neugodnu tišinu. — Ne mislite li i vi tako, gospodine Eldridge?

Čovjek se naglo okrene kao da ga je pogodio udarac. Zurio je u Joa, ne razumijevajući ništa. Usta mu se razjape, a pogled bez sjaja zabode se u Joa. Potom stane cvokotati zubima kao da ga je uhvatila groznica.

Okrene se i potrči.

Jo je bio zbunjen samo na dvije sekunde. Nije očekivao takvu reakciju.

Eldridge nestane u jednoj podrumskoj prostoriji. Udari u daske oplata i one se uz tresak sruše na tlo.

Jo se nije snalazio u toj podzemnoj građevini. Nije znao kojim je smjerom potrčao Eldridge, samo je čuo korake kako se brzo udaljavaju i štopote što bi ih popratili kad bi Eldridge udario o nešto.

— Stanite, Eldridge! — poviče Jo. — Želio bih razgovarati s vama!

Koraci se izgube negdje u velikoj zgradi. Opet zavlada tišina,

Jo potrči preko dasaka što su se pri svakom koraku opasno savijale. Pojurio je u prvi kat i pogledao u pusti hodnik.

— Eldridge! — poviče opet.

Nikakva odgovora. Mukla jeka odbije se od praznih prostorija.

Zastane i pričeka. Zacijelo Eldridge neće moći zauvijek nepokretno stajati. Jo napregne sluh i stane osluškivati šumove što su ga zbunjivali.

Kad je pogledao gore, prema drugim stubama, zapazi ga: Eldridge je držao u rukama vreću cementa i zurio prema dolje, u Joa.

Vreća poleti prema dolje. Jo se u posljednji trenutak bacio u stranu.

Tik pokraj njega vreća se razleti u oblak sive prašine. Oblak se brzo širio i sve obavijao finom sivom maglicom.

Jo brzo potraži sigurnije mjesto.

Opet se začuj u koraci. Oblaci fine prašine razlete se na sve strane. Začuje sipljivo disanje čovjeka koji se penjao sve više.

Jo još jednom poviče za njim, no opet nije dobio nikakva odgovora.

Tada ugleda druge stube: vodile su pokraj otvorene rupe za dizalo, prema gore.

Eldridge je već bio u četvrtom katu. Još se uvijek penjao, dišući teško, sipljivo, čak stenjući pri tome.

Jo pođe drugim stubama. Požuri li, sustići će Eldridgea još prije šestog kata.

Nešto se stropošta kroz rupu za dizalo. Odozdo se začuje užasan tresak.

Jo pojuri dalje. Grabio je po tri stube.

Na sedmom katu nađe se na istoj visini s Eldridgeom.

Ali prekasno.

Nesigurnim koracima Eldridge je zakoračio na željezni nosač što je stršao gotovo osam metara u stranu. A odande dalje zijevala je dubina.

Stigao je gotovo do kraja nosača, kad je naišao Jo. Ali Jo više nije htio ići dalje. Svaki korak učinio bi Eldridgea još nervoznijim i najvjerojatnije bi se sunovratio u ponor.

— Stanite! — prostenje Eldridge teško dišući. — Učinite li još jedan korak, skočit ću.

Jo se ukoči. Osjeti da mu ponestaje zraka u plućima.

— Budite razumni, čovječe! — reče on. — Dođite ovamo, inače ćete pasti.

Stojeći na nosaču, Eldridge se nije mogao uhvatiti ni za što. Pogleda prema dolje i primjetno se trzine.

Jo zamijeti strah u njegovim razrogačenim očima.

Eldridge sjedne na nosač i objema se rukama uhvati za tešku ogradu.

— Nećete me uhvatiti živoga — prošapće Eldridge. — Neću da me zatvore.

Nalazili su se jedan nasuprot drugome, na svega četiri metra daleko. No za Joa je to bio razmak što ga nije mogao svladati. Eldridge se pokušava uspraviti.

— Ne mičite se — upozori Eldridge Joa — inače ću skočiti!

Jo pokušava usmjeriti njegovu pažnju na nešto drugo.

— Vaša prijateljica leži dolje pod betonskim postoljem — reče on. — Zašto? Vi je niste ubili. Bila je to sasvim prirodna smrt!

— Odakle to znate?

— Saznao sam to od gospođe Prox. Slijedio sam vas. Sve mi je ispričala.

— Ubio sam konobara — promrmlja Eldridge kao da razgovara sa samim sobom. — Prisluškivao sam vaš razgovor. On... nije htio uzeti novac, a nije htio ni šutjeti.

— Tako sam i pretpostavio. Vaša prijateljica je bila »callgirl«. Pripadala je tom krugu i morala je plaćati svaki mjesec otkako je napustila taj posao.

Eldridge je zurio pred sebe. Odjednom se nasmije poput luđaka.

— Ni sami ne vjerujete u to! Bila je najpristojnija žena što sam je poznavao. Pokušao sam ubiti i vas, no nije mi uspjelo... Na žalost, tada ne bi ništa izbilo na vidjelo.

— Mogli ste to učiniti kad sam pronašao vadičep. No samo ste me nečim udarili po glavi. Ponijeli ste se poput početnika, Eldridge!

Eldridgeu se opet otme luđački smijeh.

— To i jesam. U uzbuđenju sam počinio mnoge greške. Pa ipak me nećete uhvatiti.

Jo slegne ramenima. Posegne u džep i pripali cigaretu. Duboko ispod njih nije se mogao vidjeti nijedan čovjek. Cijela četvrt bila je pusta kao da je izumrla.

— Hoćete li i vi? — zapita Jo.

— Stanite! krikne Eldridge.

— Tako me nećete uhvatiti. Samo korak i skočit ću!

Opet se napola uspravi.

— Dobro — odmah će Jo. — Predajte se policiji. Pronađete li dobrog odvjetnika, jeftino ćete proći.

— Više mi nije potreban nikakav odvjetnik. Da nisam izgubio živce, sve bi ispalo drugačije.

— Sada to više ne možete izmijeniti. Zar ste se bojali skandala?

— I te kako! Ne poznate vi Madge, moju ženu. Cijelog sam života ovisio o njoj. Imala je novaca i uvijek je plaćala da me uhode. Sve bi propalo kad bi...

Pogleda u dubinu, zamukne, a onda se trgne.

— No možda se moj problem ipak može riješiti — reče on!

Jou se učini da se odjednom smirio. Čak se i nasmiješio. — Da, vjerujem da se može riješiti — doda, a smiješak mu se pojača,

postane širi, tako da se na kraju grohotom smijao.

Jo nije znao što da pomisli o tome. Nije li Eldridge sasvim sišao s uma? Sve je bilo moguće.

Eldridge posegne u džep i izvadi kutiju cigareta.

Pri tome se toliko zaljuljao da je gotovo izgubio ravnotežu.

Jo iskoristi trenutak kako bi se približio za jedan metar. Čini se da Eldridge nije ništa zamijetio.

Za Joa je još uvijek bila zagonetka kako će skinuti Eldridgea s te grede. Kad bi se njih dvojica našla na uskom nosaču, samo jedna jača kretnja privukla bi obojicu u dubinu.

Eldridge je još uvijek držao paketić u ruci. Onda počne tražiti po drugim džepovima.

— Ja ću vam pripaliti — reče Jo sasvim mirno.

Sada je već objema nogama stajao na uskom nosaču.

— Ostanite tamo! — zapovijedi mu Eldridge. — Ili mi želite pomoći da siđem?

— Pokušat ću.

Jo se polagano pokrene. Promatrao je Eldridgea, a onda zbunjeno pogleda u cijev »Browninga« usmjerenog u njega. Eldridgeova ruka drhtala je tako da je jedva držao oružje.

— Eto, tako se može riješiti problem — vrištavo poviče Eldridge. — Vi ste jedini koji sve zna.

— Zabluda! — pouči ga Jo. — Policija je također obaviještena.

Eldridge je sjedio na nosaču. Ruka mu je drhtala sve više. A onda povuče otkopac.

Jo ugleda maleni plamičak, začuje prasak. Tane proleti na dva metra od njega i udari u beton.

Kad je Eldridge opet počeo spuštati pištolj, Jo se brzim skokom baci prema natrag. Pri tome gotovo izgubi ravnotežu, dočeka se u posljednjem trenutku i padne na koljena.

— Eldridge! — zagrmi Jo. — Eldridge!

Eldridge odbaci oružje. Na rukama i nogama otpuže do kraja nosača. Onda se uspravi. Jo zamijeti kako je razrogačio oči.

— Poludjeli ste! — užasnuto će Jo. — Vratite se!

Bespomoćno je promatrao kako se Eldridge zanjihao na samom rubu nosača. Nije mogao ni pomišljati na to da mu pomogne. Kad bi

pošao prema njemu, on bi sasvim sigurno skočio u dubinu. No ne učini li to, vjerojatno će se dogoditi isto.

Gadna situacija!

Eldridge se smijao poput luđaka. Raširio je ruke kao da će poletjeti. Još jednom strese glavom.

A onda skoči.

Skočio je raširenih ruku, preokrenuo se u zraku ispod nosača i sunovratio.

Jo sklopi oči.

Nije znao koliko mu je vremena bilo potrebno da siđe. Kad je prolazio pokraj betonskog postolja ugleda Eldridgea na tlu.

Iskreno potresen, nagne se nad njim.

Eldridge otvori oči. Iz usta mu poteče krv. Razvuče lice u bolnu grimasu.

— Ne ide... — prošapće. — Ne mogu umrijeti, moram... moram okajati.

Jo mu nije mogao pomoći. Potrči k svom automobilu i obavijesti policiju.

Sutradan ujutro izvučen je leš Careene Monroe iz betona. Rowland, Jo i nekoliko ljudi iz Odjela za ubojstva prisustvovali su kad je pokojnica prevezena.

Rowland pogleda gore prema željeznom nosaču što je stršao na velikoj visini.

— Čovjek ne bi vjerovao da se može preživjeti takav pad — reče on.

— Što kažu liječnici? — zapita Jo.

— Izvući će se, sasvim sigurno. No cijeli će život provesti u kolicima. Donja polovica tijela ostat će mu uzeta.

Joa prožme osjećaj gorčine.

— Onda će imati vremena da nam točnije opiše uzroke svega toga.

Sakupi se grupa znatiželjnika; stajali su naokolo i zurili. Posvuda su kolale svakojake glasine.

— Oдавде! — reče Tom. — Doista ne znam odakle su ti ljudi, ali ne mogu više čuti ta glupa pitanja. Slučaj je završen.

— Moramo još nazvati Monroea — zamišljeno reče Jo.

Uistinu nazove Monroea. No opet je bio toliko pijan da uopće nije mogao shvatiti što mu je Jo rekao.
Možda nije ni htio saznati istinu.

Kraj
ŽELEZNI

www.CroWarez.org
www.BosnaUnited.net

Table of Contents

Fred M. Wayer: PANSION SMRTI

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

Kraj